Aydınlık

Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı: 1921

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMARTESİ
10
Mayıs 1980
10 LİRA

BÜTÜN YÖNLERİYLE YAŞAYANLAR ANLATIYOR **12 MART**

Çayan'ın İstanbul'a gelişi ve Erenköy soygunu

8. SAYFADA

Cenazeye MİSK'in dışında bütün sendikalar katıldı

CHP Kayseri İl Başkanı Kulkuloğlu'nun cenazesinde 20 bin Kayserili haykırdı:

"Faşist vali istifa!"

- Türk-İş ve DİSK'e bağlı sendikalar 1 günlük yas ilan etti. Fabrikalar, belediye otobüsleri fırınlar çalışmadı
- Törene CHP Genel Sekreteri ve 120 CHP'li parlamenter katıldı

HAMDULLAH YANIK
BİLDİRİYOR

KAYSERİ CHP İl Başkanı Avukat Mustafa Kulkuloğlu'nun cenaze töreninde binlerce Kayserili "Faşist Vali istifa", "MHP, ÜGD kapatılsın" diye bağırdı. Türk-İş ve DİSK'e bağlı sendikalar ise 1 günlük yas ilan etti. İşçiler işbaşı yapmadı. Törende konuşan CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ da "Hiç bir saldırı halkı sindiremeyecektir" dedi.

Komandolarca işinden evine dönerken öldürülen CHP Kayseri İl Başkanı avukat Mustafa Kulkuloğlu için MİSK dışındaki tüm sendikaların üyelerinin uyguladığı işi bırakma eylemi sonucu, fabrikalar, belediye otobüsleri ve fırınlar çalışmadı. Bu sendikaların üyesi olan işçiler düzenlenen cenaze törenine katıldılar.

20 bin kişinin katıldığı cenaze törenine CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ ve 120 CHP'li parlamenter de katıldı. Cenaze Hunat Camisinde kılınan öğle namazından sonra toprağa verildi.

Törene katılanlar sık sık "Faşist Vali istifa" diye bağırdılar. Ayrıca "MHP, ÜGD kapatılsın", "Mustafa bizim canımız, feda olsun kanımız" gibi sloganlar atıldı.

Cenaze töreninde bir konuşma yapan Üstündağ şunları söyledi:

"Kulkuloğlu'nu alçakça bir saldırı sonucu kaybettik. Kulkuloğlu'na yapılan saldırı CHP ve özgürlükçü demokrasiye yapılan bir saldırıdır. Hiç bir saldırı halkımızı sindiremeyecektir.

"Mücadelemiz demokratik bir şekilde sürdüreceğiz. Kulkuloğlu halk için, hak için şehit olmuştur."

Kadirli Emniyetinde işkence gören TİKP yöneticileri:

«Ayaklarımız patlayıncaya kadar falakaya çekildik»

Karakol yetmedi, işkence için ormana götürdüler

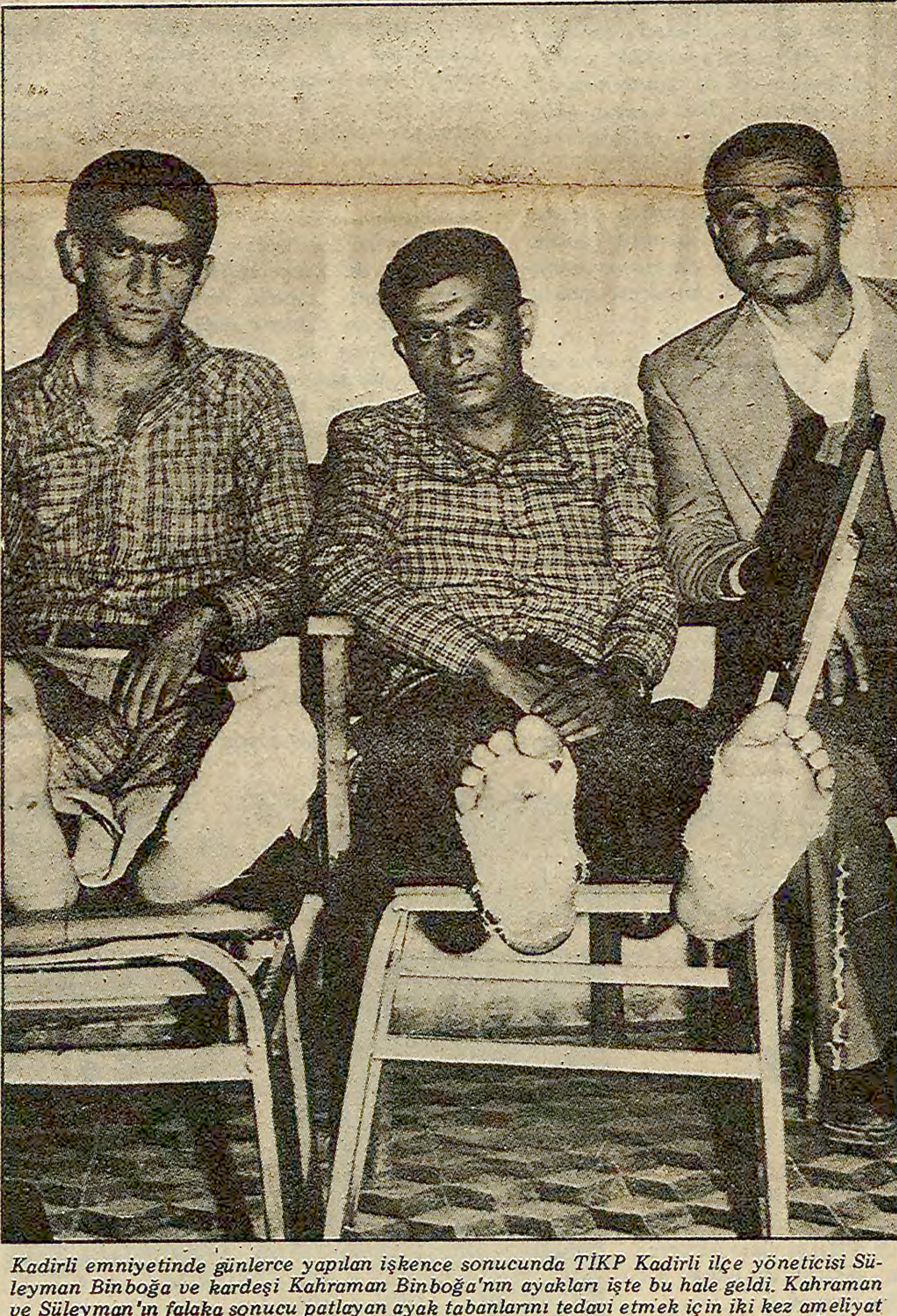

Kadirli emniyetinde günlerce yapılan işkence sonucunda TİKP Kadirli ilçe yöneticisi Süleyman Binboğa ve kardeşi Kahraman Binboğa'nın ayakları işte bu hale geldi. Kahraman ve Süleyman'ın falaka sonucu patlayan ayak tabanlarını tedavi etmek için iki kez ameliyat yapıldı. Binboğa kardeşlerin her iki yanında ise diğer TİKP yöneticileri Mustafa İnce ve Mehmet Hanta görülüyor *(Fotoğraf: AYDINLIK)*

ADANA (ÖZEL)

ADANA'nın Kadirli ilçesinde Emniyet Amirliğince bir süre önce gözaltına alınan TİKP İlçe Başkanı Mustafa İnce, ilçe yöneticisi Süleyman Binboğa, kardeşi Kahraman Binboğa ve Tür-Da Adana Şubesinde çalışan Mehmet Hanta serbest bırakıldıktan sonra yaptıkları açıklamada, "Falakaya yatırıldık, ayaklarımız patlayıncaya kadar dövdüler. Ayaklarımızın altındaki deri iki defa ameliyatla alındı" dediler.

Serbest bırakılan devrimciler, gözaltına alınmalarını ve gördükleri işkenceyi şöyle anlattılar:

"Gözaltına alındığımız gece saat 22.00'ye kadar bir şey yoktu. Saat 22.00'de polis memuru Mehmet Şahin geldi. Hakaret etmeye başladı. Sarhoştu. Kahraman'ı yumruklamaya başladı. Sonra da Süleyman'ı dövmeye başladı. Kelimei Şahadet getirmemizi istedi. Daha sonra bir komiser ile Emniyet Amiri M.Kemal Ceza geldiler. Bunlar da sarhoştu. Bizlere, Partimize, Partimizin Merkez Komitesi üyelerine küfürler savuruyorlardı. 'Amacınız nedir' diye sorular soruyorlardı. Amacımızın Partinin tüzüğünde yazılı olduğunu belirttik. Israrla Parti üyelerimizin isimlerini soruyorlardı. Emniyet Amiri, 'Sizleri bir kitapla göndermem, konuşun' diyordu.

"Emniyet Amirinin emri ile, önce Kahraman, Kadirli-Andırın karayolu üze-

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

2 günde 6 öğretmen öldürüldü

- Çeşitli illerde öğretmenlere yönelen saldırılarda birçok öğretmen de yaralandı.
- Komandolar Trabzon'da ev basıp iki öğretmeni katlettiler.

HABER MERKEZİ

YURDUN çeşitli illerinde 2 gün içinde meydana gelen olaylarda 6 öğretmen öldürüldü, birçok öğretmen de saldırıya uğradı. Trabzon'da kendilerini polis olarak tanıtan komandolar 2 öğretmeni öldürdüler

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

Uyuşmazlık Mahkemesi:

142. maddeyle ilgili davalara Askeri Mahkeme bakacak

ANKARA (ÖZEL)

BAZI davaların bakılmasıyla ilgili olarak sivil mahkemelerle askeri mahkemeler arasında çıkan uyuşmazlık konusunu inceleyen Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü 142. madde ile ilgili davaların askeri mahkemelerde bakılmasına karar verdi.

Uyuşmazlık Mahkemesi politik ve ideolojik nedenlerle işlenen, sıkıyönetimin ilanına ne-

(Devamı Sa. 6 Sü.2)

TV'yi gözlerken

Soğan, Başol ve Anayasa değişikliği

TV'nin basın toplantılarının son konuğu Ticaret Bakanı Halil Başol'du. Hükümetin izlediği iktisat politikasının en sorumlu kişilerinden biri olarak, Ticaret Bakanının halka söyleyecekleri olmalıydı.

Basın toplantısına katılan bütün gazeteciler Bakana pahalılığı sordular. Fiyatlar hızla artmaya devam ediyordu, soğan yüz liraya çıkmıştı, halkın yaşamı çekilmez hale gelmişti. Bakan bunlara ne diyordu?

Hükümetin ekonomik önlemler paketinin savunucusu Tercüman gazetesinin yazarı bile pahalılıktan şikayetçi oldu.

Ticaret Bakanı ise başka telden çalıyordu. "Piyasada bulunmayan mal yok" diyordu. Hükümet bir ampul sorununu çözememişti. Eh, bu kadar kusur kadı kızında bile olurdu.

Bakanın soğan fiyatları ile ilgili cevabı ise ilginçti. "Soğanı ihraç ediyoruz. Türkiye'nin en önemli sorunu ihracattır. Dö-

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

TEP'in kapatılması Anayasaya aykırıdır

Oral Çalışlar

TÜRKİYE Emekçi Partisi, programında ülkemizde gayri-müslim azınlıklar dışında azınlıklar bulunduğu izlenimini verecek hükümler içerdiği iddiasıyla kapatıldı.

Siyasi partilerin kapatılması basit bir hukuki olay değildir. Gericilik, her dönemde kitabına uydurarak, siyasi partileri kapattırma yoluna gitmiştir. Bu uygulamanın Anayasanın değiştirilmek istendiği, tek parti diktatörlüğü — arzularının kabardığı bir döneme rastlaması dikkat çekicidir. Yeniden parti kapatma çığırının açılması hiç merak etmeyiniz, Anayasa düşmanlarını, Anayasa Mahkemesini önlerinde bir engel olarak görenleri sevindirmekten başka bir sonuç vermeyecektir.

Ellerine sağlık Anayasa Mahkemesi! Artık, bundan

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

Demirel, bu şahsın AP yöneticisi olduğunu sanmıyormuş!

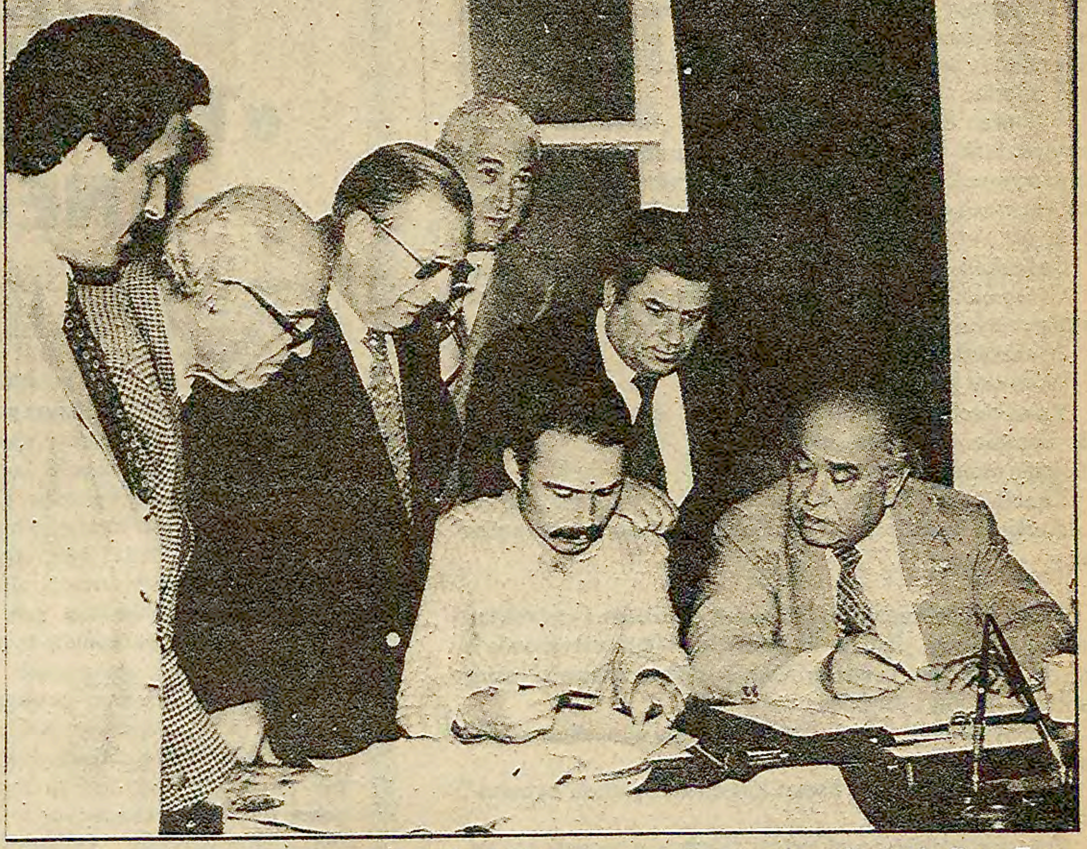

Bir AP İl İdare Kurulu üyesi, elinde kalem, 14 Ekim akşamı seçim sonuçlarını kontrol ediyor. Tuncer Arabul adlı bu AP'linin yanındakiler, o sırada AP Genel Merkez yöneticileri olan Saadettin Bilgiç, Orhan Cemal Fersoy ve Vefa Poyraz. Ve Demirel bugün bu şahsın, "AP yöneticisi olup olmadığını araştıracağını, ama sanmadığını" söylüyor.

Başbakan, partizan tayinlerin ardındaki Arabul'la ilgili sorumuza karşılık verdi

Demirel: «Suçlu arayıp bulmak size mi düştü?»

ANKARA (ÖZEL)

BAŞBAKAN Süleyman Demirel AP hükümetinin yaptığı partizanca tayinlerin emniyetle ilgili bölümünün altında imzası bulunan AP İstanbul İl Yöneticisi Tuncer Arabul'un geçmişiyle ilgili sorumuz üzerine, "Suçlu arayıp bulmak size mi düştü? Sanmıyorum ama, bu şahsın İdare Heyetinde olup olmadığını araştıracağım" karşılığını verdi.

Cumhurbaşkanı Vekili İhsan Sabri Çağlayangil'le haftalık olağan görüşmesinden sonra gazetecilerin sorularını cevaplarken muhabirimiz ile Demirel arasında şu konuşma geçti:

Soru: "1969 yılında sizin iktidar olduğunuz sırada aralık ayında Battal Mehetoğlu adlı bir öğrenci öldürüldü. O dönemin İçişleri Bakanı Haldun Menteşeoğlu Tuncer Arabul adlı bir şahsın, üzerinde silahla yakalandığını ve katil zanlısı olduğunu açıkladı. Tuncer Arabul halen sizin İstanbul İl İdare Heyetinde yönetici olarak görev yapıyor ve İstanbul Emniyetindeki tayinlerde büyük rolü olduğu belgelerle ortaya çıktı. Bu konuda siz ne diyorsunuz?"

(Devamı sa. 6 sü. 8'de)

YORUM

Evet, bize düştü sayın Demirel

BAŞBAKAN Süleyman Demirel, gazetemizin partizanlık ile ilgili yayını üzerine, "Suçlu arayıp bulmak size mi düştü" diyor. Tabii ki bize düştü. Keşke siz ortaya çıkarsaydınız Sayın Demirel. Türkiye'de dünya kadar suç işleniyor. Ama gelen geçen hükümetler suçluların üzerine gitmeyince, onları bulup çıkarmak birisine düşüyor. O da biz olduk.

Solcu diye bir sürü memur, öğretmen, işçiyi kışta kıyamette sürdünüz. Yerine MHP'nin militanlarını doldurdunuz. Ne yapmalıydık? Bir sürü şiddet ve terör olaylarına bulaşmış komandonun zulmü karşısında sessiz mi kalmalıydık?

İktidara gelmenizle birlikte sürgünler başladı. MHP'liler devlet dairelerine dolduruldu. Milli Eğitim, Gümrük ve Tekel, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıkları, Süt Endüstrisi Kurumu vs. komandoların işgaline terkedildi. Biz çok kereler size sorduk. Vatandaşın dövülmesinden, tehdit mektuplarına kadar resmi dairelerde olan biteni anlattık. Hep yalanladınız ve belge istediniz.

İşte belgeler.

Gazetemiz bir haftadır belge üstüne belge yayınlıyor. Belgeler çeşitli kuruluşlara "gelecekler" ve "gidecekler" listelerinden oluşuyor. Bu belgelerin altında parti yöneticilerinizin imzaları var, hiç biri yalanlayamıyor. Üstelik kimisi bu kıyımı az bile buluyor.

Ne yapalım, sorumlular sorumluluklarını bilmeyince her türlü melanetin üzerine gitmek de Aydınlık'a düşüyor.

Danıştay kararıyla göreve başlayacağı gün ölü bulundu

BAYRAMİÇ (ÖZEL)

EZİNE İlköğretim Müdürü Nafiz Tezcan, Ezine sahilinde ölü olarak bulundu. Tezcan'ın başına sert bir cisimle vurulmak suretiyle öldürüldüğü, sonra da deniz kenarına atıldığı saptandı.

Nafiz Tezcan İlköğretim Müdürü iken Demirel hükümeti tarafından görevinden alınmıştı. İlköğretim Müdürü Nafiz Tezcan Danıştaya dava açarak yürütmeyi durdurma kararı aldırmıştı. Tezcan'ın bugünlerde görevine dönmesi gerekiyordu.

AP teşkilatının isteğiyle Polatlı'da çok sayıda memur sürüldü

POLATLI (ÖZEL)

AP azınlık hükümetinin başa geçmesiyle Polatlı ilçesinde de memur ve öğretmenler arasında huzursuzluk başladı. AP ilçe teşkilatında MHP'ye yakınlığı ile tanınan Niyazi Baloğlu ve Ali Uyar'ın başını çektiği AP'lilerin şikayet ve telkinleri sonucu çok sayıda memur ve öğretmenin görev yerleri değiştirildi, kimileri de Polatlı dışına gönderildi.

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

Partizanlıkla ilgili belgeleri yayınlamaya yarın devam edeceğiz

içten geldiği gibi

NİMET ARZIK

"Çanakkale içinde Aynalı Çarşı"

Çocuk seramik sergisi

Meclise yakın, Çanakkale Seramik'in bir yeri var. Çocuk seramik sergisi burada açılmış Ankara'da.

—Ey önünden geçen, zahmet edip içeri gir, bebelerin yaratıcılığını görmek için!

Biz içerdeyken, bir ufaklık kapıyı itip içeriye girdi ve çalışmaya başladı, çamurun başında, daha fırınlanmamış, sırlanmamış yığınla yapıtın önünde.

Kocca salon, çocukların yaptıkları seramiklerle dolu. Bir de o yapıtları görmeye gelen vatandaşlarla tıklım tıklım dolu olsa! Göynümüz hoş olurdu. Ama büyükler kendi yoz dünyalarını, böyle saydam yaratıcı ve laklakiyatsız dünyaya yeğ tutarlar.

Salonları dolaşıyoruz ve kendimizi çocukların yaratmış olduğu zarif yapıtlar arasında paylaşamıyoruz. Tercih bile yapamıyoruz. Kangurular, kaplumbağalar, canavarlar, günlük eşya, hepsi birbirinden güzel. Hepsinde öyle bir gizli-güç, öyle bir yetenek, öyle aşınmamış bir benlik yansıyor ki!

Çanakkale zaten eski zamanlardan beri seramiğin odağı.

Görünmez köşelerden müzik dökülüyor. O her zaman içimi parçalayan türküyü bebelerin taze seslerinden duyuyoruz:

"Çanakkale içinde aynalı çarşı"

"Ana ben gidiyorum düşmana karşı"

Yıllar önce Çanakkale'yi savunmak için toprağa düşen bir kuşağın ince gülü gülümsüyordur, bulunduğu yerden "boşuna ölmedik" diye.

Kimbilir belki bu küçük yaratıcılardan, o toprağa düşenlerin arkada bıraktıkları bir kaç günlük bebelerinin torunları var.

* * *

Neden acaba kaplumbağalara dek çocukların yarattıkları hayvanlar bunca şişman, insanlar da. Belki çevrelerinde o etli butluluğu görüyorlardır. Okkalı okkalı canavarlar, canavarlıkları ile alay ediyorlar.

Demek ki analar çocuklarının toprakla oynamasına karşı değil.

Kentte olsa "üstünü başını kirletirsin çamurla oynama" diye bas bas bağırırlar.

Kim akıl etmişse çocukları bir fabrikanın seramik atölyesine sokmayı, iyi akıl etmiş. Galiba bu seramiğin tarihinde ilk çocuk sergisi.

Yineliyorum kim fabrikanın kapısını çocuklara açmışsa gelin çalışın diye büyük bir iş yapmış. Belki yaptığı işin büyüklüğünün tam tamamına bilincine varmadan.

Çocuklar neler söylemişler:

"Ben ellerimle yaptığım herşeyi severim" demiş küçük bir kız.

"Bu çamur fırına girecek insan olacak" demiş başka biri.

Hüzünle düşündüm, nice fırınlara girip çıkıyoruz, insan olamıyoruz.

—Kendim için konuşuyorum. Kendim için konuşmama izin var değil mi? Bir başka küçük kız, Yunus Emre'nin yadsımıyacağı bir söz söylüyor:

"Çamur çamur kalırdı"

"Ellerim olmasaydı"

Gene hüzünleniyorum. Galiba büyüklerin elleri lanetli, altına deyip çamura dönüştürüyor.

* * *

Kuruluşun genç müdiresi, Güzin Gürsel'le konuşuyorum:

—Sevinçliyim diyor. (O da mavi saydam bakışıyla çocukluktan yeni çıkmış) Şimdiye kadar hiç olmadığım kadar mutluyum. Bu her şey: Çocuğa saygı, çocuğa sevgi, herşey birarada.

Çocuklara tekniği öğreten sanatkar Mustafa Tencaalp. Kendi üç çocuğu da seramikçi. En küçüğü beş buçuk yaşındaymış.

Kültür Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürü Mehmet Özel de ilgilenmiş sergiyle. Dış ülkelerde böyle bir sergiyi açmayı düşünüyormuş. Okşamış çocukların yaptıklarını.

Davranın, koşun, görün diyorum sergiyi. Çok yakında kapanacak. Benliğinizin derinliğindeki birikmişlikleri bir an için yıkamış olursunuz.

GÜNÜN KONUĞU

Hacı Ali Dündar

Gazipaşa Merkez ve Çevre Köyleri Kalkındırma Kooperatifi Başkanı.

Konuşan: İsmet Özçelik

KONU: KOOPERATİFLER VE ÇALIŞMASI

"Bazı kişiler de kooperatifleri kendi özel işlerine yardımcı olmak için kullanıyorlar. Böyle kişilerin eline geçen kooperatifler çiftlik gibi kullanılınca halkın güveni kalmıyor. Kooperatifçilik de bu durum karşısında sekteye uğruyor."

«TÜKETİM KOOPERATİFLERİNE İLGİNİN NEDENİ HAYAT PAHALILIĞIDIR»

PAHALILIKTAN ÇOK SIKINTI ÇEKEN HALK BU KONUDA HEMEN BİR ŞEYLER YAPMAK İSTEMEKTEDİR. TÜKETİM KOOPERATİFLERİNİN PROPAGANDASI DA ÇABUK YAPILIYOR. KÖYLÜLER "ŞU KÖYÜN KOOPERATİFİNDE ELEKTRİK PİLİ ŞU FİYATA İMİŞ, TUZ ŞU FİYATA, ŞEKER ŞU..." DİYE KONUŞUYORLAR. BUNUN ÜZERİNE KÖYLÜLER "ONLARIN KOOPERATİFİ VAR, UCUZA ALIYORLAR BİZİM DE OLSA BİZ DE UCUZA ALIRIZ" DİYORLAR. HEMEN KOOPERATİF KURMANIN YOLLARINI ARIYORLAR. KISACASI EKONOMİK SIKINTI KARŞISINDA HALK ÜRETTİĞİNİ ARACIYA KAPTIRMAMAK İÇİN ELİNDEN GELENİ YAPMAYA ÇALIŞIYOR.

—Son aylarda çok sayıda kooperatif kuruldu. Çalışmayan kooperatifler ise çalışmaya başladılar. Bu durumu nasıl karşılıyorsunuz?

—Son aylardaki kooperatiflere olan ilginin asıl nedeni, hayat pahalılığıdır. Üreticinin sermaye sıkıntısıdır. Halk özellikle tüketim kooperatiflerine ilgi göstermektedir. Çünkü ülkemizdeki son zamlar ve hayat pahalılığı karşısında halk temel ihtiyaç maddelerini ucuza almak istemektedir. Pahalılıktan çok sıkıntı çeken halk bu konuda hemen bir şeyler yapmak istemektedir. Tüketim kooperatiflerinin propagandası da çabuk yapılıyor. Köylüler "Şu köyün kooperatifinde elektrik pili şu fiyata imiş, tuz şu fiyata, şeker şu..." diye konuşuyorlar. Bunun üzerine köylüler, "Onların kooperatifi var ucuza alıyorlar, bizim de olsa biz de ucuza alırız" diyorlar, hemen kooperatif kurmanın yollarını arıyorlar. Kısacası, ekonomik sıkıntı karşısında halk ürettiğini aracıya kaptırmamak için elinden geleni yapmaya ve ilk iş olarak kooperatifleşmeye çalışıyor.

—Sayın Dündar, kooperatifler kurulurken, şevkle kuruluyor. Ama sonra yavaş yavaş çalışmalar zayıflıyor ve iş yapamaz hale geliyor. Sizce bunun nedeni nedir?

—Bu durum gerçekten çok görülen bir olaydır. Bence bir kooperatifin istikrarlı çalışabilmesi için, önce neler yapılabileceğini, ortaklarının ihtiyacını, halkın ihtiyacını ortaya sermeli ve bütün ortaklarının ihtiyacı olan en kolay yapılabilecek işlerden başlanmalıdır. Ama bizde öyle olmuyor. Kooperatif kurulurken kurucular politikacılar gibi, şunu yapacağız bunu yapacağız diye atıyorlar. Sonra da iş yapılmayınca halkın desteği gidiyor. Bir daha da dağılan güç toplanmıyor.

Yine kooperatifin kuruluşuna önderlik edenler kuruluş çalışmaları ile ilgili propaganda yaparken, her şeyi çok kolay gösteriyorlar. İşin zor yanlarını kavratmıyorlar. Ortaklara çalışmaların zor ve kolay yanları kavratılmayınca, zorluklar karşısında kooperatif sıkışıp kalıyor, yılgınlığa kapılıyor.

Bazı kişiler de kooperatifleri kendi özel işlerine yardımcı olmak için kullanıyorlar. Böyle kişilerin eline geçen kooperatifler çiftlik gibi kullanılınca halkın güveni kalmıyor. Kooperatifçilik de bu durum karşısında sekteye uğruyor.

—Başkanı bulunduğunuz Gazipaşa Merkez ve Çevre Köyleri Kalkındırma Kooperatifi, çevrede çalışan bir kooperatif olarak söyleniyor. Kooperatifinizin çalışmasını nasıl sağladınız?

—Bizim ortaklarımızın hepsi turfanda sebze üreticisidir. Onun için seracılık yapan bu kişilerin sorunlarını araştırdık. Baktık ki bizim en kolay başarabileceğimiz ve bütün ortaklarımızı ilgilendiren ilk iş ambalaj paketi sorunu. Bunun için hemen faaliyete geçtik ve Alanya'dan hızarcılarla anlaştık. Böylece ambalaj paketi işini çözdük. Bizim bu işi başarmamız ortakların ve üyemiz olmayan birçok kişinin kooperatife olan güvenini artırdı ve üye sayımız hızla yükselmeye başladı.

Daha sonra ortaklarımızın ayağına kadar, serasının başına kadar gittik, paketlerini dağıttık. Onların sorunlarını araştırdık. Baktık ki ortaklarımızın diğer en önemli sıkıntısı "pazarlama." Çağırdık ortaklarımızı, görüşlerini aldık ve Gazipaşa Belediyesinin yaptırmakta olduğu halden, iki dükkan kiralamayı kararlaştırdık. Genel Kuruldan bu konuda yetki aldık. Bu iş için 100 bin lira yatırdık, geri kalan borcumuzu da anahtar tesliminde vereceğiz. Öte yandan ekim zamanı başlayınca ortaklarımızın sera örtüsünü temin etmeleri için yoğun bir çalışma yürüttük. Ancak Köy-Koop yüzünden çalışmalarımızda bazı sıkıntılar çektik. Ortaklarımızdan bazılarının ürününü yağmur yedi. Ancak sonunda bu işi de başardık.

—Kooperatifinizde kararları alırken nasıl bir yöntem uyguluyorsunuz?

—Biz yöneticiler bize Yönetim Kurulu olarak verilen yetkiler olsa bile hiç bir zaman kendi başımıza karar almıyoruz. Ancak faaliyetimizde üyelerimizi bir yerde toplayarak sorunlarımızı tartışıyoruz. Çünkü çok kişinin fikrini almak her zaman yararlı oluyor. Yeni fikirler ortaya çıkıyor. Kısacası yapacağımız hizmetleri üreticiden öğrenip üreticiye sunuyoruz.

—Başkanı bulunduğunuz kooperatif, çevrede güvenilir bir kooperatif olarak biliniyor. Bu güveni nasıl sağladınız?

—Biz çalışmalarımızda devamlı adaletli bir tutum aldık. Kimsenin parasını kimseye, kimsenin hakkını kimseye yedirmedik. Ortaklarımızı kırmadık. Bunun için halkın, ortaklarımızın bize güveni var. Bize olan güvenin bir nedeni de şu:

Şimdiye kadar birçok kooperatif kurulmuş. Ama iş yapmamış. Kooperatiflerde partizanlık yapmışlar. Biz ise hem iş yapıyoruz, hem de insanlara AP'li, CHP'li, MSP'li, TİKP'li diye farklı muamele yapmıyoruz. Bu da bize olan güveni artırıyor.

—Peki Sayın Dündar, kooperatifinizde mali işlerin denetimini nasıl yapıyorsunuz?

—Bizim kooperatifimizde her şey açık. Aldığımız mal belli, sattığımız mal belli. Biz hesaplarımızı her zaman için ortaklarımızın denetimine açıyoruz. Zaten halkın ve ortakların kooperatife güven duyabilmesi için işleri denetlemesine fırsat verilmelidir. Ortaklarımız bize bu işi yaptığımızdan dolayı güveniyorlar.

—İlçenizde 17 köyde kooperatif var, bunlarla bir birlik kurup daha etkili çalışmalar yapmayı düşünüyor musunuz?

—Bizim bu konularda çalışmalarımız var. Bu kooperatiflerle 2-3 sefer toplantı yaptık. Ama bu kooperatiflerin çalışma alanlarının değişik olması bizi zor durumda bırakıyor. Bu kooperatiflerin kimisi köy kalkındırma, kimisi Toprak-Su kimisi Orman Köyü Kalkındırma Kooperatifi. Hepsi ayrı ayrı işlerle uğraşıyor.

Birlik yönünde şimdiye kadar olumlu bir sonuç alamadık. Ama diğer kooperatiflere güven verirse birliğimizi sağlayabileceğimizi sanıyorum. Bunun için sonuna kadar merkez ilçe ve köyleri kalkındırma kooperatifi olarak çalışacağız.

—Çalışmalarınızda başarılar. Teşekkür ederim.

—Ben de teşekkür ederim.

---

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Tohum ve durum!

Anlaşılan Başbakan ağzından çıkanı duymuyor.

Hem "milli birliğe, beraberliğe en muhtaç olduğumuz bir dönemdeyiz" diyor.

Hem de ülkeyi cephelere bölme siyasetine sıkı sıkıya sarılıyor.

Acaba o, bu tutumunu sürdürdükçe ülke de milli birlik ve beraberlik nasıl sağlanacak?

Toplumdaki düşmanlıklar nasıl son bulacak?

Baksanıza Başbakan, ülke halkının bir bölümüne karşı düşmanca bir tutum içinde...

Hatta bu düşmanca tutumunu ana muhalefet lideri Ecevit'e karşı da sürdürmekte...

İşte Tito'nun cenaze töreni...

Önceki gün yapılan bu cenaze töreninde dünya ülkelerinin liderleri biraraya geldi.

Bu liderlerin çoğu birbirleriyle kanlı-bıçaklı kişilerdi.

Ne varki hepsi de Tito'nun cenaze töreninde aralarındaki düşmanlıkları unutup, birer medeni insan gibi hareket etti...

Ya bizim Başbakan ne yaptı?

Kendisini Tito'nun cenaze törenine götüren uçağa, ana muhalefet lideri Ecevit'i almadı.

Dahası Yugoslavya'daki Türkiye Büyükelçiliğinde verilen yemeğe de Ecevit'i çağırmadı.

Oysa Demirel ve beraberindekileri Yugoslavya'ya götüren uçak devletin uçağıydı...

Türkiye Büyükelçiliğinde verilen yemeğe harcanan paralar da devlet kasasından çıkmaktaydı...

Ama Demirel bu...

Bütün bunları unuttu ve kendi ülkesinin ana muhalefet liderine karşı Yugoslavya'da da sürdürdü düşmanca tutumunu...

Ne demiş atalar: "balık baştan kokar..."

Eh bizim ülkemizin başında da habire düşmanlık tohumları eken bir Başbakan var...

Söyleyin böyle bir ülkede düşmanlık tohumları boy atmaz mı?

Ne ekildiyse karşılığında da o alınmaz mı?

İşte Demirel'in ektiği tohum...

Ve işte ülkemizdeki bugünkü durum...

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

RÜSSELSHEIM- **B.ALMANYA**

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramını coşkuyla kutladık

Rüsselsheim'de Türk çocuklarının okuduğu iki okulun öğretmenlerinin biraraya gelerek, talebeleriyle birlikte hazırladıkları bayram eğlenceleri coşkuyla izlendi. Öğretmenlerden, Canan İzmir, Mustafa İzmir, Zehra Atasever, İsmail Özgüç, Mehmet Yücel, Perihan Kaya, Mustafa Akdağlı ve diğer öğretmenlerin kendi çabalarıyla çocuklardan oluşturdukları folklör, tiyatro, koro grupları dakikalarca alkışlandılar. Çocukların 23 Nisan'la ilgili okudukları şiirler, anavatanları Türkiye'den binlerce kilometre uzakta da olsa Atatürk'ün çocuklara armağan ettiği 23 Nisan Çocuk Bayramının Almanya'da da yaşattıkları ulusal egemenliğin simgesiydi.

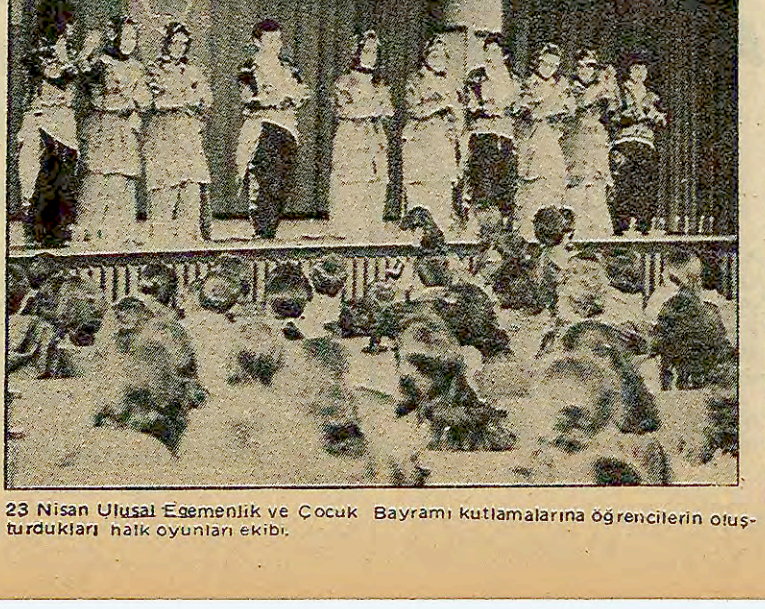

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlamalarına öğrencilerin oluşturdukları halk oyunları ekibi.

Üç yüzün üzerinde ilkokul talebesi ve bazı çocuk velilerinin de katıldığı 23 Nisan Bayramında çocukların oynadığı Elazığ oyunları okudukları şiirler büyüklere taş çıkartacak düzeydeydi.

Görüşünü aldığımız öğretmenler şunları söylediler: Bugün öğretmenlik yaptığımız Rüsselsheim'de çok kritik günler yaşıyoruz" dediler. Türkiye'deki çatışmaların buraya da sıçratıldığını söyleyen öğretmenler, Türkiye'de İstiklal Marşına saygısız davrananlar, büyük önder Atatürk'e küfür edenler burada da aynı saygısızlığı geliştirmeye çalışmaktadırlar. Bu gibi düşünceler milli birliğimizi zedelemektedir. Bugün burada kendi bayramlarını kutlayan küçük çocuklar, yarının mutlu Türkiyesinde birer yurtsever insanlar olmaları için bizler gibi bütün öğretmenlere, bununla birlikte çocuk velilerine büyük sorumluluklar yüklemektedir.

H.A

23 Nisan Ulasal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlamalarına renk katan öğrenci korosu.

ANKARA

19 Mayıs ve bağımsızlık

Mustafa Kemal'in Samsun'a ayak basışından bu yana 61 yıl geçti. 19 Mayıs 1919 bağımsızlığı için silaha sarılmış Türkiye halkına doğan bir güneşti. Bağımsızlığımızın süper devletler tarafından tehdit edildiği zamanımızda 19 Mayıslar yine halkımız için güneş gibi ışıldamaktadır.

ABD ve Sovyetler Birliği'nin hegemonya mücadeleleri bütün dünyayı bir üçüncü dünya savaşının içine çekmektedir. Rus sosyal-emperyalizminin dünya halkları üzerindeki hakimiyet kurma isteği ve saldırı siyaseti tüm ülkelerin bağımsızlığına yönelmiş durumdadır. En son Afganistan'ın açık işgali Rus ayısının yüzünü iyice açığa çıkarmıştır..

Rus beşinci kolu sahte TKP'ye ve sözümona gençlik örgütü İGD'ye karşı başta okullarımızda olmak üzere yurdumuzun her kesiminde mücadelemizi sürdüreceğiz. Birlik, barış, özgürlük için ışıldayan yıldızımız onlarla hiç bir zaman barışmayacaktır. Öğrenim kurumlarında bölücülüğe karşı birlik, zorbalığa karşı demokrasi bayrağı devrimci yurtsever gençliğin elinden hiç bir zaman düşmeyecektir.

Bundan altmış yıl önce bağımsızlığı için silaha sarılmış köylüler, işçiler, gençler şu yıllarda bir kere daha bağımsızlık için savaşılacağının bilinci içindedirler.

Hasan Tahsinlerin, Harbiyeli Hikmetlerin, Turan Emeksizlerin mücadelesi biz gençlere her zaman örnek olacaktır. Onlardan devraldığımız bağımsızlık bayrağı her zaman en yüksekte tutulacaktır. Türkiye gençliği 19 Mayısların devrimci ruhuyla bir kere daha "Ya İstiklal, Ya Ölüm" demektedir.

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramının kutlanacağı şu günlerde başta büyük devrimci Mustafa Kemal olmak üzere demokrasi ve bağımsızlık uğruna şehit düşenlerin aziz hatıraları önünde saygıyla eğilirim.

Tamer Kostik

SÜMERBANK ALIM VE SATIM MÜESSESESİ
MÜDÜRLÜĞÜNDEN BAHÇEKAPI—İSTANBUL

MENSUCAT BOYASI SATINALINACAKTIR

Camiamız Müessese ve Fabrikalarımızın 1980 yılı ihtiyacı 24 kalemde 97925 kg. Muhtelif Mensucat Boyası kapalı zarf usulü teklif temini ile satınalınacaktır.

a) Boyalara ait son teklif verme günü 30. 5.1980 tarih saat: 17.30'a kadardır.

b) Teklifler en az 3 (ÜÇ) ay opsiyonlu olacaktır.

c) Teklifler kapalı zarfı havi olarak Müessesemiz veya Karaköy'deki Sümerbank İstanbul Şubemiz Hollerindeki ALIM TEKLİF KUTUSU'na belirtilen gün ve saatte atılmış olacaktır. Posta ile gönderildiği takdirde ikinci bir zarf içerisinde aynı tarih ve saatte Müessesemizde olacak şekilde gönderilmesi gerekir. Postada vaki gecikmeler nazarı itibara alınmaz.

d) Evsaf ve mubayaa şartnamesi Müessesemiz AL/III. Kısmından temin edilebilir.

e) Teklif zarflarının üzerine dosya numaramız ve son teklif verme tarihi yazılacaktır.

f) Müessesemiz 2490 sayılı kanuna tabi olmayıp Şartlarımızla ihtiyacımıza en uygun olanlar tercih edilecektir.

(Basın: 14018-495)

60.000 ADET TER HAVLUSU SATINALINACAKTIR.

Şartnamesi, bedelsiz olarak aşağıda adreslerden alınabilir.

1— KARABÜK'TE: Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Tedarik ve İkmal Müdürlüğümüz.

2— İSTANBUL'DA: Sirkeci, Yalıköşkü Cad. Yalıköşkü Han Kat: 4-5 deki Mümessilliğimiz.

3— ANKARA'DA: Kavaklıdere, Tunus Cad. No: 63 deki Mümessilliğimiz. İSTEKLİLERİN şartnamemiz esaslarına göre hazırlıyacakları kapalı teklif mektuplarını, geçici teminatlarıyla birlikte engeç 21 MAYIS 1980 ÇARŞAMBA günü saat 14.00'e kadar Karabük'teki Müessesemiz Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilan olunur.

(Basın: 14042-494)

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERIN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİNİZ!

BAYAŞ Basın Yayın A.Ş.
adına sahibi ve
Genel Yönetmen
ORAL ÇALIŞLAR

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu/İstanbul.
Tel: 26 52 44 26 42 93 İdare Tel: 26 61 78
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri. Baskı: İst. Güntur. Dağıtımı: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8 Kızılay. Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı 452. Sok. 25/3 Konak: Tel: 13 10 90 - 25 25 54
Trabzon: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00
DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı Kat: 3 No: 30 Dörtyol Tel: 38 57

İLAN TARIFESİ-ABONE
Başlık yanı 4000 TL. 8 hariç diğer sayfalar st/cm 900 TL. 8. sayfa st/cm 1000TL. Renkli st/cm 1700 TL. Doğum, evlenme, ölüm st/5 cm 2000 TL. Küçük ilanlar kelimesi 30 TL.
ABONE: Yurtiçi 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL. Yurtdışı 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL. Dış ülkeler için posta ücreti alınır.

22340 - 771

TEP'in kapatılması kınanıyor

Parti kapatma çığırı yeniden mi açılıyor?

Kapatılan Türkiye Emekçi Partisinin Genel Başkanı Mihri Belli.

TİKP Başkanlık Kurulu üyesi Çamkıran: "TEP'in kapatılmasını kınıyoruz. Siyasi Partiler Kanununun 89. maddesi anti demokratiktir ve milli birliğimizi zedelemektedir.

HABER MERKEZİ

12 Mart döneminde Türkiye İşçi Partisi ve Milli Nizam Partisinin Anayasa Mahkemesince kapatılmasından sonra, 8 Mayıs günü Türkiye Emekçi Partisinin de kapatılması Türkiye'de siyasi partilerin kapatılması yönünde bir çığır açılmaya çalışılması şeklinde yorumlandı.

Cumhuriyet Başsavcılığının 1979'un Mart ayı içinde TEP'in kapatılması istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurması üzerine açılan dava sonuçlanarak partinin programında Anayasanın 57. ve Siyasi Partiler Kanununun 89. maddesine aykırı hükümler bulunduğu ileri sürüldü ve TEP kapatıldı.

DAVANIN GEÇMİŞİ

1975 yılının Şubat ayında Türkiye Emekçi Partisinin kurulmasından hemen sonra İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliği, partinin program ve tüzüğünde TCK'nın 141/1-3 maddesinin ihlal edildiğini iddia ederek yetkili mercilere bir yazı göndermişti. İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcılığı ise bu yazı üzerine TEP kurucu ve yöneticileri hakkında kovuşturma açmıştı. Böyle bir davanın kaçınılmaz olarak partinin kapatılmasına yol açacağını savunan TEP yöneticileri ise, görevli adli mercinin Anayasa Mahkemesi olduğunu belirtmişler ve DGM'de ifade vermeyi reddetmişlerdi. Bunun üzerine TEP Genel Başkanı Mihri Belli tutuklanarak cezaevine gönderilmişti.

DGM'lerin kapatılması üzerine, Ağır Ceza Mahkemesine, sıkıyönetimin ilanıyla da Sıkıyönetim Mahkemesine devredilen TEP dosyasından uzun bir süre ses çıkmazken, Cumhuriyet Başsavcılığı 1979'da TEP'in kapatılması istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurdu.

TEP programında yer alan "Ana dili Türkçe olmayan okul çağındaki TC vatandaşlarına Milli Eğitim Bakanlığı yönetiminde ana dil ve ve kültür eğitiminin sağlanması" şeklindeki ifadenin Anayasanın 57. maddesinin birinci fıkrasına, Siyasi Partiler Kanununun da 89. maddesine aykırı olduğuna karar veren Anayasa Mahkemesi partinin temelli kapatılmasına karar verdi.

ANAYASA VE KANUN NE DİYOR?

TEP'in kapatılmasına gerekçe olarak ileri sürülen Anayasanın 57. maddesi şöyle:

"Siyasi partilerin tüzükleri, programları ve faaliyetleri, insan hak ve hürriyetlerine dayanan demokratik ve layik Cumhuriyet ilkelerine ve devletin ülkesi ve milletiyle bölünmezliği temel hükmüne uygun olmak zorundadır. Bunlara uymayan partiler temelli olarak kapatılır."

Siyasi Partiler Kanununun 89. maddesi ise şöyle:

"Siyasi partiler, Türkiye Cumhuriyeti ülkesi üzerinde milli veya dini kültür farklarına yahut dil farklılığına dayanan azınlıklar bulunduğunu öne süremezler."

(Devamı Sa. 6 Sü.6)

Arjantin de Moskova Olimpiyatlarını boykot ediyor

BUENOS AİRES (AA)

DIŞİŞLERİ Bakanlığınca yapılan açıklamada "Moskova Olimpiyatlarına katılmanın, Sovyetlerin Afganistan'ı işgalini onaylamak anlamına geleceğinden", 1980 Moskova Oyunlarına Arjantin'in katılmayacağı belirtildi.

Açıklamada ayrıca, uluslararası barış ve güvenliği tehdit eden olayların Arjantin hükümetince desteklenmeyeceğine de değinildi.

Bu arada Yeni Zelanda hükümetinin Olimpiyatlara katılmama kararı almasına rağmen Yeni Zelanda Olimpiyat Komitesinin oyunlara katılma kararı aldığı bildirildi.

Çin, ilk kıtalararası balistik füze denemesine hazırlanıyor

PEKİN (AP/AA)

ÇİN'in 3 veya 4 hafta içinde Güney Pasifik'te, kıtalararası bir balistik füzenin ilk denemesini yapacağı bildirildi.

Çin'in bu deneme ile ilgili olarak Pasik ülkelerine gerekli uyarıları yapmaya başladığı kaydedildi. Ancak füzenin Çin'in hangi bölgesinden ateşleneceği belirtilmedi.

Askeri uzmanlar, Çin'den ateşlenip Güney Pasifik'e ulaşabilecek bir füzenin, Sovyetler Birliği'nin her köşesini menzili içine alabileceğini ve ABD'nin de bazı bölgelerine erişebileceğini söylediler.

Japon Kyodo haber ajansının verdiği habere göre, Çin'in geliştirdiği yeni kıtalararası balistik füze CSS-4 adını taşıyor ve sıvı yakıtla çalışıyor. 10 bin mil menzili olan füzenin üç katlı ve 43 metre uzunluğunda olduğu kaydedildi. Ajans, füzenin 3 megatonluk bir atom başlığı taşıyabileceğini belirtti.

Sedat, özerklik görüşmelerinin dondurulmasını istedi

KAHİRE/WASHİNGTON (AA)

MISIR Devlet Başkanı Enver Sedat, Filistinlilere özerklik tanınmasına ilişkin görüşmelerin süresiz ertelenmesini istedi. Sedat'ın bu isteği Başkan Carter ile İsrail Başbakanı Menahem Begin'e iletildi.

ABD'nin Ortadoğu özel Elçisi Sol Linowitz, Sedat'ın, bakanlar düzeyindeki görüşmelerin ertelenmesini istediğini ve görüşmelerin sonuçlarını incelemek için süre istediğini duyurdu.

26 Mayıs tarihinde sonuçlandırılması gereken ve İsrail işgali altındaki Arap topraklarında yaşayan 1.2 milyon Filistinliye özerklik verilmesine ilişkin görüşmelerin ertelenmesi isteğini ABD, "Bu istek henüz çözüm bekleyen sorunların önemini ortaya koyuyor" şeklinde yorumladı.

Başkan Carter'ın Ortadoğu özel Elçisi Sol Linowitz de görüşmelerin sonuçlarını "hayal kırıcı" olarak nitelediğini belirtti.

Görülmemiş adam kayırma

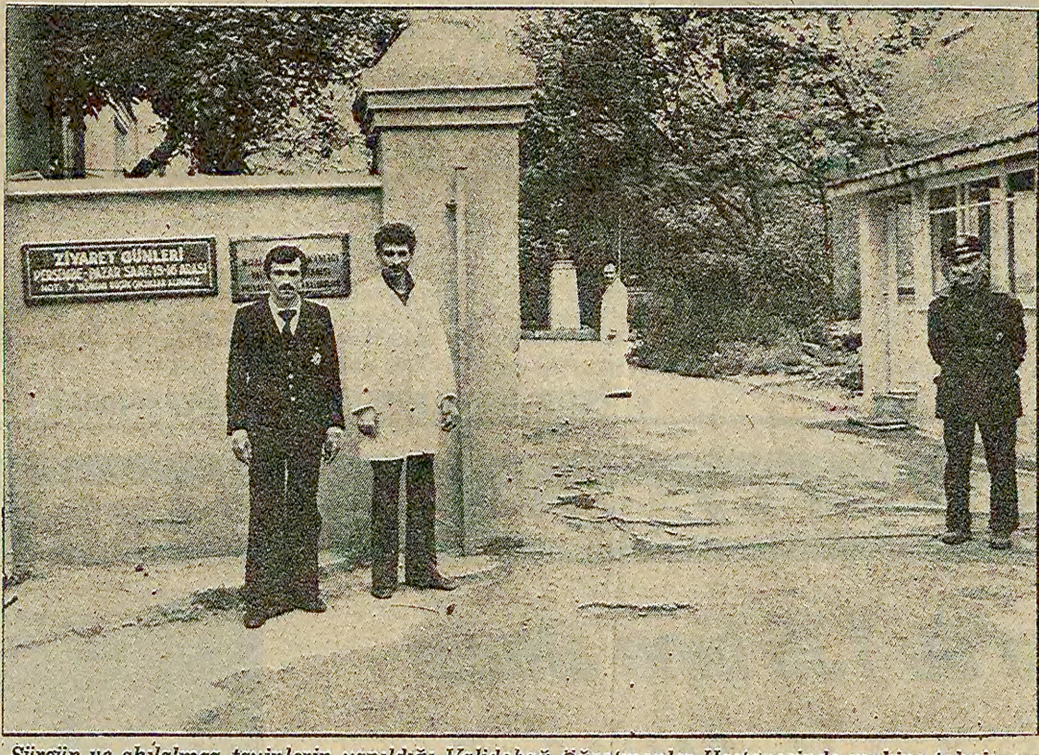

Sürgün ve akılalmaz tayinlerin yapıldığı Validebağ Öğretmenler Hastanesinde makine teknisyenliğinden kapıcılığa getirilen Muammer Erdoğan görülüyor. (sağ baştaki)

Ispartalı doktor başhekim olunca

Bir hastanenin tüm personeli "Ispartalılaştırıldı"

İSTANBUL (ÖZEL)

KIYIM makinesi" gibi çalışan AP azınlık hükümeti, İstanbul'da Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Validebağ Öğretmenler Hastanesinde makine teknisyenini kapıcı, kapıcıyı da yönetici yaptı. Aynı hastanede ilkokul diploması olmayan bir şahıs personel müdürü yapılırken, Başhekim Esat Sarıkahya doktor olarak Cağaloğlu Dispanserine sürüldü.

Hakkında "yöneticilik yapamaz" diye müfettiş raporu bulunan Ethem Durmuşoğlu'nun AP hükümeti tarafından Validebağ Öğretmenler Hastanesi Başhekimliğine getirilmesiyle birlikte, bu işyerinde sürgün ve kıyımlar da başladı. Isparta'nın Senirkent köyünden olan Başhekimin ilk işi, hastane personelini "Ispartalılaştırmak" oldu. Birçok göreve Ispartalılar getirildi. Bu arada Ispartalı kapıcı İbrahim Kırıcı yöneticiliğe getirilirken, makine teknisyeni Muammer Erdoğan ise kapıcı yapıldı. Emine Tarha adlı hemşire ise Kartal Lisesine tayin edildi. Bu arada Hasan Gölge adlı memur Kadıköy İlköğretim Müdürlüğüne, Yıldız Ede adlı memur da başka bir hastaneye sürüldü.

MC dönemi zamanında da çeşitli yerlere sürülmüş olan bu memurlardan görevlerine dönmüş bulunanlar şimdi tekrardan sürülmeyi bekliyorlar.

THY'de görüşmeler yeniden çıkmaza girdi

ANKARA (ÖZEL)

THY'deki grev ve lokavtın kaldırılması ve toplusözleşme imzalanması için yürütülen görüşmeler yeniden çıkmaza girdi.

Önceki gün yapılan görüşmede, işveren, ücret konusundaki teklifini bildirmek için Hava-İş Sendikasının Disiplin Kurulunun oluşumu ve grevde geçen sürenin ücretlerinin ödenmesi için isteklerini geri almasını şart koştu. Bunun üzerine sendika bir değerlendirme yapmak üzere görüşmelere ara verdi.

Ancak sendikada hakim kanaatin bu talebe karşı çıkmak olduğu öğrenildi.

(Devamı Sa. 6 Sü.2)

Pamuk, Ege'nin en önemli tarım ürünü ve ihraç mallarımızın da başında yer alıyor. Ama pamuk üreticisinin yüzü artık eskisi gibi gülmüyor.

Ege'de pamuk kalitesi düşüyor

İZMİR (ÖZEL)

EGE bölgesinde pamuk üretiminin yanı sıra, üretilen pamuğun kalitesi de her yıl düşüyor.

1972 yılından bu yana 200 bin tonun altına düşmeyen Ege bölgesinin toplam pamuk üretimi 1979 yılında 190 bin ton olarak gerçekleşti.

KALİTE DÜŞÜYOR

Pamuk kalitesinin de, üretimin yanı sıra düştüğü ortaya çıktı. En kaliteli pamuk olan St. 1. beyaz pamuğun bölgedeki toplam üretime olan oranı 1975 yılında yüzde 37.1 iken, 1976'da yüzde 30.07'ye, 1977 yılında yüzde 25.16'ya, 1978'de yüzde 22.25'e düştü.

Ege pamuğunun kalitesindeki artarak süren düşmenin aşırı fiyat artışları nedeniyle yeterli sulama, ilaçlama ve gübreleme yapılmamasının sonucu olduğu belirlendi. Bu arada pamuğun tarladan zamanında toplanmaması da kaliteyi düşürüyor.

Haydarpasa Yüksek Teknik Öğretmen Okulu öğretim üyeleri:

"Öğrencilerimiz jandarmalara saldırmadı"

Öldürülen öğrencinin kaldığı Çemberlitaş Kız Yurdunda düzenlenen anma forumu jandarmalarca basıldı öğrenciler odalara kadar kovalandı.

HABER MERKEZİ

HAYDARPAŞA Yüksek Teknik Öğretmen Okulunda jandarmanın ateş açması üzerine Serap Şimşek adlı kız öğrencinin ölümü, Derya Sarı ve Zafer Köpük adlı öğrencilerin yaralanması ile sonuçlanan olay üzerine, okulun bütün öğretim üyelerinin yaptığı açıklamada da öğrencilerin jandarmaya saldırmadıkları açıklandı.

Haydarpaşa Yüksek Teknik Öğretmen Okulu öğretim üyelerinin açıklaması şöyle:

"7 Nisan 1980 Çarşamba günü öğle yemeği paydosunda okul bahçesinde bulunan öğrencilerden bir grubun sloganlar söylemeleri üzerine, 4 güvenlik görevlisi er, susmalarını ve dağılmalarını istemişlerdir. Ancak öğrenciler, slogan söylemeyi sürdürünce erler ateş açmış, okulumuzun Tekstil bölümü 1. sınıf öğrencilerinden Serap Şimşek ölmüş, Derya Sarı ile Zafer Köpük ise yaralanmışlardır. Ne var ki olay basın ve yayın organlarına yanlış yansımış, bu öğrencilerimiz kamuouyuna, askerlere saldırıp silahlarını almak isteyen birer militan gibi tanıtılmışlardır. Oysa askere harhangi bir saldırıda bulunulmamıştır. Üstelik Serap Şimşek, bütün öğretmenlerinin sevdiği çalışkan ve dürüst bir öğrenciydi.

"Olayın özetle yukarıda anlatıldığı gibi olduğunun kamuoyuna duyurulmasının, rahmetli öğrencimizin anısına bir saygı borcu olduğunu bildiririz."

ÖĞRENCİLERİN AÇIKLAMASI

Bu arada basına bir açıklama yapan öğrenciler de jandarmaların hiç bir yetkiliye danışmaksızın sadece kişisel yargılarından hareket ederek kitleye ateş açtıklarını belirttiler. Açıklamada, ateş açan jandarmaların zaman zaman yere çöküp bel hizasından kitleyi taradıkları, yaralananların hastaneye kaldırılmasının geciktirildiği, yaralıyla ilgilenen bazı öğrencilerin de gözaltına alındığı yer aldı.

Olaydan sonra 32 öğrencinin de suçlu olarak gözaltına alındığını söyleyen Yüksek Teknik Öğretmen Okulu öğrencileri

(Devamı sa. 6 sü. 7'de)

TİKP Polatlı İlçe Örgütü: "Buğday taban fiyatı en az 13 lira olmalı"

ANKARA (ÖZEL)

TÜRKİYE İşçi Köylü Partisi Polatlı İlçe Örgütü Başkanı Hüseyin Akar, buğday taban fiyatının en az 13 lira, arpa taban fiyatının ise 10 lira olarak ilan edilmesini istedi.

Akar, Toprak Mahsülleri Ofisinin alım yapabilmesi ve köylünün ürününün değer fiyatını bulması için ilan edilen taban fiyatıyla, borsada meydana gelecek fiyat yükselmeleri arasındaki farkın kasım ayında çiftçilere ödenmesi gerektiğini belirterek, "Buğday üreticilerinin haklarını korumak için, buğday üreticileri birliği" kurulmasını önerdi.

Akar şunları belirtti: "Demirel hükümetinin almış olduğu son ekonomik kararlar yüzbinlerce köylüyü şimdiye kadar benzeri görülmemiş bir felaketle karşı karşıya getirdi. Beş milyona yaklaşık işsiz ordusuna, bugün toprağını terketmeye zorlanan onbinlerce köylü katılmak üzeredir, ya da köyünde yarı aç yaşamaya mahkum edilmiştir."

İki maden işçisi daha gaz zehirlenmesinden öldü

ZONGULDAK (ÖZEL)

EREĞLİ Kömür İşletmeleri Kozlu bölgesinde çalışan iki işçi yine çalışma koşullarının yarattığı iş kazası sonucu hayatını kaybetti.

Kazmacı ustası Necati Aydın ve kazmacı yedeği Remzi Aydın hava yolunun kömür boşalmasıyla tıkanması sonucu gaz zehirlenmesi nedeniyle öldüler. İşçiler vakvak denilen sesli emniyet lambası kullanılsaydı gaz zehirlenmesinin önlenebileceğini belirterek, çalışma koşullarının kötülüğü nedeniyle Zonguldak maden işçilerinin her yıl 70 ölü ve 7 bin yaralı verdiğini kaydettiler.

Ölen işçilerin dörder tane küçük çocukları vardı.

Seçmen kütükleri askı süresi, 20 Mayısa kadar uzatıldı

ANKARA (ÖZEL)

YÜKSEK Seçim Kurulu Başkanlığı bir açıklama yaparak, seçmen kütüklerine 10 Mayısta sona erecek itiraz süresinin 10 gün daha uzatıldığını açıkladı. 21 Nisan 1980 günü askıya çıkarılan muhtarlık bölge askı listelerine itiraz süresi 20 Mayıs Salı günü akşam saat 17.00'de sona erecek.

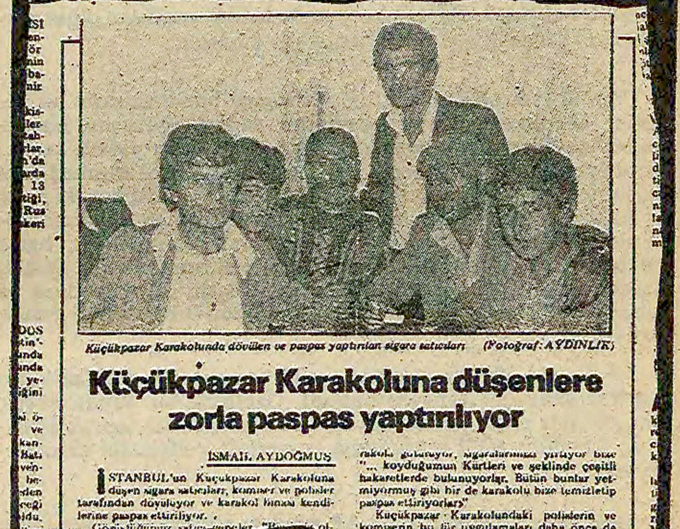

Küçükpazar Karakolunda dövülen ve paspas yaptırılan sigara satıcıları (Fotoğraf: AYDINLIK)

Küçükpazar Karakoluna düşenlere zorla paspas yaptırılıyor

İSMAIL AYDOĞMUŞ

İSTANBUL'un Küçükpazar Karakoluna düşen sigara satıcıları, komiser ve polisler tarafından dövülüyor ve karakol binası kendilerine paspas ettiriliyor.

rakola götürüyor, sigaralarımızı yırtıyor bize "... koyduğumun Kürtleri ve şeklinde çeşitli hakaretlerde bulunuyorlar. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi bir de karakolu bize temizletip paspas ettiriyorlar."

Küçükpazar Karakolundaki polislerin ve komiserin bu tür uygulamaları daha önce de

7 Mayıs tarihli gazetemizde çıkan ve Küçükpazar Karakoluna düşenlere zorla paspas yaptırıldığını belirten haberin küpürü.

Gazetemizde haberleri çıktı diye

Sigara satıcısı gençler, Küçükpazar Karakolunda tekrar dövüldüler

İSTANBUL (ÖZEL)

GAZETEMİZDE çıkan 'Küçükpazar Karakoluna düşenlere zorla paspas yaptırılıyor" haberi ile ilgili olarak, bazı polisler sigara satıcısı gençleri karakola çekip bu haberi verdikleri için dövdüler.

Küçükpazar Karakolundaki polislerden bir kısmı, gazetemizde çıkan haberdeki fotoğrafları ellerinde dolaştırarak, fotoğrafta çıkan kişileri sokaklarda aramaya başladılar. Bazı polisler, bununla ilgili olarak yakaladıkları kişilerden Necdet isimli bir genci dövdüler ve "Gazeteye bu haberi sen verdin" diyerek falakaya yatırmakla tehdit ettiler. Daha sonra da bu tür haberleri bir daha verirlerse hepsini falakaya yatıracaklarını söylediler.

Konuyla ilgili olarak gazetemize gelen gençler, "Karakoldaki polisler hem malımızı alıyor, bizi dövüp hakaret ediyorlar, hem de bunları kimsenin bilmemesini ve duymamasını istiyor. Böyle şey olur mu? Hem kanunsuzluk yapacaklar, hem de bu kanunsuzluğu duyurduğumuz için bize bir kere daha dayak atacaklar. Burası dağ başı mı" diyorlar.

günlük

Sizin evladınız var mı?

YETKİLİLER, sorumlular, görevliler! Çocuğunuz var mı? Kız çocuğunuz var mı? Var değil mi?

Kız çocuklarınızı üzerine titreyerek büyüttünüz. Büyütürken hep onların geleceğini düşündünüz.

Sonra çocuğunuzu okula yolladınız. Ama hep gözünüz arkada kaldı. Meraklandınız, hep kötü bir haber kuşkusuyla yaşadınız. Ne de olsa baba yüreği. Hele anarşinin bu kadar büyük boyutlara ulaştığı şartlarda evladınızın başına bir şey gelmesinden çok korktunuz.

Çocuğunuz okulda yapılan bir boykota katılabilir. Okulun bahçesinde yapılan bir öğrenci forumuna katılabilir. Bunu engellemek sizin elinizde değil.

Ve bir gün size kızınızın foruma katıldığı için jandarma tarafından kurşunlandığı haberi gelir. Ne yaparsınız?

Bununla da kalmaz. Akşam haberlerinde TRT kızınızın jandarmanın silahını almak isterken vurulduğunu söyler. Oysa bunun aslı astarı yoktur. Vurulmuştur ve ölmüştür evladınız. Bütün suçu okumak ve arkadaşlarıyla birlikte bir foruma katılmaktır. Ne yaparsınız? Size soruyoruz yetkililer, hükümet erkanı, görevliler.

Serap, 7 Mayısta jandarmanın açtığı kurşunla can verdi. Kimse tersini iddia edip gerçeği değiştirmeye çalışmasın. Ortada kasıt vardır. Bir kısım asker havaya ateş açarken, iki tanesi namlularını öğrencilere doğrultmuşlar ve cinayet işlemişlerdir. Serap'ın öğretmenleri de toplu halde bir açıklama yaparak öğrencilerin, askerlerin silahını alma gibi bir girişimleri olmadığını belirtiyorlar.

Görevliler, yetkililer, adli makamlar

Şimdi bekliyoruz. Serap'ın anası babası da bekliyor. Öğretmenleri de bekliyor, okul arkadaşları da bekliyor. Bakalım Serap'ı kasıtlı olarak vuran ve bugün kimliği gazetemizde açıklanan jandarma hakkında bir tahkikat açılıp, suçlu tutuklanacak ve gereken cezaya çarptırılacak mıdır? Yoksa usul icabı bir soruşturma açılıp sorun örtbas mı edilecektir? Böylece gençlerin keyfi tutumlarla öldürülmesinin suç olmadığı mı ilan edilecektir?

Sadece arkadaşları, öğretmenleri, yakınları değil, bütün millet tutumunuzu bekliyor.

bu köşeden...

Demokratik Parti, hangi sınıfları temsil ediyordu?

Gün Zileli

On yıl önce AP'den ayrılan 41 milletvekilinin kurduğu Demokratik Parti kavgalı dövüşlü bir kongreden sonra kendini feshetti. Bugün feshedilen, ama 1973 seçimlerinde 40'ın üzerinde milletvekili seçtirebilen Demokratik Parti hangi ihtiyaçlarla, hangi mücadelelerin sonucu ve hangi menfaatlerin temsilcisi olarak kurulmuştu. Ve bugün artık yaşayamamasının, kendini feshetmek zorunda kalmasının sebebi nedir?

1961'de kurulan Adalet Partisi, bünyesinde Demokratik Parti zamanında menfaat sağlamış bütün sınıfları topluyordu. Büyük sanayi burjuvazisinin bir kesimi, büyük ticaret burjuvazisinin önemli bir kesimi, toprak ağalarının önemli bir kesimi, ayrıca bu sınıfların kenarında yeşeren vurguncular, spekülatörler, tefeciler ve Anadolu ticaret burjuvasizi AP'nin saflarında toplanmışlardı. AP'nin karşısında hakim sınıfların diğer partisi olan, Cumhuriyet Halk Partisi yer alıyordu.

Cumhuriyet Halk Partisi büyük sanayi burjuvazisinin bir kesimini, bürokrat burjuva kesimlerini, toprak ağalarının bir kesimini ve Anadolu burjuvazisinin sanayiye daha yatkın kesimlerini içinde barındırıyordu. Bu iki büyük parti arasında klasik ilerici-gerici çekişmesi sürüp gidiyordu. Aslında her iki parti de hakim sınıfların temsilcisi olmalarına rağmen aralarında önemli farklılıklar vardı. AP daha taşralı, daha pratik, hatta halkla daha fazla bağlara sahip bir parti durumundaydı. Çünkü elinde ticareti tutuyordu. CHP daha kentli, daha modern ve daha halktan uzak bir görünüm içindeydi. O da devleti elinde tutuyordu.

AP içinde bir süre sonra çeşitli kesimlerin menfaatlerini bağdaştırmak güçleşmeye başladı. Özellikle bir yanda büyük sanayicilerle diğer yanda büyük tüccarlar, feodal toprak ağaları ve Anadolu milli burjuvazisi arasındaki çelişmeler şiddetleniyordu.

1969 yılına gelindiğinde AP iktidarı altında güçlenen sanayiciler dışında kalan kesimin talan sofrasındaki payı gittikçe azalıyordu. Demirel sanayicilerin isteklerine uygun bir siyaset yürütüyordu. AP Başkanı, ülkede biriken sermayeyi artık ticarete ve spekülasyona akıtmaktan vazgeçip, bir miktar da sanayicilere pay verecek tedbirler almaya girişiyordu. Toprak reformu, tarım gelirlerinin vergilendirilmesi, emlak ve bina vergilerinin artırılması gibi bir takım uygulamalardan söz edilince dananın kuyruğu koptu.

Adalet Partisi saflarındaki ticaret burjuvazisinin bir kesimi, feodal toprak ağaları, rantiyeler, spekülatörler ve Anadolu burjuvazisinin ticaret kesimi, yani AP içindeki nispeten daha geri kesimler AP'den koparak DP'yi kurdular. Bu, daha önce başlayan bir sürecin devamıydı. Daha önce feodallerin ve Anadolu burjuvazisinin bir kısım temsilcileri AP'den ayrılmışlar ve Milli Nizam Partisini kurmuşlardı.

Demokratik Partiyi oluşturan sınıfların siyasi temsilcileri eski Demokratlar çevresi, onların lideri Celal Bayar, Bilgiç ve Bozbeyli idi. Ama bu liderlerin ve onların temsil ettiği kesimlerin de aralarında menfaat çelişmeleri vardı.

Demokratik Parti esas olarak iki ayrı kesimden oluşuyordu. Birinci kesim, eski Demokratlar çevresinin temsil ettiği büyük ticaret burjuvazisi, vurguncular, spekülatörler ve feodal toprak ağalarından oluşuyordu. Diğeri ise Anadolu ticaret burjuvazisi ve daha küçük toprak ağalarından oluşan kesimdi. Bu durum Demokratik Partiye de çelişkili yapısını veriyordu.

DP bir yandan azılı anti-komünizm ve gericilik propagandası yapıyor, bir yandan da büyük burjuvaziye karşı milli burjuva görüşleri içeren bir muhalefet yürütüyordu.

1975 yılından sonra olaylar tersine gelişti. Demirel, AP etrafında hakim sınıfların geniş kesimlerini toparlama, tedbirlerini uygulamaya başladı. Bu siyaset DP saflarında etkili oldu ve DP bölündü. Nasıl bir bölünme? Eski Demokratlar çevresinin ve Bilgiç'in temsil ettiği büyük burjuva ve feodal toprak ağaları kesimi yuvaya yeniden döndüler. Geriye ne kaldı? Milli burjuvazi. Bilgiçlerin AP'ye dönmesiyle birlikte DP'nin azılı anti-komünist yanı da törpülendi ve DP bir milli burjuva partisi haline dönüştü.

Bugün DP feshedilmiş bulunmaktadır. DP'nin kurulmasında önemli rol oynayan kesimler yeniden AP saflarında yerlerini almışlardır. Ama DP'nin bugüne kadar yaşatılmasında rol oynayan milli burjuva kesimler AP'ye teslim olmadılar.

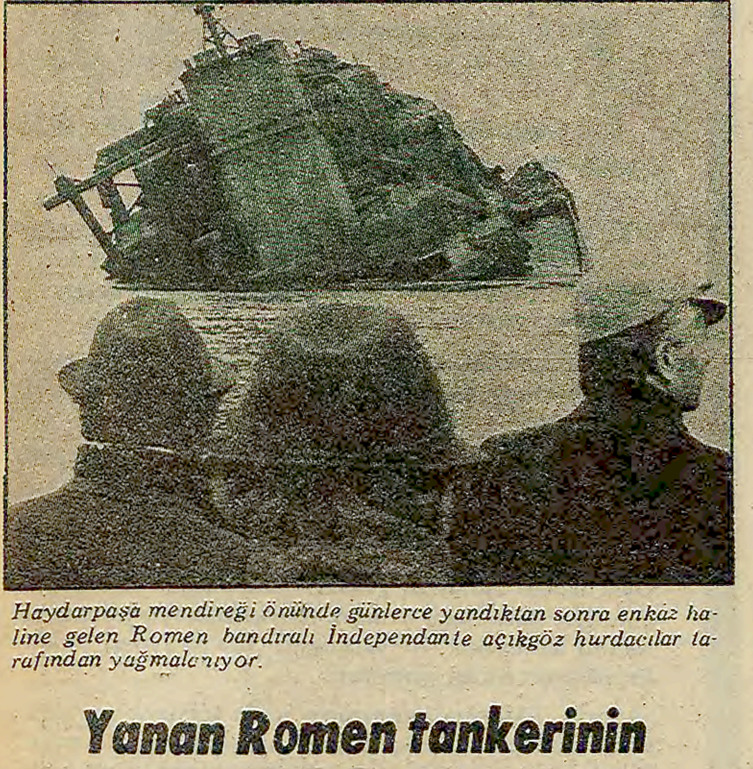

Haydarpaşa mendireği önünde günlerce yandıktan sonra enkaz haline gelen Romen bandıralı İndependante açıkgöz hurdacılar tarafından yağmalanıyor.

Yanan Romen tankerinin enkazı yağmalanıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Geçtiğimiz yıl 16 Kasım günü sabaha karşı İstanbul'da bir Yunan gemisi ile çarpışarak infilak eden İndependentia adlı Romen tankerinin Haydarpaşa açıklarında bulunan enkazı, "korsanlar" tarafından yağmalanıyor ve gemiden sökülen parçalar Perşembe Pazarında satılıyor.

Geceleri gemiye giren "korsanlar", taşınabilecek bütün makine parçalarını sökerek götürüyorlar. Öğrenildiğine göre makine dairesinden gemi tornası dahi sökülerek götürülmüş bulunuyor. Sökülen parçalar Karaköy'de Perşembe Pazarında bulunan hurdacılar tarafından piyasaya sürülüyor.

"Korsanlar"ın geminin pervanesini de kesmeye çalıştıkları, ancak başaramadıkları da gelen haberler arasında. Konuyla ilgilenenler "kızıl madeni"nden olan pervaneyi kaynakla kesmenin güç olduğunu, pervaneyi sökmek için 10 tonluk anahtar uygulamak gerektiğini belirtiyorlar.

Bozkurtçuların dilinden Nihal Atsız

Irkçılar sık sık birbiriyle kavga ediyor, birbirlerini "yalancılık", "para yemekle", "ihbarcılık yapmakla" suçluyorlardı. Aşağıda Reha Oğuz Türkkan'ın çıkardığı Gök-Börü Dergisinin 1. sayısındaki "Hesap Veriyoruz" başlıklı yazıdan Nihal Atsız'la ilgili bölümü yayınlıyoruz:

"Nihal Atsız'ı ilk tanıdığımızda onun hakkında kanaatımız şuydu; davasında samimi, fakat şeflik malihülyasına saplı, iradesi zayıf ve hislerine mağlup bir insan. İlkin, yeniden başlattığımız Türkçülük hareketine katılmaktan çekinmiş, sonra, korkulacak bir şey olmadığını görerek, aramıza olanca coşkunluğuyla girmişti. Ona el uzattığımızda ... meçhul birisiydi. Onu sistemli olarak reklam ettik. Meşhur olduğunu zannetiği gün kendisini şef tanımamızı istedi. Mutlak selahiyet vermedik. Bunun üzerine bize düşman oldu. Birtakım nahoş şeyler yaptı. Nihayet bir gün -Çınaraltıcıların ihbarından 8 gün sonra- bir mektupla Ankara'ya aleyhimizde bir ihbar yaptı. Tıpkı Yusuf Ziya'nınki gibi. Bu darbe öldürücü oldu. Bunun üzerine Bozkurt'a izin vermediler. Şahsi duygularına mağlup olarak davamıza zarar veren bu adamı da aramızdan atmaya mecbur olduk."

(Gök-Börü dergisi, Sayı 1, C. Savaş Fer s. 4-1942)

Atsız: "Turancılığın gerçekleşmesi için bu fikri ordu içinde yaymak gerekir"

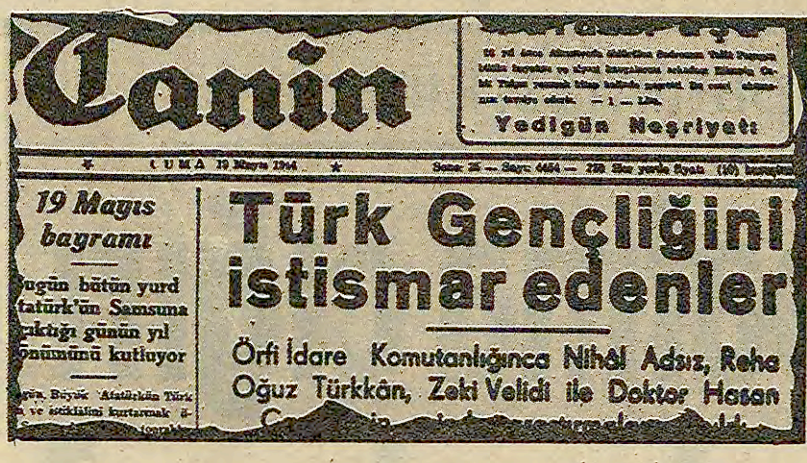

Tanin

Yedigün Neşriyatı

CUMA 19 Mayıs 1944

19 Mayıs bayramı

Bugün bütün yurd Atatürk'ün Samsuna çıktığı günün yıl dönümünü kutluyor

Türk Gençliğini istismar edenler

Örfi İdare Komutanlığınca Nihâl Adsız, Reha Oğuz Türkkân, Zeki Velidi ile Doktor Hasan

Atsız ve arkadaşlarının tutuklanmalarıyla ilgili o günkü gazetelerde çıkan bir haberin küpürü

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN 1944'TE HAZIRLADIĞI IRKÇILIK VE TURANCILIK RAPORU

⑧

Irkçıların hedefi: Ordu

Emniyet Genel Müdürlüğünün 1944 yılında Irkçılık ve Turancılıkla ilgili raporunun, ırkçıların devlet görüşünü yansıtan bölümünü dün yayınlamıştık. Bugün raporun ordu hakkındaki görüşlerini ve ordu içindeki faaliyetlerini anlatan bölümü yayınlıyoruz:

Nihal Atsız'ın kardeşi Necdet Sancar'ın Balıkesir'deki evinde yapılan arama neticesinde bulunan vesikalarda da bu tahrikçilerin ordu, millet meclisi, parti... hakkındaki menfi görüşleri ve niyetleri sarahatle meydana çıkmış bulunmaktadır.

Bu mektuplar tamamen okunduğu takdirde milliyetçilik ve Türkçülük ideali ile ortaya atılan ve gençliği tahrik eden bu müfsit unsurların hakiki hüviyetleri daha vuzuhla meydana çıkacağı tabii olmakla beraber hülasa olarak aşağıda nakledilecek satırlar bile bu hususta kati bir fikir vermeye kafi gelecektir.

ORDU İÇİN DÜŞÜNDÜKLERİ

Turancıların ve Irkçıların ordu hakkındaki gayeleri elde edilen vesikalara göre şu şekilde hülasa edilebilir:

Nihal Atsız'ın kardeşi Necdet Sancar'a 5/7/1936 tarihli yazdığı mektupta şu fikirler vardır:

"Türkiye'de her şeyin, yeni her müsbet şeyin ordudan çıktığını düşünürsek Turancılığın tahakkuku içinde bu fikri orduya yaymaktan başka yol olmadığını teslim etmemiz icab eder. Bölük Komutanının adı Zeki idi değil mi? Turancı olmasına tabii ben de sevindim. Öteden beri orduda Turancılığın kuvvetli olduğunu rivayetler halinde işitiyordum. Hiç şüphesiz bu genç zabitlerin Turancılığı sistemli bir fikir halinde de değildir. Fakat öyle olmasına da lüzum yoktur. Çünkü ülküler de din gibidir. Gençlerin ülküye susamasından istifade ederek Turancılık fikirlerini onlara aşılamak pek kolay bir iş olsa gerek. Senin Bölük Komutanın bazı gizli toplantılara gidermiş, senin bunları bilmen lazım, hatta bana da bildir. Neşriyatla onların fikir birliği temin olunmuş değildir. Fakat birleşmeleri de güç bir iş değildir. Mareşal Çakmak'ın ne düşündüğünü bilmiyorum amma askeri liseleri ve Harbiyeyi islah etmek kabil ve kolaydır.

Yazık ki Türk ordusunda da hakiki vaziyeti kavramayan menfi düşünceli unsurlar vardır. Maalesef Türkiye'de değil bir iki asır elli yıl ilerisini gören bile yok.

Evvela Erzincan'daki askeri orta mektebi kapatmak lazım. Çünkü Diyarbakır'ın, Van'ın, Elazığ'ın ve şark vilayetlerinin sair yerlerin Türk talebesi için orası bir mihrak oluyor.

"BEŞ BAKAN GAYRİ TÜRKTÜR"

28/9/1941 tarihli yine kardeşine yazdığı bir mektupta ise şu satırları şayanı dikkattir:

"....Türk milletinin tehlikelerle kuşatılmış bir anında ve değersiz, iktidarsız ve hatta hain ellerde bulunduğu böyle bir sırada Süleyman Paşaları, Umur Beyleri anarken kalbim heyecanla doluyor... Onlardaki uluvvu himmet, bugünkülerde zerre halinde bile yok. Geçenlerde birisinden şunu işitmiştim. İsmet Paşa iki üç hafta evvel Trakya'yı teftiş ettiği zaman yanında bir çok paşalar varmış; Söz galiba teftiş olunan paşaların birinden çıkmış. Bu adam demiş ki; Aralarında paşaya benzer yalnız bir Mustafa Balıkesir vardır. Ötekiler miskin, yürümekten aciz, idraksız insanlardı. Bu söz aşağı yukarı doğrudur... Yusuf Ziya da geçen gün bir şaheser daha anlattı

Marksın piçleri diye Dinoları kastederek yazdığı yazı üzerine Örfi İdare Komutanı kendisini çağırtmış, meğerse muhterem paşa Marks'ı Dinoların babası sanıyormuş. İster gülmekten katıl, ister ağla. Bu memleketin Başvekili sarsak bir ihtiyardır. Millet Meclisi Reisi Arnavutluk şuurunu duyan bir Arnavuttur. Vatan haini Saffet Arıkan, Milli Müdafaanın başındadır. Ondört vekilden beş altısı gayri Türktür. Mahkemede adalet, orduda askerlik ve disiplin, mekteplerde kültür ve ahlak yoktur.

- "Gençlerin ülküye susamasından istifade ederek Turan fikirlerini onlara aşılamak pek kolay bir iş olsa gerek"
- Atsız: "Bölük komutanı gizli toplantılara gidermiş,"
- "Ondört vekilden beş altısı gayri Türktür"

Yarın: Irkçılar ve Hitler Almanyası

Reşat Fuat'ın ırkçılığa karşı 1944'de yazdığı broşür: «En Büyük Tehlike»

Niçin harp isterler?

Reşat Fuat Baraner'in 1943 yılında Türkiye'deki ırkçı faaliyetleri inceleyerek yazdığı "En Büyük Tehlike" broşürünün ırkçıların neden harp istediklerini araştıran bölümünü kısaltarak yayınlıyoruz:

Harp taraftarlığı ırkçılığın ayrılmaz bir parçasıdır. Bugün ırkçılık iddiasını umumi politikasına prensip olarak kabul eden devletler totaliter devletlerdir.(...) Irkçı olan bu devletler prensiplerinin tabii ve zaruri bir neticesi olarak harp taraftarlığı ile maddi ve manevi bütün varlıklarını seferber etmek suretiyle bütün cemiyeti bir harp makinesi haline sokmaya gayret etmişler, muvaffak da olmuşlardır. Yüksek ırkın! diğerlerini idare imkanını kazanması, yüksek milletin diğer aşağı milletleri hakimiyeti altına alabilmesi için biricik yol ve vasıta tabiatiyle harptir hem de istila harbi. Onun için ırkçılığın bu devletlerin ideolojilerine girmiş en mühim bir unsur olması icap eder. (...)

Efkari umumiyeyi harpçilik tarafına çekebilmek için ırkçılığın ideolojisini yapan nazariyecilere ve onları takip eden diğer kalem erbabı her fırsatta harbin insan tabiatında mevcut bir haslet ve milletlerin yaşayabilmesi için tabii bir zaruret olduğunu, ictinabi kabil olmadığını harplerin medeniyet getirdiğini, ırkları yükselttiğini ve tasfiye ettiğini iddia etmişlerdir. Bunlara göre yerinde rahat rahat yaşayan ve kendi refah ve hayatını temin için sulh ve sukun içinde hiç kimseye zarar vermeden çalışan milletlere karşı açılan istila ve tecavüzi harpler mukaddes bir şeydir.

Bizim mahut ırkçılarımızda da aynı şeyi görüyoruz. Onlardaki ırkçılık fikri kendilerine ait orjinal bir buluş olmadığı gibi ırkçılık prensibi Türk ırkçılığının kendine has müşahhas bir hususiyeti de değildir. Bizim ırkçılar da diğerlerinin bu husustaki fikir ve görüşlerini aynen kullanmışlar, onların söylediklerini elifi elifine tekrarlamaktan başka bir şey yapmamışlardır.

Bugünkü harp başladığından beri Cumhurreisimiz İsmet İnönü'nün hemen hemen her nutkunda harp insanlık için bir afet ve medeniyeti tahrip eden bir musibet olarak gösterildiği halde bu efendiler harbi, medeniyeti nakleden, tekamül ettiren; iyi bir vasıta olarak ve ısrarla gösteriyorlar. Buna şaşmamak lazımdır.

Yarın: Hangi harpten bahsediyorsunuz?

ÇARŞI-PAZARDA BU HAFTA

Kapalıçarşı'da 135 bine alınan mobilya mağazada 810 bin lira

AYTEN ERBAY

Bir evin ihtiyacı olan eşyaların yanına yaklaşılmıyor. Aynı semtte mağaza ve Kapalı Çarşı'daki fiyatlar arasında çok büyük fark var. Öyleki bir evin eşyalarını Kapalı Çarşıdan alırsak 135 bin lira ödemek zorunda kalıyoruz, fakat Mahmutpaşa'daki bir mağazadan almaya kalkarsak 810 bin lira ödememiz gerekiyor.

Mobilya fiyatlarına sık sık zam gelmesinden alıcılar kadar satıcılar da memnun değil. Kapalı Çarşının mobilyacıları şunları söylediler:

"Hemen hemen her 15 günde bir zam geliyor. Aldığımız malın yerine yenisini koyamıyoruz. Yeni mal alırken cebimizden para ödemek zorunda kalıyoruz." Esnaf piyasadaki durgunluktan da şikayet ederek "bazı hafta, olduğu halde mal satamıyoruz" diyerek bu zamlara dur demenin zamanının geldiğini söylediler.

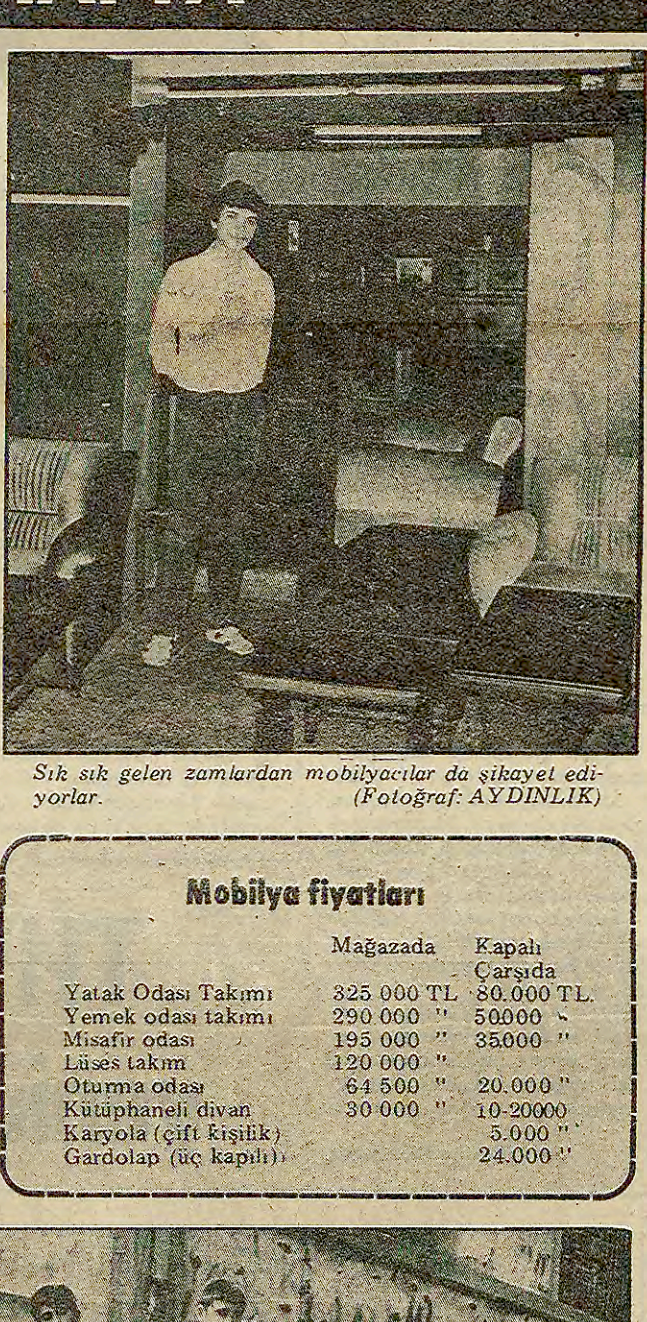

Sık sık gelen zamlardan mobilyacılar da şikayet ediyorlar. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Mobilya fiyatları

	Mağazada	Kapalı Çarşıda
Yatak Odası Takımı	325 000 TL	80.000 TL.
Yemek odası takımı	290 000 "	50000 "
Misafir odası	195 000 "	35000 "
Lüses takım	120 000 "	
Oturma odası	64 500 "	20.000 "
Kütüphaneli divan	30 000 "	10-20000
Karyola (çift kişilik)		5.000 "
Gardolap (üç kapılı)		24.000 "

GEÇEN YIL 4 LİRA İDİ

KURU SOĞAN 100

SOĞAN 100 LİRA OLDU

Geçen yıl dört, geçen hafta elli lira olan soğan bu hafta yüz liraya çıkarak en değerli yiyecek olma niteliğine büründü. Böyle pahalı olması nedeniyle soğan satışlarının düştüğü görüldü. Eskiden ekmeğin yanında en ucuz katık olan soğan da artık bu özelliğini kaybetti.

İstanbul'da sebze ve meyva fiyatları

SEBZELER	HAL	MİGROS	MANAV	PAZAR
Bezelye	20-40	45	40	40
Fasulye	70-140	120	130	100
Bakla	26-30	30	25	40
Kabak	30-60	60	50	70
Ispanak	10-25	20	15	15-20-25
Semizotu	20-40	65	40	50
Enginar tane	——	40	——	60
Domates	40-90	85	80	80
Dolma biber	80-150	150	150	150
Sivri biber	70-120	150	150	140
Salatalık	10-17.5	70(kilo)	20-25	15-20
Marul	30-45	30	10-15 (Kıvırcık)	40-50
K. Soğan	80	95	100	85-100
Y. Soğan	20-40	40	60	40
Patates	——	37.5	40	35-40
MEYVALAR				
Elma golden	20-50	30	40	30
Starking	20-50	30	45	25
Portakal	30-60	50	50	40
Erik	70-180	120	125	125
Yeni dünya	80-250	——	130	120
Ayva	——	——	——	80
Greyfurt	25-40	30	20	20
Çilek	80-150	140	120	——
Havuç	30-50	25	20	20

Köylerine dönmeye karar veren küfeciler toplu halde. (Fotoğraf: AYDINLIK)

KÜFECİLİK ÖLDÜ!

Bir kaç sene önceye kadar pazarların en büyük özelliklerinden birisi de sırtlarında küfeleriyle dolaşan küfecilerdi. Memleketlerinden çalışmak için İstanbul'a gelen bu küfeciler yavaş yavaş memleketlerine dönmeye başladılar. On beş güne kadar geldikleri Nevşehir'in Ağıllı köyüne dönecek olan küfeci Hasan Balıkçı ve arkadaşları "İş yok ekmek parasını bile zor kazanıyoruz. Düşünün bazılarımız aileleriyle buraya geldiler. Eskiden iş çoktu, şimdi hayat pahalılaştı pazara gelenler de az şey alıyorlar, bize iş kalmıyor. Son çaremiz memlekete dönmek, orada çalışacağız" dediler.

Açıkça

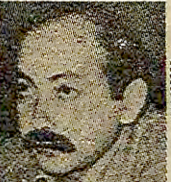

DOĞAN YURDAKUL

Sporla karışık

Spiker bağırıyordu:

– Penaltı! Bütün kurallarıyla tam bir penaltı... Aaa, İspanyol hakem buz gibi penaltıyı vermedi!

Yine bir yerde yenik durumda oynuyoruz ve kabahati hakeme yüklüyoruz sanabilirdiniz. Ama değildi. Televizyondaki maç, Almanya'da oynanan Mönchengladbach-Eintrach Frankfurt maçıydı. Hakem ev sahibi takımın penaltısını vermemiş. Ardından bizim spiker tekrar haykırdı:

– Gooool, gol. Nefis bir gol... Kulik, görülmeye değer bir gol attı sayın seyirciler...

YABANCILAŞMA

Eh, o kadar olur diye düşündüm. Ne de olsa Almanya'da milyonlarca vatandaşımız yaşıyor. Almanlarla epey içli dışlı olduk. Bu durumda spikerlerimizin iki Alman takımının maçında bu kadar heyecanlanmaları da normal sayılabilir. Ertesi gün gazetelerin spor sayfalarının manşetlerine baktım: "Yabancı antrenör yasağı kaldırıldı" diye yazıyor. Spor Bakanı bile demeç vermiş, bu yasağın kalkmasından sonra, milli takımımıza yabancı antrenör getirilmesini istemiş.

AMAN DÜŞMESİN

– Eyvah düşüyor!

– Aman, yardım edin düşmesin!

– Ne oluyor? Yine paranın değeri mi düşüyor?

– Yok canım, Galatasaray küme düşüyor!

Galatasaraylı okuyuculardan özür dileyerek bir şey soracağım: Düşse ne olur? Niye bu kadar Patırtı yapılıyor? Ankaragücü, Mersin İdmanyurdu veya Anadolu'nun başka bir takımı düşünce kimse ses etmiyor da, Galatasaray için bu kadar gürültü niye?

– Efendim köklü bir mazi, büyük kulüp güzide ve seçkin idareciler..

İyi ya, biraz da ikinci küme şereflensin. İkinci küme seyircilerinin canı yok mu? Biraz da onlar köklü ve güzide bir takım seyretsin.

KATILIYOR MUYUZ?

Amerika, Almanya, Mısır, İngiltere, Suudi Arabistan, Çin... Moskova Olimpiyatlarını boykot edecek ülkelerin sayısı 50'ye yaklaşırken, biz henüz karar veremedik. Katılıyor muyuz, katılmıyor muyuz? Dışişlerine bakılırsa, "Bölgedeki hassas dengeleri bozmamak" için katılacakmışız. Peki, Afganistan işgali? O bölgedeki hassas dengeleri bozmadı mı? Efendim, spora siyaset karıştırmayın! Ya sizin katılma gerekçeniz ne? "Hassas dengeleri bozmamak için katılacağız" deyince spora siyaset karışmıyor mu?

Belki de spor siyasete karışıyordur. Ata sporumuz güreşde son on yılın en büyük hezimetini almışız. Sırtımız minderden kalkmamış. 27 saniyede tuşa gelmişiz. Belki diyorlardır, 50 ülke katılmadığına göre, onların yokluğunda fırsattan istifade birkaç madalya kaparız.

Boş umut. Moskova'dakilerden madalya almak! Kimseye vermezler, doping moping yapar, kimseye kaptırmazlar.

MEMRAN...

Yabancı antrenördü, Moskova'ydı, falan derken 20 yaşındaki gencecik bir fidan Ali Sert, göçtü gitti. Bükreş'ten döndükten sonra memrandan öldü. Yani sonucu sonradan ortaya çıkan bir beyin kanaması türünden. Gecekonduda yaşıyordu. Bütün ailesinin geçimini sağlıyordu. Doktoru bile bulunmayan alış-verişe çıkmış kafilenin gezi için kullandığı bir figüran mıydı?

"Boşver! Arjantinli 19 yaşındaki Maradina, 600 milyona Barcelonaya transfer olmuş. Sen esas ondan bahset!

HAKYEMEZ HAKKI'NIN MACERALARI

ERHAN YALVAÇ

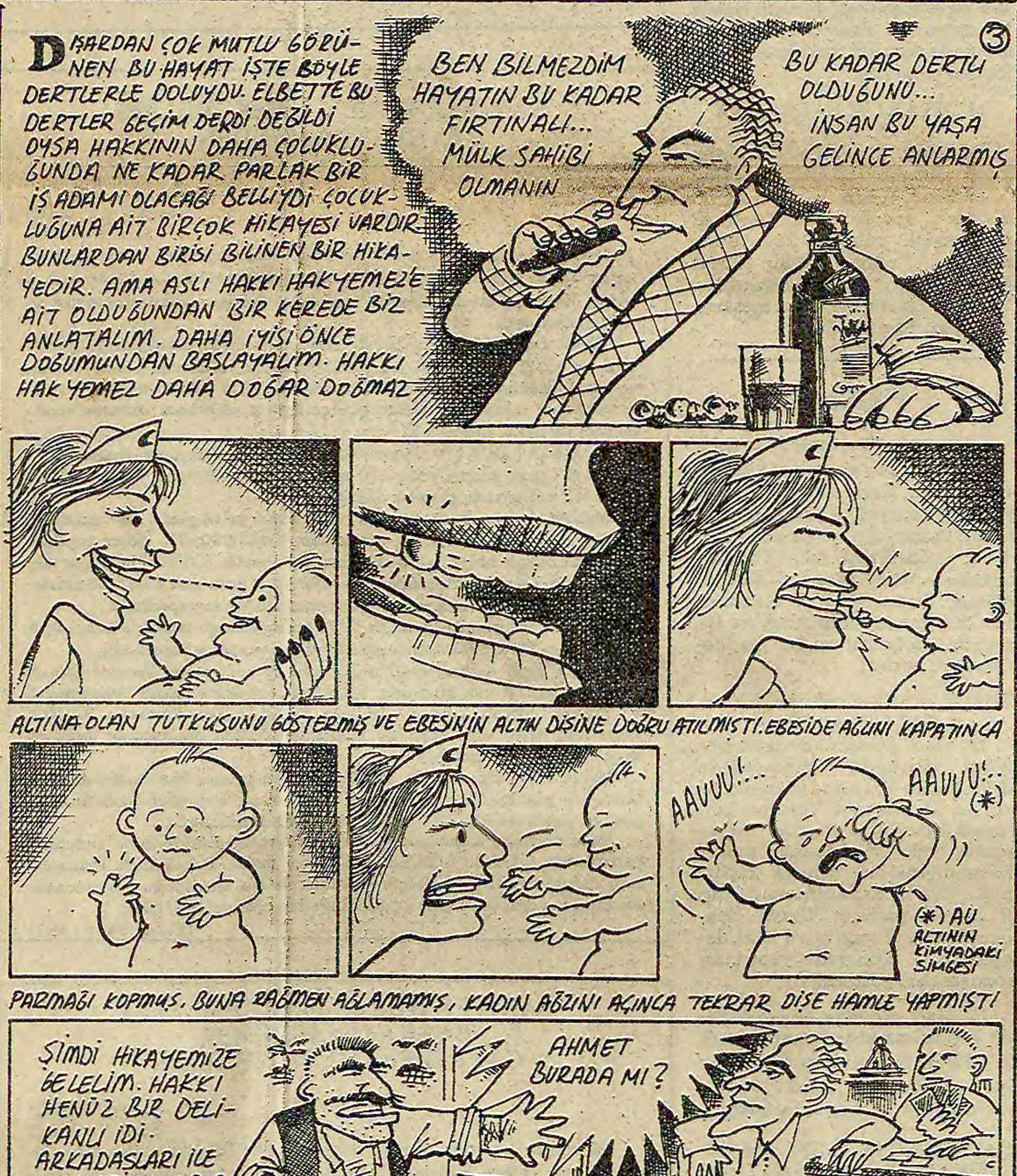
3
DIŞARDAN ÇOK MUTLU GÖRÜNEN BU HAYAT İŞTE BÖYLE DERTLERLE DOLUYDU. ELBETTE BU DERTLER GEÇİM DERDİ DEĞİLDİ OYSA HAKKININ DAHA ÇOCUKLUĞUNDA NE KADAR PARLAK BİR İŞ ADAMI OLACAĞI BELLİYDİ ÇOCUKLUĞUNA AİT BİRÇOK HİKAYESİ VARDIR BUNLARDAN BİRİSİ BİLİNEN BİR HİKAYEDİR. AMA ASLI HAKKI HAKYEMEZ'E AİT OLDUĞUNDAN BİR KEREDE BİZ ANLATALIM. DAHA İYİSİ ÖNCE DOĞUMUNDAN BAŞLAYALIM. HAKKI HAKYEMEZ DAHA DOĞAR DOĞMAZ
BEN BİLMEZDİM HAYATIN BU KADAR FIRTINALI... MÜLK SAHİBİ OLMANIN
BU KADAR DERTLİ OLDUĞUNU... İNSAN BU YAŞA GELİNCE ANLARMIŞ
ALTINA OLAN TUTKUSUNU GÖSTERMİŞ VE EBESİNİN ALTIN DİŞİNE DOĞRU ATILMIŞTI. EBESİDE AĞZINI KAPATINCA
AAVUU!...
AAVUU!(*)
(*) AU ALTININ KİMYADAKİ SİMGESİ
PARMAĞI KOPMUŞ. BUNA RAĞMEN AĞLAMAMIŞ, KADIN AĞZINI AÇINCA TEKRAR DİŞE HAMLE YAPMIŞTI
ŞİMDİ HİKAYEMİZE GELELİM. HAKKI HENÜZ BİR DELİKANLI İDİ. ARKADAŞLARI İLE KAHVEDE OTURURKEN İÇERİYE BİR GRUP GİRDİ...
AHMET BURADA MI?

DEVAMI YARIN

BULMACA

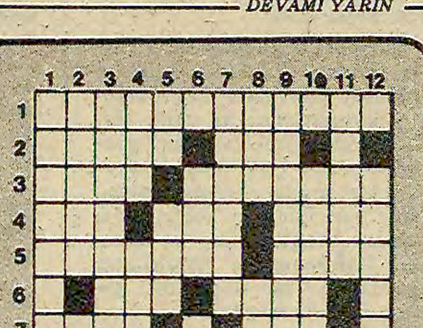

SOLDAN SAĞA: 1) Köroğlu derlemeleriyle ünlü, geçtiğimiz haftalarda öldürülen değerli bir aydınımız. 2) Marmara Bölgesinde bir gölümüz- Söz. 3) Koşul-Geleneksel. 4) TERSİ temiz, saf-TERSİ renkli fotoğraf filmi-TERSİ bir zeytin cinsi. 5) Tıp öğrencilerinin üzerinde çalıştıkları ceset-Kendinden geçmiş. 6) Dört tarafı suyla çevrili toprak parçası-Bir erkek ismi. 7) TERSİ farklı-Karşıtı dışa. 8) TERSİ içine yemek konan kap-TERSİ su kanalı.

YUKARINDAN AŞAĞIYA: 1) Geçtiğimiz günlerde Demirel'in daveti üzerine Türkiye'ye gelen uluslararası silah kaçakçısı. 2) TERSİ oto-Eski Mısır'da bir tanrı. 3) Fizikte bir kanunlar dizisi. 4) Patlayıcı bir madde-Dini inanışlara göre, bir dileğin yerine gelmesi için vadedilen şey. 5) Bir hayvan-Ünlü bir İsveçli film yıldızının ilk adı. 6) TERSİ deniz tarafından örtülen, derin ve parçalanmış koylar meydana getiren gömülmüş vadi-TERSİ berkelyumun simgesi. 7) İçten, samimi. 8) TERSİ hatıra-Dair. 9) TERSİ yapılarda harç olarak kullanılan külrengi ya da beyaz toz. 10) Ayırmak, seçmek 11) TERSİ bir kadın ismi. 12) İşgal, yayılma.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN–SAĞA
1-Hasan Sabbah. 2-Asabi, CİA, Aş. 3-Yan, amoR., Ali. 4- Tegallüb. 5-İtimat, Ati 6-raskiN. 7-Erg, Aratmak 8-tnoK, Ate, naT.
YUKARIDAN AŞAĞIYA:
1-Haysiyet. 2-Asa, RN. 3-Santiago-Ab, me. 5- Niagara 6-Matara. 7) acoL, Sat. 9-dA, iM 10-Abanan 11-Hal - kA. 12-şiriK

Kurtuluşun 5. yıldönümünde muhalefet ve hoşnutsuzluk arttı

Eski sağlık bakanı aydınları eleştiriyor: "Bunlar gördükleri hataları kınamaktan vazgeçerek kendi kendilerini öldürüyorlar"

Vietnamlı yetkililer, çalışma kamplarında zorla tuttukları insanlar için "Bunlar düşmanlarımızın kullanabileceği insanlar" diyerek kendilerini mazur göstermeye çalışıyorlar.

Vietnam'da bir isyan hareketinin varlığını Başkan Tho bile kabul ediyor

"Eskiden kesin bir amacımız vardı, ülkeyi kurtarmak. Bugün insanlar bunalım içindeler"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Vietnam kurtuluşa kavuşalı aradan beş yıl geçti. Bu beş yıl boyunca Vietnam yöneticileri Vietnam halkının yıllar boyunca kanını dökerek kazandığı zaferin kazançlarını, hovardaca harcayarak ülkeyi Sovyetler Birliği'nin uydusu haline getirdiler. Sovyetlerin emelleri doğrultusunda maceralara sürüklendiler, Kamboçya'yı işgal ettiler. Bu durumun doğal sonucu olarak ülke içinde de halk üzerinde diktatörlük uygulamaya koyuldular. Buna karşılık halkın hoşnutsuzluğu ve muhalefeti arttı.

Vietnam yöneticilerinin ülkenin kurtuluşunun beşinci yıldönümü nedeniyle Fransız Haber Ajansı AFP'ye verdikleri demeçlerde, Vietnam'ın içine yuvarlandığı iktisadi ve siyasi buhranı ve muhalefetin varlığını bizzat kabul ediyorlar.

Vietnam'ın Geçici Başkanı Nguyen Huu Tho, ülkenin güneyinde örgütsüz bir isyan hareketi olduğunu kabul ettikten sonra şu iddialarla durumu kurtarmaya çalışıyor:

"Bu bizim için büyük kaygı yaratan bir durum değildir. Bazı bölgelerde faaliyet gösteren bir avuç haydut bunlar. Er geç onları yok edeceğiz."

Nguyen Huu Tho, "Yönetimimiz de bazı eksiklikler olduğunu biliyoruz" diyerek ülkede iyi yürümeyen şeyler olduğunu da itiraf etmek zorunda kalıyor.

ESKİ BİR VİETNAMLI YÖNETİCİ AYDINLARI SUSMAMAYA ÇAĞIRIYOR

Eski Sağlık Bakanı ve şimdi de Ho Şi Min kentinde görevli Bayan Duong Qui Hoa ise gördükleri hatalar ve yolsuzluklar karşısında susan aydınları eleştiriyor. Bayan Hoa şöyle konuşuyor:

"Bunlar gördükleri hataları kınamaktan vazgeçerek kendi kendilerini öldürüyorlar. Suskunluk siyaseti iyi bir siyaset değildir.

"Ben kendi payıma aydınları eğer eleştirilerinin temeli varsa, ve kaygıları halkın çıkarınaysa, her zaman "evet" dememeye teşvik ediyorum. Ekonomik durumun şu bölümde aydınların sorumluluğu, onların sandıklarından çok daha fazladır.

"Eskiden ormanda durum bugünkünden kolaydı. O sırada kesin bir amacımız vardı: Ülkeyi kurtarmak. (....) Bugün bu insanlar bunalım içindeler (...) Kaçakçılığa ve fiyatların tırmanmasına göz yumularak dürüst insanlar yozlaşmaya teşvik ediliyor."

Bayan Hoa iktisadi durum konusunda şunları söylüyor:

"İnsanlar iktisadi güçlüklerle boğuşuyor. Ücretler yetersiz ve bir yıl içinde fiyatlar üç katına çıktı. Yöneticiler halkı seviyor ama teoriden başka bir şey bilmiyor ve sorunlardan uzaklar. İnsan bakan olunca zamanını raporlar okuyarak ve toplantılara katılarak geçiriyor. (....) Kendi kendime Siyasi Bürodakilerin halkın çektiği sıkıntıdan haberleri var mı diye soruyorum?"

Vietnam'ın Kamboçya'da kullandığı kimyasal silahlar, 48 saat içinde canlı bırakmıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Son aylarda çeşitli kaynaklardan Vietnam'ın Kamboçya'da kimyasal silahlar kullandığı konusunda haberler geliyordu. Demokratik Kamboçya Enformasyon Bakanlığı bu silahların patladığı yerden 500 metre uzaklıktaki etkilerini şöyle açıkladı:

Fiziki bakımdan güçlü insanlar bile 48 saat içinde ölüyorlar. Ölmeden önce yemek borusunda yanma hissi duyuluyor, gırtlak kuruyor, tükürük koyulaşıyor. Solunum güçleşiyor. Göğüs ağrıyor. Ateş 39'a çıkıyor. Aşırı titreme geliyor. Daha sonra durum daha da kötüleşiyor. Solunum daha da güçleşiyor. Ağızdan, burundan ve makaddan kan gelmesiyle ölüm olayı meydana geliyor.

Canlı olarak hastaneye yetiştirilenlerde ise ölmeden önce şu arazlar görülüyor:

Ağız köpürmesi, karın ağrısı, göğüs ağrısı ve solunum güçlüğü aşırı titreme, ağızdan ve burundan kan boşanması ve ölüm.

Otopside ise şu bulgularla karşılaşılıyor:

Akciğer ve karaciğerde kan toplanması, karında safra birikmesi, dış yürek zarında kan pıhtılaşması.

Hollanda'da yabancı işçilerin katıldığı gösteriler uluslararası platforma dönüşüyor.

Hollanda hükümeti, bir kaç yüz kaçak işçiye af çıkardı

LAHEY (ÖZEL)

Hollanda hükümeti "Belli bir işde çalışıp da işveren tarafından vergisi ve sigortası ödenen kaçak işçilere çalışma ve oturma izni vereceğini" açıkladı.

Ne var ki, Hollanda'da istenen bu şartları yerine getirebilecek ancak birkaç yüz kaçak işçi bulunuyor. Bu nedenle Hollanda hükümetinin bu kararı ülkede yaşayan binlerce kaçak işçiye hiç bir yarar sağlayamayacaktır. Çünkü işverenlerin kaçak işçi çalıştırmalarının nedeni vergiden kaçmaktır. Ucuz iş gücü kullanmaktır. Hükümetin bu durumunu bildiği halde bu şartları getirmesi bir manevra olarak nitelendirilmiştir.

Bir süre önce Hollanda Parlamentosu, iktidar milletvekillerinin de oylarıyla kaçak işçilere af çıkarılması için temenni kararı aldı. Ne var ki hükümet bu kararı uygulamayacağını bildirdi.

Daha sonra bir açıklama yapan muhalefet partileri bu temenni kararını uygulattırmak için güvenoyu niteliğinde bir oylama daha istediler. Bu durumu gözönüne alan hükümet, kararın alınmasını engellemek için böyle bir sahte af çıkardı.

Şu anda Hollanda da dört yıldan beri çalışan kaçak işçiler bile bu şartları yerine getirebilecek durumda değil.

Hükümet ancak bir kaç yüz kişinin yararlanabileceği bu affı nasıl uygulayacağını yakında açıklayacak.

sorular ? cevaplar

Dünden bugüne ekonomik buhranın nedenleri -3-

SORU: Kemalist dönemde Türkiye'nin sanayisi, ulaştırması, enerji üretimi, vb. önemli ölçüde dışa bağımlı mıydı?

CEVAP: Tarihimizdeki en büyük ilerici atılım olan Milli Kurtuluş Savaşımızın bir toprak devrimi ile tamamlanamaması, Türkiye'nin iki dünya savaşı arasındaki dönemde geri bir tarım ülkesi olarak kalmasına yol açtı. Dolayısıyla daha bu yıllarda yurdumuz, kapitalist dünya pazarındaki sanayiciler-tarımcılar kutuplaşmasına elverişsiz bir konumda katılıyor, hammadde ihraç edip dışarıdan sanayi ürünleri almaya mecbur oluyordu. Bununla beraber o sıralarda, Türkiye hakim sınıfları ile emperyalist ülkeler arasındaki ilişkiler daha ziyade siyasi uzlaşmalar düzeyindeydi. Kemalist devrimin rüzgarı henüz güçlü bir şekilde estiğinden bu uzlaşmalar da cılız kalıyor, oluşturulan ittifaklar sık sık değişikliğe uğruyordu. Ülkemiz burjuvazisi ve toprak ağalarıyla Batı tekelci burjuvazileri arasında sıkı ekonomik bağlantılar ise, pek görülmüyordu. Mevcut bağlantılar, esas olarak dış ticaret alanında toplanıyordu.

1920'lerin sonlarında meydana gelen iki büyük olay, bu ilişkileri daha da zayıflattı. Birinci olarak, İnönü'nün Lozan'da verdiği nispeten serbest bir dış ticaret rejimi (yani sanayimizi beş yıl süreyle fazla himaye etmeme) tavizinin süresi sona erdi. İkinci olarak, büyük dünya buhranı patlak verdi. Dış ticaret hadleri (ithal mallarımızın fiyatlarının ihraç mallarımızın fiyatlarına oranı) hızla yükselerek aleyhimize döndü. Dolayısıyla sanayi ürünleri ithal etme olanağımız büyük ölçüde daraldı. Bu yüzden Türkiye, 1930'larda milli sanayisini geliştirmeye daha fazla önem vermeye başladı. İthalat yüksek gümrük duvarları ve kotalar aracılığıyla kısıtlanırken, bir dizi temel malda ithalatı ikame edici yatırımlara yönelindi. Bu mallar arasında, hem halkın ihtiyaç duyduğu dokuma ve şeker gibi nihai tüketim maddeleri, hem de sanayinin ihtiyaç duyduğu çimento gibi önemli girdiler bulunuyordu. Bu dalların ortak özelliği, çok fazla yeni ithalat ihtiyaçları yaratmamaları ve adamakıllı geniş bir iç pazara sahip olmalarıydı. "Lüks" nitelik taşımayan bu ürünlerin alıcıları çok dar hakim sınıf çevreleriyle ya da nispeten dar şehirli gelir gruplarıyla sınırlı kalmayıp, burjuvazinin tüm kesimlerinin yanısıra kalabalık emekçi kitleleri de kucaklıyordu. Bütün bu nedenlerle, 1930'lardaki sanayileşme politikalarının dışa bağımlılığı azaltmak ve milli ekonomiyi güçlendirmek bakımından nispeten başarılı olduğunu, Türkiye'nin diğer birçok Üçüncü Dünya ülkesinden daha ileri bir ekonomiye kavuşmasına katkıda bulunduğunu söyleyebiliriz.

Öte yandan, daha önce sözünü ettiğimiz tarımsal azgelişmişlik nedeniyle, bu sanayileşme çabasının geniş bir sermaye birikimi temelinden yoksun kaldığını, olabileceği kadar yaygınlaşıp olabileceği kadar ferah bir şekilde ilerleyemediğini de unutmamak gerekir. Son tahlilde, Türkiye'nin hakim sınıflarının o dönemde dahi toprak meselesini çözemedikleri gibi (ve buna bağlı olarak) sanayileşme ve ekonomik bağımsızlık meselesini de çözemediklerini görüyoruz.

Okuyucularımızın gazetemize sordukları çeşitli konuları bu kösede cevaplandıracak, ayrıca ülkemizin çeşitli sorunlarını ele alarak çözüm önerileri getirmeye çalışacağız. Sorularınızı ve konu önerilerinizi bekliyoruz.

TEP'in kapatılması Anayasaya aykırıdır

(Baştarafı 1. sayfada)

böyle hiç bir bozguncu Kürt lafını ağzına alamaz, kendi dilinde eğitim yapılmasını talep edemez, böylece Türkiye'de birlik, beraberlik sağlanmış olur!

Siz Kürtlerin varlığından söz etmeyi yasaklayınca Kürtler buharlaşıp uçarlar mı? Bu akla mantığa uymayan kanunlarla, ülkede birlik nasıl sağlanacaktır? Gerçeklerden böylesine kopuk tutumlarla hangi sorun çözülebilir? Bu tür kararlar, ancak Doğu sorununu daha da kangren hale getirir ve ülkemizi bölmek isteyen Sovyetler Birliği için bulunmaz bir fırsat doğmuş olur.

Anayasa Mahkemesi bir kanuna dayanarak TEP'i kapattı. Ama acaba bu kanunun Anayasaya aykırı olup olmadığını ciddi olarak araştırdı mı? En üst düzeydeki yargı kurumundan ve hukukçulardan daha titiz ve adil bir tutum beklenirdi.

Boğazına kadar cinayete batmış ve suçları ortalığa dökülmüş bir parti cirit atarken, TEP'in kapatılması kararı hiç bir hukuki gerekçeyle izah edilemez.

AP teşkilatının...

(Baştarafı 1. sayfada)

Polatlı Devlet Üretme Çiftliğinde görevli hayvancılık üretim Başmühendisi Osman Yüksel Iğdır'a, veteriner Abdullah Yardımcı Ceylanpınar'a, özlük işlerinde görevli Doğan Aydın Iğdır'a, Tarla Şube Şefi İlhan Develi Urfa'ya sürüldüler. Atatürk İlkokulu Müdürü Münir Özgün Sakarya İlkokulu öğretmenliğine, İlköğretim Müdürü Cemil Bingöl Sakarya İlkokuluna, İlköğretim Müdür Yardımcısı Mahir Çakmak da Esentepe İlkokulu öğretmenliklerine atandılar. Yerlerine ise Öğret-Bir'li öğretmenler atandı.

Çorum'a sürülen Emniyet Amiri Şeref Alpat'ın yerine atanan Emniyet Amiri Mustafa Yaldız da üç gün sonra milliyetçi(!) olmadığı kanısına varılarak görevden alındı.

Ayaklarımız...

(Baştarafı 1. sayfada)

rındeki Taputepe ormanlığına götürüldü. Burada 8 kişilik bir polis ekibi tarafından falakaya yatırıldı. Ayakları patlayıncaya kadar dövdüler. Bir süre sonra geri getirildi. Yüklenmek istenen suçları kabul etmediği için dövüyorlardı. Bu defa Çığcık köyü yoluna götürdüler. Bir süre de orada dövdüler.

"Süleyman Binboğa, yaptıklarının kanunsuzluk olduğunu, işkence edemeyeceklerini söyledi. Gece saat 01.00'e doğru bu defa da onu Andırın yolu üzerindeki Taputepe ormanlığına götürdüler. Sabah saat 05.00'e kadar dövdüler. Falakaya yatırdılar. Sırtına binerek gezmek istediler. Sabahleyin tekrar Kadirli'ye getirdiler. Yere tuzlu su dökerek üzerinde gezdirdiler. Ayakları parçalanmış ve sürekli kanıyordu. Kanadığını söylediğimizde alay ettiler ve kan tahlili yapıyoruz dediler.

"Süleyman Binboğa, yapılan hakaretlere karşı çıkınca, Emniyet Amiri, 'Bu çok şey biliyor, bunu konuşturun' diye emir verdi. Döverken, 'Kadirli'de çıkan olayları sen yaratıyorsun, silahlar nereden geliyor' diye soruyorlardı. Kadirli'deki yurtsever, devrimci öğretmenlerin bizim Partinin üyesi olduklarını bana kabul ettirmek istediler. Amaçları benden böyle bir ifade alarak, öğretmenleri sürgün ettirmekti. Benden, 1978 yılında duvarlara yapıştırılan Aydınlık gazetesinin Kontrgerilla yayını ile ilgili afişleri kimin yapıştırdığını sordular.

"19 Nisan günü, babamın ve Parti İl Başkanı Hüseyin Bülbül'ün mahkeme huzuruna çıkartılmamızı isteyen dilekçesi üzerine bizi mahkemeye çıkardılar. Emniyet Amiri, bunun üzerine 'Benim burada yaptığım işlemleri kimse değiştiremez' diyordu. Ayaklarımız şişmiş ve parçalanmıştı. Bir doktor geldi, bizlere bakmadan 2 ve 5 günlük rapor verip gitti.

SIKIYÖNETİME TESLİM

"21 Nisan günü Adana Sıkıyönetim Komutanlığına getirildik. Bizim halimizi görünce teslim almadılar. Tekrar Kadirli'ye gittik. 22 Nisan günü Kadirli Devlet Hastanesine kaldırıldık. Ayaklarımızın altındaki deri ameliyatla alındı. Kadirli Kaymakamı bizi hastanede ziyaret etti. Bundan sonra böyle şeyler olmayacak diye bizleri teselli etmeye çalıştı.

"24 Nisan günü tekrar Adana Sıkıyönetim Komutanlığına getirildik. Burada gözaltında bulunduğumuz sürece de hakaretlere uğradık. Kendilerine Kung-Fu ve kemik kıran isimlerini takan askerler gözaltındakileri dövüyorlardı. Bunlara şahit olduk. 3. gün ayaklarımıza pansuman dahi yapılmadan bekledik. Yaralarımız kokmaya başladı. 4. gün Adana Askeri Hastanesine kaldırılıp, tekrar tedavi altına alındık. Burada bir kez daha ameliyatla ayaklarımızın altındaki deri alındı. Gözaltına getirilenlerin tümünün yedikleri dayaktan ayakta duramaz halde olduklarına şahit olduk. Burada tuvalete dahi çıkmak bir meseleydi. Görevli kapıyı istediği zaman açıyordu. Genç çocuklar kendilerini tutamayıp, üstlerini kirletiyorlardı. Yerler pislik içindeydi."

İşkence gören TİKP yöneticilerinin açıklamalarından sonra TİKP Adana İl Başkanı Hüseyin Bülbül de yaptığı açıklamada, Kadirli Emniyet Amiri M.Kemal Ceza hakkında, Kadirli Cumhuriyet Savcılığına ve Adana Sıkıyönetim Komutanlığına birer dilekçe verilerek davacı olduklarını söyledi. İl Başkanı Bülbül, bu meselenin peşini bırakmayacaklarını da sözlerine ekledi.

KAYIP— Pasaportumu kaybettim. Hükümsüzdür.

Musa Artur ÖNEMCİ

DOĞUM

Kızımız

ÖZGÜR'ün

doğumunu tüm dost
ve arkadaşlara
duyurur, sevincini
paylaşırız.
Sibel-Recep KARAOĞLU

Evlendik. Mutluyuz

Meral AYDINAY
İsmail GÖZEN

İngiltere: 10 Mayıs 1980

İLAN
İstanbul 5'nci İcra
Memurluğundan

980/442

Mahcuz olup satılmasına karar verilen 175.000 lira kıymetinde arçelik marka buzdolabı, arçelik çamaşır makinası, fırın ocağı, National marka Televizyon büfe, masa, sandalye, Teyp, Radyo, kristal avize vs.nin açık artırması 12/5/980 günü saat 16,15-16.30 arası Feriköy ergenekon caddesi Lale apartmanı NO:189 kat 5 daire 6'da yapılacaktır. O gün verilecek bedel muhammen kıymetinin % 75'ini bulmadığı takdirde 13/5/980 günü aynı mahal ve saatte ikinci satışı yapılarak en çok pey sürene ihale edileceği, ihale karar pulu ve dellaliyenin alıcıya ait bulunduğu ilan olunur.

(Basın: 3357 - 500)

---

142. maddeyle...

(Baştarafı 1. sayfada)

den olan ve Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı bulunan davaların askeri mahkemelerde görülmesini kararlaştırdı.

Uyuşmazlık Mahkemesinin kararı cuma günkü Resmi Gazetede yayınlandı. Karara göre aşağıdaki: davalar askeri mahkemede görülecek;

— Duvarlara ideolojik amaçlı, bölücü nitelikte yazı yazmak.

— Yayın yoluyla bir sınıfın bir sınıf üzerinde tahakkümünü tesis amacıyla propaganda yapmak.

— Öğretim Özgürlüğünü engellemek.

— Mahkum edilen veya devlet kuvvetlerince öldürülen kişilerin resimlerini sergilemek, bu kişileri övmek.

THY...

(Baştarafı 1. sayfada)

Bu arada Uşaş anlaşmazlığında da işveren ücret tekliflerini bildirdi. Bunlar arasında sosyal hak niteliğindeki çocuk, yemek vb. yardımlarının olumlu olduğu buna karşılık çıplak ücret artışının ise yüzde 70 olarak öngörüldüğü bildiriliyor. Sendika yetkilileri, 1977'de yapılan toplu sözleşmeden bu yana fiyatların büyük bir hızla arttığını, yüzde 70 zam önerisinin bu koşullarda kabul edilemez bir öneri olduğunu belirttiler.

Hava-İş bu konudaki resmi cevabını vermek üzere de çalışmalarını sürdürüyor.

Erçelik:"Kıdem tazminatı genelgesi mevcut bunalımlara yenilerini ekleyecektir"

ANKARA (ÖZEL)

KISA adı Tes-İş olan Türkiye Enerji Su ve Gaz İşçi Sendikaları Federasyonu Başkanlar Kurulu Ankara'da toplandı. Toplantının açılışında bir konuşma yapan Federasyon Genel Başkanı ve Türk-İş İcra Kurulu Üyesi Orhan Erçelik, Maliye Bakanlığının yayınladığı kıdem tazminatları ile ilgili genelgenin mevcut bunalımlara yenilerini ekleyeceğini söyledi.

Erçelik, konuşmasında kıdem tazminatı konusunda kazanılmış haklardan vazgeçmelerinin mümkün olmadığını söyledi.

Sait Faik bu pazar Burgaz'da anılıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

EDEBİYATIMIZIN büyük öykücülerinden Sait Faik Abasıyanık, ölümünün 26. yıldönümü nedeniyle bu pazar (11 Mayıs) saat 11.00'de Burgaz adasında anılıyor.

Burgaz adası muhtarlığınca düzenlenen ve Türkiye Yazarlar Sendikası ile Darüşşafaka Cemiyetinin de yardımıyla gerçekleştirilecek olan anma töreni hakkında Muhtar Güngör Yıldırım şu açıklamayı yaptı:

"Bu yıldan başlayarak, Sait Faik'in anma toplantılarının şenliğe dönüştürülmesini amaçlıyoruz. Öte yandan bu şenliğin uluslararası bir nitelik kazanması için gelecek yıllarda TYS ile ortak çalışma yapacağız. Böylece Sait Faik'in adına değer biçimde anılması sağlanacaktır."

Burgaz'da yapılacak törende bu yılki ödülü alan yazarla birlikte D.Ceyhun, V.Günyol, K.Sülker ve A.Timuçin birer konuşma yapacak. Burgaz'a giden vapur saatleri ise şöyle: Sirkeci'den: 08.40- Bostancı'dan: 09.05.

AP'nin Merkez Bankası harekatı sarpa sarıyor

ANKARA (ÖZEL)

AP hükümetinin Merkez Bankasında değişiklik yapmak için uygulamaya koyduğu plan, Ankara Ticaret Mahkemesinin aldığı kararla karıştı.

AP hükümeti içinde Başbakanlık Müsteşarı ve DPT Müsteşar Vekili Turgut Özal'a karşı başgösteren tepki üzerine Demirel, Özal'ı Merkez Bankasının başına getirmeyi planlamıştı. Özellikle Maliye Bakanı İsmet Sezgin, Devlet Planlamadan sorumlu Devlet Bakanı Ekrem Ceyhun, Ticaret Bakanı Halil Başol, Turgut Özal'ın bir bakandan daha fazla yetkiye sahip olmasına ve kendi bakanlıklarına ilişkin meseleleri kendilerine bile danışmadan uygulamaya geçmesine karşı çıkıyorlardı.

AP, buna karşılık Merkez Bankası Başkanlığına, CHP hükümeti tarafından atanmış İsmail Hakkı Aydınoğlu'nu bu görevden alıp, Özal'ı getirmeyi düşünmüştü. Bu amaçla 30 Nisanda yapılan Merkez Bankası Genel Kurulunda yeni bir Denetim Kurulu oluşturulmuş ve bu kurulun raporuyla Aydınoğlu'nun alınması planlanmıştı.

Ancak Genel Kurul tarafından atanan iki denetçinin kendilerine yardımcı olarak seçtikleri iki denetçinin atanmasına ilişkin kararı, ortaklardan birinin itirazı üzerine Ankara Ticaret Mahkemesince bozuldu. Mahkeme kendisi iki denetçi atadı.

Yeni denetçilerin, AP'nin istediği gibi hareket edip etmeyecekleri, nasıl bir tutum alacakları bilinmiyor. Bu iki denetçinin karşı çıkması halinde AP, Merkez Bankası konusunda giriştiği harekatı tamamlayamayacak.

BAŞSAĞLIĞI

CHP İl Başkanı

Av. Mustafa Kulkuloğlu'nun

ölümünden derin üzüntü duyuyoruz. Ailesine ve Kayseri halkına başsağlığı dileriz.

TİKP Kayseri İl Örgütü

ANMA

Hayatı boyunca haksızlığa karşı çıkan, halka hizmet ruhu ile dolu Partimizin değerli üyesi

M.Yaşa Çeliköz'ü

ölümünün 1. yılında saygıyla anıyoruz.

Balıkesir TİKP'liler

ANMA

Değerli meslektaşımız

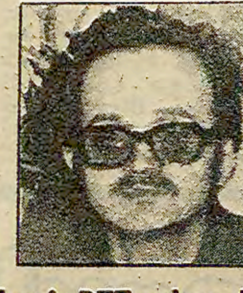

M.Yaşa Çeliköz'ü

bir yıl önce trafik kazasında kaybettik. Saygıyla anıyoruz.

Balıkesir PTT çalışanları

RİZE BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

1) Rize Belediyesi terminal binası inşaatı 2490 sayılı kanun hükümlerine göre kapalı zarf usülüyle eksiltmeye çıkarılmıştır.
2) İşin keşif bedeli 40.439.831.-TL.dır.
3) İhale 30.5.1980 Cuma günü saat 14.00'de Belediye Encümen huzurunda yapılacaktır.
4) Eksiltme şartnamesi ve diğer evraklar Fen İşleri Müdürlüğünde mesai saatleri dahilinde görülebilir.
5) Eksiltmeye girebilmek için.
A— İşin geçici teminatı 1.213.195.-TL.dır.
B— Başvurma dilekçesi ile verecekleri eksiltme şartnamesinde ve usulüne göre hazırlanmış olan yapı araçları bildirisi teknik personel bildirisi Bayındırlık Bakanlığından alınmış olduğu müteahhitlik karnesi (B) grubu ile birlikte yeterlilik belgesini teklif mektubuna koyması gerekmektedir.
6) İsteklilerin teklif mektubunu ihale günü saat 13.30'a kadar İhale Komisyonuna vermeleri şarttır.
7) Yeterlilik Belgesi almak için son başvurma tarihi 29.5.1980 günü çalışma saati sonuna kadardır.
8) Postadaki gecikmeler ve telgrafla müracaatlar kabul edilmez.

(Basın: 14464 - 499)

Sakarya Sağlık Müdürlüğünden

I) İlimiz Devlet Hastanesi, Doğum ve Çocuk Bakım Evi ile Sağlık Meslek Lisesinin 1980 Mali yılı ihtiyaçlarının cins, miktar, teminat ve ihale usulleri aşağıya çıkarılmıştır.

II) Tespit edilen ihtiyaç maddelerinin eksiltmesi 28.5.1980 Çarşamba günü saat 15.00'de Sağlık Müdürlüğünde yapılacaktır.

III) İsteklilerin mesai saatlerinde ihale evraklarını Sağlık Müdürlüğünde görebilirler.

IV) İştirakçiler Devlet Hastanesi Doğum ve Çocuk Bakımevi ve Sağlık Meslek Lisesinin eksiltmelerinin tümüne iştirak edebilecekleri gibi ayrı ayrı da talip olabilirler.

V) Eksiltmeye katılanların ihale gün ve saatinden 1 saat öncesi Kanuni işlemlerini bitirmiş olarak Satınalma Komisyonuna müracaatları, postada olabilecek gecikmelerin kabul edilmeyeceği duyurulur.

CİNSİ	TAHMİN BEDELİ	GEÇİCİ TEM.	İHALE ŞEKLİ.
Çeşitli ilaç	4.169.562.—TL.	125.087.-TL.	Kapalı Zarf.
Çeşitli kuru gıda	4.085.775.—TL.	122.574.-TL.	" "
Yaş Sebze	1.336.900.—TL.	40.107.-TL.	" "

(Basın: 14471 - 501)

Soğan, Başol ve Anayasa değişikliği

(Baştarafı 1. sayfada)

vizdir. Soğanı ihraç ediyorsak kötü mü ediyoruz" diyordu.

Başol etin fiyatının 350 liraya çıkmasını da savundu. "Eskiden Et-Balık 65 liraya kıyma satıyordu. Bazıları iki kilo kıymayı 130 liraya alıp 350 liraya satarak haksız kazanç elde ediyorlardı. Bunu önledik" diyerek AP hükümetinin haksız kazançla mücadeleden neyi anladığını bir güzel ortaya koyuverdi.

Öte yandan, Ticaret Bakanı bol bol "enflasyon devraldık" edebiyatı yaparak Ecevit'in "enkaz" edebiyatını kendince tekrarladı.

Halil Başol'un tuzunun kuru olduğu her halinden belli oluyordu. Piyasada mal var diye gerinirken vatandaşın bunlara ulaşıp ulaşmadığını umursamadığı görülüyordu.

Tabii, buhranın külfetini halka yıkma anlayışının kaçınılmaz sonucu olarak, Başol Anayasaya saldırmaya ihmal etmedi. 61 Anayasasına "reaksiyoner" diye karşı çıktı. Başol'a göre 61 Anayasası, Demokrat Partiye tepki olarak geliştiği için yürütmeyi zayıflatmıştı. AP hükümetinin ise kuvvetli yürütmeye ihtiyacı vardı.

Geçmişte, hakim sınıfların iktisadi sorunlar ağırlaştıkça özgürlüklere yöneldiklerini gördük, yaşadık. Menderes ve Demokrat Parti, bunun en çarpıcı örneği idi. Şimdi Demokrat Partiye özenen AP'nin bakanlarının Anayasa değişikliği ve kuvvetli yürütme istemeleri, bu açıdan çok anlamlı.

Halkına soğanı bile fazla gören bir hükümetin kuvvetli yürütme ile halka ne getireceği gün gibi ortada, değil mi?

2 günde...

(Baştarafı 1. sayfada)

bir öğretmen de yaralandı. Malatya'da bir ilkokul öğretmeni öldürüldü. Bursa'da sol görüşlü bir lise öğretmeni açılan ateş sonucu öldürüldü. Adana'da ise bir İmam Hatip Lisesi öğretmeni, Adayaman'da da bir öğretmen öldürüldü. Öğretmenlere yönelik saldırılar ve diğer olaylar şöyle gelişti.

TRABZON'DA İKİ ÖĞRETMEN ÖLDÜRÜLDÜ

Trabzon'un Fatih Mahallesinde öğretmenlerin kaldığı bir eve kendilerini polis olarak tanıtarak giren komandolar evde bulunanları otomatik silahlarla taradılar. Olayda Baki Erdik ve Hüseyin Dost adlı lise öğretmenleri öldü, Fevzi Kınalıdere adlı öğretmen ise ağır şekilde yaralanarak Trabzon Devlet Hastanesine kaldırıldı. Evde bulunan Sadık Delipınar adlı öğretmen ise geçirdiği şok sonucu tedavi altına alındı. Sol görüşlü olarak tanınan öğretmenlere saldıran katiller aranıyor.

MALATYA'DA

Malatya Barbaros İlkokulu öğretmeni Bektaş Mutlu sabah saatlerinde okula giderken iki kişinin açtığı ateş sonucu öldürüldü. Katillerin eşkalinin belirlendiği ve aramalara başlandığı bildirildi.

BURSA'DA

Öte yandan Bursa Yeniyol Endüstri ve Meslek Lisesi Fen Bilimleri öğretmeni Celal Canpolak komandoların açtığı ateş sonucu öldü. Töb-Der üyesi öğretmenin yanında bulunan Okan Aras adlı öğrenci ise ağır yaralandı. Lise 12 Mayıs gününe kadar tatil edildi.

ADANA'DA BİR ÖĞRETMEN BİR İŞÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

Adana Yeşilevler Mahallesindeki bir simitçi fırınında 45 yaşlarında Celal Güler adlı bir işçinin cesedi bulundu. İşçinin fırında çıkan bir kavga sonucu darbe ile öldüğü öğrenildi.

Adana İmam Hatip Lisesi Mesleki dersler öğretmeni Mehmet Bilir Sinanpaşa Mahallesi 444. Sokaktaki evinden çıktığı sırada kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtıkları ateş sonucu ağır yaralandı öğretmen hastaneye kaldırılırken yolda öldü.

KONYA VE İLÇELERİNDEKİ OLAYLARDA 6 KİŞİ YARALANDI

Konya'nın Akşehir ilçesinde ortaokula giden öğrencilerin üzerine ateş açıldı. Olayda tesadüf eseri ölen ya da yaralanan olmadı. Saldırgan olduğu belirtilen Mehmet Avcı adlı kişinin aranmasına başlandı.

Yine Akşehir'de karşıt görüşlü öğrenciler arasında meydana gelen olayda bıçakla ağır yaralanan Kemal Cingöz ile Musa Köse adlı öğrenciler Devlet Hastanesine kaldırıldılar. 5 öğrenci gözaltına alındı. Ereğli ilçesinde de Ekrem Demiröz adlı elektrikçi görüş ayrılığı yüzünden uğradığı silahlı saldırı sonucu ağır yaralandı. Konya'da ise sağlık memuru Seyfettin Muhsinoğlu ile Gazi Lisesi öğrencisi Ramazan Kütahya uğradıkları saldırılarda dövülerek yaralandı. Olaylarla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

ADIYAMAN'DA

Yurdun çeşitli yerlerinde öğretmenlere yönelik saldırılar sürerken Adıyman'da da bir öğretmen uğradığı silahlı saldırı sonucu vurularak öldürüldü. Yetkililer olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü belirttiler.

ÖĞRETMENLERE YÖNELİK DİĞER SALDIRILAR

Ankara Aydınlıkevler Lisesi Müdürü Selahattin Altınsoy arabasının içinde silahlı saldırıya uğradı, arabada bulunan yeğeni Atiye Ayanlar hafif yaralandı. Müdürün arabasına ateş açanların komandolar olduğu belirtildi.

Öte yandan Aydın Efeler Lisesi öğretmeni sağ görüşlü Hakkı Namlı'ya ait özel oto, Altınevler sitesinde kimliği belirlenemeyen kişilerce yakıldı.

MUHTARLIK SALDIRIYA UĞRADI

İstanbul Ümraniye Dudullu köyü Ihlamur Kuyu Mahallesi Muhtarının yazıhanesi silahlı 3 kişinin açtığı ateş sonucu yazıhanede bulunan Ziya Emanetoğlu, Taşkın Şahin, Harun Özen, Aydın Akiş yaralandılar. Yaralılar Numune Hastanesinde tedavi altına alındılar.

Parti...

(Baştarafı 3. sayfada)

TEP davası sırasında yapılan savunmada, Anayasanın "Herkes dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayırımı gözetilmeksizin kanun önünde eşittir" maddesi hatırlatılarak, Siyasi Partiler Kanununun 89. maddesinin Anayasa ile çeliştiği belirtildi ve bu maddenin iptali istendi.

TİP DE AYNI GEREKÇEYLE KAPATILMIŞTI

12 Mart döneminde layikliğe aykırı davrandığı gerekçesiyle Milli Nizam Partisini kapatan Anayasa Mahkemesi Türkiye İşçi Partisini de Siyasi Partiler Kanununun 89. maddesine aykırı davrandığını öne sürerek kapatmıştı. TİP'in kapatılmasında delil olarak partinin Genel Başkanı Behice Boran'ın ve bazı delegelerin 4. Kongrede yaptıkları konuşmaları göstermişti.

12 Mart döneminde iki partinin kapatılmasından sonra şimdi de TEP'in kapatılması demokrasiye yönelik bir tehdit olarak nitelendi ve tepkiyle karşılandı.

ÇAMKIRAN'IN AÇIKLAMASI

TİKP Başkanlık Kurulu Üyesi Mustafa Kemal Çamkıran, bir açıklama yaparak, Türkiye Emekçi Partisinin Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılmasını kınadı. Çamkıran açıklamasında şöyle dedi:

"Anayasa Mahkemesinin Türkiye Emekçi Partisini kapatma kararının, ülkemizin özgürlüklerinin korunmasına ve milli birliğin pekiştirilmesine her günkünden daha çok ihtiyaç duyduğu bir sırada alınmış olması, endişe vericidir. Bu karar, Anayasamıza, özgürlüklere ve Anayasa Mahkemesine saldırıların yoğunlaştığı bu dönemde, gericileri sevindirmiştir.

"Siyasi Partiler Kanununun anti-demokratik hükümlerine dayanarak bir siyasi partinin kapatılması, milli birliğimizi zayıflatıcıdır. Bu tür uygulamaların anarşi ve bölücülük mihraklarını güçlendireceği açıktır.

"Yurdumuzun birliğini güçlendirmek, ancak ırkçı hükümlerin yasalardan temizlenmesiyle ve gerçekten demokratik bir siyasi partiler sisteminin uygulanmasıyla sağlanabilir.

"Irkçılık bayramları düzenleyen ve terör örgütü olarak anarşiyi kışkırtan MHP devlet içine yuvalanırken, TEP'in kapatılması, şaşırtıcıdır."

Öğrencilerimiz...

(Baştarafı 1. sayfada)

TRT ve bazı gazetelerin yayınının olayı kamuoyuna çarpıtarak verdiklerini belirttiler. Öğrenciler "Gerçekler okul mahallinde kurşun izleriyle açıkça görülebilir" dediler.

DGB'NİN AÇIKLAMASI

Öte yandan olayla ilgili bir açıklama yapan Devrimci Gençlik Birliği olayın sorumlusu olan 1375 ve 1394 görev numaralı jandarmalar hakkında gerekli işlemin yapılmasını istedi. Yapılanların terör örgütlerinin işine yaradığının belirtildiği açıklamada jandarmanın suçsuz öğrencileri gözaltına alması da eleştirildi. DGB'nin açıklaması şöyle sürüyor:

"Olay bununla da bitmemiştir. Ölen kız öğrencinin kaldığı Çemberlitaş Kız Yurdunda öğrencilerin arkadaşlarını anmak için yaptıkları forum basılmış ve kız öğrenciler odalarına kadar kovalanmıştır. Öğrencilerin öldürülen arkadaşlarını anmaları kadar doğal ne olabilir? Yapılanları protesto ediyor, gözaltına alınan öğrencilerin serbest bırakılmasını istiyoruz."

Demirel...

(Baştarafı 1. sayfada)

Cevap: "Üzerinden on bir sene geçmiş. Mahkemeler, hakimler suçlu bulamamış da siz mi suçlu buluyorsunuz? Suçlu arayıp bulmak size mi düştü? Kimsenin kimseyi suçlamaya hakkı yok. Gazetenizi okudum. Bir kampanya başlatmışsınız. Bizim katilleri himaye ettiğimizi söylüyorsunuz. Biz meşruiyetçiyiz. Bu şahsın İdare Heyetinde olup olmadığını araştıracağım. Ama sanmıyorum. Yine de araştıracağım. Ayrıca bu yazının muhatabı cevap versin. Ben muhatabı değilim ki..."

Demirel, bir gazetecinin "CHP İl Başkanını Kayseri Valisinin hedef gösterdiği söylentisi var" şeklindeki sorusuna karşılık şunları söyledi:

"500'e yakın resmi parti görevlisi hayatını kaybetmiştir. Kışkırtıcı olmayalım, hedef göstermeyelim. Tahrik etmeyelim. Çok elem verici bir olaydır. Türkiye'de bir yangın vardır. Bunu kökünden halletmek lazım."

SARIYER HUKUK MAHKEMELERİ
BAŞKATİPLİĞİNDEN
GAYRİMENKUL SATIŞ İLANI

Dosya No:979/184

Satış No:980/4

Hissidarlar arasında taksimi mümkün olmadığından mahkemece satışına karar verilen Demirciköy, Kiyiçi mevkünde kain 2 pafta, 62 parsel sayılı taşınmaz vaki talep üzerine memuriyetimizce satışa çıkarılmıştır.

İMAR DURUMU: İstanbul Belediyesi İmar Müdürlüğünün 2/5/1979 tarih ve 47/252 sayılı yazılarına göre 62 parselin yola cephesi olmadığından imar durumunun verilemediği anlaşıldı. (11.165. m2)

Köyün içinden geçen Sarıyer Kilyos yolunun solunda ve bu yola bir noktada bitişik olan fakat yola cephesi bulunmayan içinde kısmen yaşlı çam ve meyvesiz ağaçların bulunan evvelce işlenmiş düz hali bir tarla olduğu.

İmar durumu, mahalli vaziyeti ve bugünkü alım satım rayiçleri gözönünde tutularak tamamına 7.815.500.TL kıymet taşıdığı.

Yasal olarak birinci açık arttırmada kıymetin % 75'ini bulduğu takdirde birinci açık arttırmanın 10/6/1980 Salı günü 16-16.30 arasında Sarıyer Hukuk Mahkemeleri Başkatipliği duruşma salonunda yapılacağı.

İlk açık arttırmada kıymetin % 75'ini bulmadığı takdirde ikinci açık arttırmanın 20/6/1980 Cuma günü aynı yer ve saatlerde yapılacağı.

Satışla ilgili şartnamenin mesai gün ve saatlerinde Sarıyer Hukuk Mahkemeleri Başkatipliğinde alıcıların tetkikine hazır bulunduğu.

İhaleye iştirak edecek alıcıların takdir edilen kıymetin %10'u nispetinde nakti veya milli bir bankanın teminat mektubunu ibraza mecbur bulunduğu.

Haciz veya diğer yolda alacaklı bulunanların ilan tarihinden itibaren 15 gün içerisinde evrakları ile müracaat etmediği takdirde satış sonucu yapılacak hissedar tablosu dışında bırakılacağı.

İhale üzerinde kalan alıcıya tanınan süre içerisinde ihale bedelini yatırmadığı takdirde İc.İf.K.nun 133'ncü maddesinin hakkında tatbik edileceği damga resmi ve dellaliye resminin alıcıya ait olduğu gayrimenkulün tapu kaydına göre satışa çıkarıldığı ilan olunur. 2/5/1980

(Basın: 3385 - 496)

SARIYER HUKUK MAHKEMELERİ
BAŞKATİPLİĞİNDEN
GAYRİMENKUL SATIŞ İLANI

Dosya No: 979/183
Satış No:980/3

Hissedarlar arasında taksimi mümkün olmadığından mahkemece satışına karar verilen Sarıyer, Demirci köyü, Köyaltı mevkünde kain 2 pafta, 30 parsel sayılı taşınmaz vaki talep üzerine memuriyetimizce satışa çıkarılmıştır.

İMAR DURUMU: İstanbul Belediyesi İmar Müdürlüğünün 2/5/1979 tarih ve 47/254 sayılı yazısına göre 30 parselin iki tarafın yol bulunması ve imar nizamnamesinin 40'nci maddesine göre karayolundan 30 metre çekilerek inşaat yapılabileceğinden ilgili parsele imar durumu verilemediği anlaşıldı. (5040 m2)

MAHALLİ DURUM: Demirciköyden Kilyosa giden yol üzerindeki camiden sağa sapan patika yolla 400 metre kadar gidildikte, yolun sağında 5040 M2 miktarında çayırlık olduğu.

Mahalli durum, imar durumu, tapu kaydı ve bugünkü alım satım rayiçleri gözönünde tutularak taşınmazın 1.008.000.-TL. değer taşıdığı.

Yasal olarak birinci açık arttırmada kıymetin % 75'ini bulduğu takdirde birinci açık arttırmanın 10/6/1980 Salı günü saat 15-15.30 arasında Sarıyer Hukuk Mahkemeleri duruşma salonunda yapılacağı.

İlk açık arttırmada kıymetin % 75'ini bulmadığı takdirde ikinci açık arttırmanın 20/6/1980 Cuma günü aynı yer ve saatte yapılacağı.

Satışla ilgili şartnamenin mesai gün ve saatlerinde Sarıyer Hukuk Mahkemeleri Başkatipliğinde alıcıların tetkikine hazır bulunduğu.

İhaleye iştirak edecek alıcıların takdir edilen kıymetin % 10'u nispetinde nakti veya milli bir bankanın teminat mektubunu ibraz etmeye mecbur bulunduğu.

Haciz veya diğer yolda alacakları bulunanların ilan tarihinden itibaren 15 gün içerisinde evrakları ile müracaat etmediği takdirde satış sonucu yapılacak hissedar tablosu dışında bırakılacağı.

İhale üzerinde kalan alıcıya tanınan süre içerisinde ihale bedelinin yatırmadığı takdirde İc.İf.K.nun 133'ncü maddesi hakkında kullanılacağı damga resmi ve dellaliye resminin alıcıya ait olduğu gayrimenkulün tapu kaydına göre satışa çıkarıldığı ilan olunur. 2/5/1980

(Basın: 3383 - 497)

SARIYER HUKUK MAHKEMELERİ
BAŞKATİPLİĞİNDEN
GAYRİMENKUL SATIŞ İLANI

Dosya No:979/182
Satış No:980/2

Hissedarlar arasında taksimi mümkün olmadığından mahkemece satışına karar verilen, Sarıyer, Demirciköyü, Köyiçi mevkiinde kain 3 pafta, 63 parsel sayılı taşınmaz vaki talep üzerine memuriyetimizce satışa çıkarılmıştır.

DOSYANIN TETKİKİNDE: Dosyada mevcut 28/8/1979 tarih ve 1534 sayılı tapu kaydına göre bahis mevzuu Demirciköyü Köyiçi mevkiinde kain 3 pafta, 63 parsel sayılı gayrimenkulün 816.00 m2 miktarında bahçeli kargir ev olarak davacı ve davalılar adına kayıtlı bulunduğu.

Gene dosyada mevcut 2/5/1979 tarih ve 47/250 sayılı imar durumuna göre 63 parselde yol mihverinden 30.00 metre geri çekilerek ayrık nizamda bina sahası emsalı % 5 olarak 6.50 metre yükseklikte en çok 20 metre derinlikte ve toplam inşaat alanı 250.000 m2'yi geçmemek şartları ile bir inşaatın yapılabileceği.

63 parselin çapta görülen ebat ve şekillerle 816.00 m2 miktarında köy içinde Sarıyer ve Kilyos'a giden anayola cepheli Kilyos'a giderken solda köy meskun sahasında içinde ahırları bulunan bir gayrimenkul olduğu.

İmar durumu ve mahalli vaziyeti tarif edilen Demirciköy 3 pafta 63 parsel sayılı 816.00 m2 miktarındaki gayrimenkulün bütün hususiyetleri ile bugünkü alım satım rayiçleri gözönünde tutularak tamamına 1.224.000.-TL kıymet taşıdığı.

Yasal olarak birinci açık arttırmanın kıymetin % 75'ini bulduğu takdirde birinci açık arttırmanın 10/6/1980 Salı günü saat 14-14.30 arasında Sarıyer Hukuk Mahkemeleri duruşma salonunda yapılacağı.

İlk açık arttırmada kıymetin % 75'ini bulmadığı takdirde ikinci açık arttırmanın 20/6/1980 Cuma günü aynı yer ve saatte yapılacağı.

Satışla ilgili şartnamenin mesai gün ve saatlerinde Sarıyer Hukuk Mahkemeleri Başkatipliğinde alıcıların tetkikine hazır bulunduğu.

İhaleye iştirak edecek alıcıların takdir edilen kıymetin % 10 nispetinde nakti veya milli bir bankanın teminat mektubunu ibraz etmeye mecbur bulunduğu.

Haciz veya diğer yolda alacakları bulunanların ilan tarihinden itibaren 15 gün içerisinde evrakları ile müracaat etmediği takdirde satış sonucu yapılacak hissedar tablosu dışında bırakılacağı.

İhale üzerinde kalan alıcıya tanınan süre içerisinde ihale bedelini yatırmadığı takdirde İc.İf.K.nun 133'ncü maddesinin hakkında kullanılacağı damga resmi ve dellaliye resminin alıcıya ait olduğu, gayrimenkulün tapu kaydına göre satışa çıkarıldığı ilan olunur. 2/5/1980

(Basın: 3384 - 498)

cemal süreya

PAÇAL

Yeniden okunacak...

İçimde her zaman "Savaş ve Barış"ı, "Karamazovlar"ı, "Ecinniler"i bir daha okuma özlemi olmuştur. "Meyhane"yi de öyle. Ama vaktiyle büyük bir tatla okumuş olduğum bütün yapıtlar için bunu söyleyemem. Herhalde biraz sıkıcı olur, hiç değilse çetin gelir. Sözgelimi "Sefiller", sözgelimi Asturias'ın kitapları bu yönden hiç de çekici gelmiyor bana. Ama sözgelimi "Fontamara"yı elime alsam bitirmeden bırakmayacağımı biliyorum. "Paris Esrarı"na başlamak bir şölen olabilir de "Monte Kristo" ağırlaşıp durur elimde.

Balzac cümlesine, Flaubert'in yakışıklı biçimlerine her zaman evet... Ama Soljenitsin'in "Ağustos 1914"ünü artık birine armağan mı etmeli ne? Gide'in kitaplarından uzunca bir süre iyice soğumuştum. Bugün denemelerini yeniden tatla okuyabilirim. Romanlarını? Hiç sanmam. "Dar Kapıdan" bir daha geçmek mi? Olanaksız. Hele Mauriac!.. "Adsız Köşk"? Hiç sanmam. Radiguet'nin "İçimizdeki Şeytan"ı? Hiç...

İsterseniz bizden alalım. Orhan Kemal'in "Murtaza"sını (İlk baskıdaki biçimiyle), Kemal Bilbaşar'ın "Cemo"sunu defalarca okuyabilirim sanıyorum. Refik Halid'in "Bir Sürgün" adlı yapıtını da bir gün nasıl olsa yeniden elime alacağımdır. Yakup Kadri'ye ise bu tür yaklaşımım daha çok bir yazar çabasıyla olabilir. Ve bu çabayla zaten bütün romanları elden geçirebilirim, bir tat da duyarım. Oysa burda benim dememem başka. Kendimi okur olarak tartıyorum. O zaman, beğeniyle birlikte şu anda kolay kolay adlandıramayacağım başka bir öğe de araya giriyor. İlk okuyuşumda pek tat alamadığım "İnce Memet"i yeniden okuyabilirim, ama daha çok sevdiğim "Yusufçuk Yusuf"a yeniden yaklaşacağımı sanmamaktayım. "Oblomov" (canım kitap!) öylece kalacaktır. Yeniden okumaktansa, onun üstüne yazılmış bir kitabı elime almayı yeğ tutarım. "Durgun Akardı Don" öylece kalacaktır bende. Sartre'in "Bulantı"sı öylece kalsın. Ama "Demir Ökçe"yi "Kuyucaklı Yusuf"u kitaplığın ön sıralarına getirmeliyim.

Bir daha okunacak romanlar herkese göre değişecektir. O demin adlandıramadığım öğe, sanırım, okurun kişiliğiyle, anılarıyla, biraz da sanat yolundaki oluşum süreciyle ilgili bir şey. Değer sorunu da söz konusu değil, daha doğrusu ağır basan bir öğe değil burda. Flaubert'in her yazdığı ilginçtir benim için. Ama "Madame Bovary'nin değil de "Gönül Eğitimi"nin (Education Sentimentole) sayfalarını yeniden açmak daha ilgi çekici geliyor. "Kiralık Konak" orda dursun, ama "Nur Baba"da okurluğumu bir kez daha sınayabilirim.

Bu dediklerim daha çok roman için oluyor bende. Bir şiir kitabı, bir deneme, bir otobiyografi, bir anı kitabı için öyle değil. Neden? Belki de iyi bir roman okuru değilim de ondan. Ne olursa olsun böyle bir durum var.

Şu da var: eskiden biraz üstünkörü okuduğum, tam tadına varamadığım romanları, nice değerli olursa olsunlar yeniden elime alamam.

Galiba zamanında okunması gereken yapıtlar var. Okul sıralarında, öğretmenlerin gereksiz yorumlarla kişiyi tiksindirdikleri romanlar var. Ayrıca filmini görerek, metnini içimizde ileri doğru yozlaştığımız romanlar var. Kişi filmini görmüşse, hele filmi de beğenmişse bir romana katlanamayabiliyor. Tersi de doğru: hazla okumuş olduğumuz bir romanın filmini seyrederken enikonu bir rahatsızlık duyarız: Eksiklikler, fazlalıklar, sapmalar buluruz onda. Özellikle de filmdeki kişiler düşlediğimiz kişilere hiç uymaz. Önce sinemanın, şimdi de daha büyük ölçüde televizyonun roman için tehlike yaratması daha çok bu noktada.

Bir de şu: sorunlara adamakıllı dönük romanların monografik diyebileceğimiz yapıtların yeniden okunurluk şansları daha az oluyor. Okuyun bakalım bir daha "Sanchez'in Çocukları"nı, "İşte Hayat"ı! Ben kendi payıma "Çimento"ya bile ikinci kez dayanamam. Bu tür kitaplarla ilişkimiz duygusal olmaktan çok bilinçsel olduğu için mi bu? Düşünülebilir?

Okunacak yeni romanların hızla çoğalması da yeniden okunacakların sayısını iyice azaltıyor. Böylece yeniden okuma edimi sistemli bir şey olmaktan çıkıp iyice duygusal, kişisel bir noktaya kayıyor.

Özetlersek "en iyi on roman" soruşturmasına verilecek karşılıkla, "yeniden okunacak on roman" soruşturmasına verilen karşılık aynı değil.

Keşke iki soruşturmanın karşılığı ayrı olsaydı ve ikincisinde bütünleşseydi. O zaman daha içtenlikli bir sonuç çıkardı ortaya.

"Yeni İnsan" dergisinin "en iyi on roman" konulu soruşturması beni bunları düşünmeğe götürüyor.

İşçi koroları ve Tersane İşçileri Korosunun tecrübeleri

Cüneyt Akalın

ÇAMİALTI ve Haliç Tersanelerinden bir grup işçi geçen sonbaharda "Tersane İşçileri Korosu"nu kurdular Koro tamamen işçilerden oluşuyordu İlk toplantıya otuzu aşkın işçi katıldı. Dikkat çekici olan nokta koro çalışmasına katılan işçilerin önemli bir kısmının geçmişten beri müzikle şu ya da bu şekilde ilgilenmiş olmalarıydı. Bir kısmı bağlama birkaç tanesi ise gitar ve akordeon çalıyordu. Aralarında kemençe çalan iki işçi de vardı.

Koronun kuruluşuna devrimci işçiler önayak oldu. Tersane işçileri koro çalışmasını amatör bir müzik çalışması olarak ele alıyorlar, müzik bilgilerini artırmak, nota öğrenmek istiyorlardı. Tersane İşçileri Korosu bu şekilde neşe içinde çalışmalara koyuldu.

Çalışma dört bölümde ele alınmıştı: Saz, solfej, nota, koro. Koro haftada dört gün çalışmayı kararlaştırdı.

Koro çalışmasına katılan işçilerin hemen hepsi halk türkülerine hakimdi. Türküleri kolayca söyleyebiliyorlardı. Ancak devrimci marşları bilmiyorlardı. Bunları söylemekte de belirli güçlükler çekiyorlardı. Bunun üzerine teknik çalışmalar artırıldı.

Ancak bu önlem çalışmayı güçleştirdi ve ilginin azalmasına yol açtı. Şikayetler arttı. Bunun üzerine teknik çalışmalar azaltıldı ve esas olarak halk türkülerine yönelindi. Çalışma sadeleştirildi.

Bu önlemler çalışmanın yeniden toparlanmasına yol açtı. Koro kısa çalışmalarla ve bir iki bağlamanın eşliğinde yeniden çalışmalara koyuldu.

Tersane İşçileri Korosu Beyoğlu TİKP İlçesinin ve TİKP İl Kongresinin şenliğine çıktılar. İlgiyle karşılandılar.

Tersane işçileri koro çalışmasını sürdürmeye kararlı olduklarını belirtiyorlar.

Tersane korosundan çıkan dersler

KURULUŞUNU ve gelişimini özetlediğimiz "Tersane İşçileri Korosu"ndan ne gibi dersler çıkartabiliriz?

Öncelikle işçi korolarının repertuarı hakkında berraklaşmaya ihtiyaç vardır. Kanımca işçi korolarının ilk elde halk türkülerine yönelmesi ve bu temelde gelişmesi tek çıkar yoldur. İşçilerin kültürel birikimi halk kültürü temelinde yükselmektedir. Bunu dikkate almak gerekir. İşçi korosunun devrimci marşlara yönelmesi adım adım yürütülecek sabırlı bir çalışmaya ve koroyu eğitmeye bağlıdır.

İkinci ders işçi korolarının bir müzik okulu korosundan tamamen farklı bir biçimde ele alınmasının şart olduğudur. İşçi koroları, fabrika koroları üst düzeydeki sanat kuruluşları değildir. Bunlar işçi sınıfının kültürel moral eğitiminin araçlarıdır.

Unutmamak gerekir: Bu korolara katılan emekçiler sabahın sekizinden akşamın altısına yedisine kadar tezgah başlarında ter döken insanlardır. Bu faaliyet işçilerin amatörce yürüttükleri bir faaliyettir.

Bu noktaya bağlı olarak teknik çalışmayı basit tutmak ve kısa vadede sonuç alıcı bir çalışma yürütmek önem taşımaktadır. Bir işçi teknik çalışmayı abartan tutumları şöyle eleştiriyor: "İki üç hafta sürekli 'Madımak' türküsü çalıştık. Çalıştırıcımız bizi tek tek çalıştırıyor, tek tek üzerimize düşüyordu. Bir çoğumuz tek tek söyleyemiyorduk, ama hep birlikte rahatlıkla söylüyorduk. İşçi koroları esaslı müzisyenlerle dolu değildir. İşçi koroları işçi arkadaşlardan oluşacaktır."

Bu açıdan mükemmeliyetçi olmamak, alçakgönüllü olmak, kitle çizgisi izlemek ve adım adım ilerlemek önem kazanmaktadır.

Bir diğer önemli ders, çalışmanın coşkulu bir biçimde yürütülmesi ve şevklendirici olmasıdır. Tek tek saz çalışmaları işçi korolarını geliştirmemektedir. Önemli olan kollektif bir çalışma yürütmek, kollektif ruhu ve dayanışmayı güçlendirici bir çalışma geliştirebilmektir.

Ve nihayet işçi korolarının daha kurulurken ne gibi faaliyetler yürüteceği açık seçik belirlenmelidir. Tersane İşçileri Korosu gemi indirme törenlerinde, grev ziyaretlerinde, gecelerde, toplantılarda, düğünlerde, faaliyet göstermeyi kararlaştırmıştı. Bunların bir kısmı hayata geçirilmedi.

İşçi koroları geliştirilmelidir

ÜLKEMİZ tarihinde ilk kez greve giderek sınıfa önderlik eden tersane işçileri, bu önderliklerini işçi koroları alanında da sürdürdüler. Bu örnek diğer büyük fabrikalarda, büyük işyerlerinde ve köylerde geliştirilebilir. Halkımızın zengin kültürel birikimi koro çalışmaları için verimli bir toprak sunmaktadır işçilere.

İşçi koroları hem sınıfı birleştirici ve eğitici bir rol oynayabilirler hem de sınıfın sömürüye ve zulme karşı verdiği öncü mücadelenin coşkusunu halka taşıyabilir, sınıfın büyük propaganda ordusunun binlerce küçük müfrezesini oluşturabilirler.

---

günün sanat olayları

GÖSTERİ

● **İSTANBUL** Tünel Kültür-Sanat Evinde bugün saat 15.00'de KARAGÖZ'ÜN DÜNYASI ve HİTİT GÜNEŞİ adlı belgesel filmlerin gösterisi yineleniyor.

TOPLANTI

● **İSTANBUL** Tünel Kültür-Sanat Evinde 18.00'de "Sait Faik'in Günümüzde Değerlendirilmesi" konulu bir açık oturum yapılıyor. Nur Deriş'in yöneteceği oturuma konuşmacı olarak Atilla Özkırımlı, Çetin Yetkin, Doğan Hızlan, Mehmet Ergün ve Selim İleri katılacaklar.

AKM'de tanıtılacak olan ozan ve oyun yazarı Sabahattin K. Aksal

● **İSTANBUL** Atatürk Kültür Merkezinde 15.00'de Devlet Tiyatrosunun "Sanat İnsanları" programlarının Sabahattin Kudret Aksal'a ayrılanı yapılacak. Dinçer Sümer'in sunacağı programa Oktay Akbal, Recep Bilginer, Necati Cumalı, Konur Ertop, Doğan Hızlan, Selim İleri ve Sevgi Sanlı konuşmacı olarak katılacaklar. Programda Aksal'ın "Kahvede Şenlik Var" ve "Bay Hiç" adlı iki oyunundan da birer sahne Devlet Tiyatroları sanatçıları tarafından sergilenecek

● **ODTÜ** Uluslararası 2. Sanat ve Kültür Şenliği programı içinde ODTÜ Türk Halk Bilimleri Topluluğu, bugün 20.00'de stadyumda bir halk oyunu gösterisi yapacaklar.

OPERA

● **İSTANBUL** Devlet Opera ve Balesi bugün 11.00'de Atatürk Kültür Merkezi Sinema Salonunda Benjamin Britten'in çocuk operası BİR OPERA YAPALIM'ı sunuyor.

● **İSTANBUL** Devlet Opera ve Balesi bugün 14.30'da AKM'de Okan Demiriş'in IV.MURAT operasını sergiliyor.

● **ANKARA** Devlet Opera ve Balesi bugün 16.00'da Carl Orff'un müzikali CARMINA BURANA'yı sahneliyor.

HALK MÜZİĞİ SANATÇISI

YAVUZ TOP:

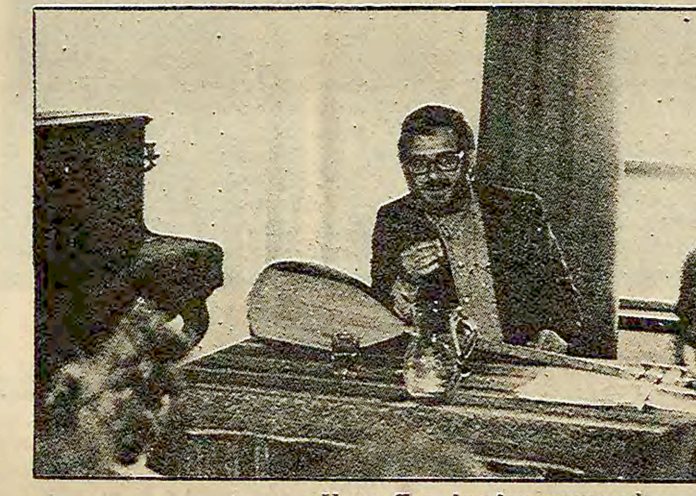

Yavuz Top, konferans sırasında.

"Müzikçilerimize düşen görev, ulusal müziğimizi oluşturmak olmalı"

İSMAİL AYDOĞMUŞ

Halk müziği sanatçısı Yavuz Top Tünel Kültür Sanat Evinde düzenlenen söyleşi toplantısında, "Evrensel olabilmek için ulusal müziğimizi oluşturmak şarttır. Bu görev halkımın müziğini yapıyorum diyen bütün sanatçılara düşmektedir" dedi.

Geçtiğimiz pazar günü saat 16.00'da başlayan toplantı üç saat ilgi ile izlendi. Halk müziği dalında özgün yeriyle tanınan Yavuz Top söyleşisinde müziğin ilk insanlardan günümüze dek doğuşunu ve geçirdiği tarihsel gelişmeyi anlattı. Sanatın sınıfsal olduğuna değinen Top, sarayda, bey konaklarında çalanların halkın dertleriyle ilgisi bulunmadığını, onların tek sorunlarının beylerini eğlendirmek olduğunu, buna karşılık Ruhsati'nin, Pir Sultan'ın, Dertli'nin halkın ozanı olduklarını, halkın dertlerini dile getirdiklerini vurguladı. Top, konuşmasını örnek olarak okuduğu şiirlerle de süsledi.

İslam tarihini Bektaşi tarihiyle birlikte inceleyerek anlatan Top, Bektaşi müziğinin Arap sömürüsünden kurtulup kendi öz müziğini oluşturma çabaları verdiğini söyledi.

1942'de Muzaffer Sarısözen'le radyoda kurulan "Yurttan Sesler" korosuyla olumlu bir adım atıldığını ama bu kalıplar içinde kalındığını, halk müziğinin geliştirilmediğini ileri sürdü. Gelişmenin önündeki tek engelin koltuk sevdalısı bürokratlar olduğunu belirterek sadece bağlamaya bağlı kalındığını, kabak kemane, zurna vs. gibi halk çalgılarının geliştirilmediğini oysa bu konuda değerli yeteneklerimizin olduğunu, bunların geliştirilerek müziğimize çok sesliliğin getirilebileceğini söyledi.

Müzik çalgılarının doğuşunu da anlatan Top, Nazım Hikmet'in "Üç Telli Bağlama" diyebağlamayla alay etmesini garipsediğini söyledi. Sanatçılarımızın emperyalizme karşı birlik temasını işlemeleri gerektiğini, yöresel şive ayrımı yerine TDK'nın dili ile ulusal müziğimizin oluşturulmasını savunduğunu belirtti. Bu konuda halk müziğinin, Türk Sanat ve Batı müziğinin tekniğini özümlemiş, tarihimizi ve türkülerimizi iyi bilen sanatçılarımızın birleşerek ulusal müziğimizi oluşturabileceğini ancak böylelikle evrensel müzik yapılabileceğini anlattı.

"Devrimci müzik yapıyorum" diyen birtakım kişilerin long-playlerini çok küçük bir azınlığın dinlediğini, müziğin halka mal edilebilmesi için ticari amaçla değil, halk için sanat yapmanın gerekliliği üzerinde durdu. Toplantı canlı bir hava içinde Yavuz Top'un sazıyla çaldığı "Dadaloğlu Avşar" havalarıyla sona erdi.

Sine-Sen, Kültür Bakanlığının Sinema Kongresine karşı sinema semineri düzenliyor

Kültür Bakanlığının geçtiğimiz pazartesi günü düzenlediği Sinema Kongresine tepkiler sürüyor. Bu kongreyi göstermelik olarak niteleyen çeşitli sinema ve sanat kuruluşları, bilindiği gibi ortak bir protesto hareketi başlatarak kongreye katılmamışlardı.

Türk sinemasına emeği geçmiş 100 sanatçıya onur belgesi dağıtma töreni şeklinde geçen Milli Türk Sinema Kongresi, Sine-Sen (Türkiye Sinema Emekçileri Sendikası) tarafından da kınanmış ve yayınlanan bildiride şöyle denmişti: "Kongre, kurulduğu günden beri kültür ve sanatın her alanında devrimci, demokrat, ilerici sanat eylemlerini, filmleri, oyunları, kitapları, dergileri, tüm yayın hayatını açık ve gizli baskılarla sindirmeye, engellemeye, yasaklamaya çalışan Demirel hükümetinin özellikle sinema alanında uygulayacağı politikayı legalize etmeye çalışan bir işlev taşımaktadır."

Sine-Sen, geçtiğimiz günlerde yayınladığı yeni bir bildiriyle "Sinema alanında sağlıklı bir kültür politikası izlenmesi, yeni bir Türkiye sinemasının düşünce ve eylem planında somut olarak gerçekleşmesi için 'Sinema Etkinlikleri' başlığı altında bilimsel bir tartışma" başlattığını bildirdi.

30-31 Mayıs tarihlerinde İstanbul'da henüz saptanmayan bir salonda gerçekleştirileceği belirtilen seminerdeki bildiri konuları da şöyle belirlenmiş bulunuyor:

1– Türkiye kültürü ve sinemamız (a- Saptama, b-Değerlendirme),

2– Türkiye'nin siyasal yapısı ve sinemamız.

TV 'de HABER YORUM MAGAZİN

19.00 **Flipper**

Şeytan balığı

Dizinin "Şeytan Balığı" adlı bölümü yayınlanacak. Bud ve Sandy bir parkta şeytan balığı görürler Bu iri balıktan korkarak Po'ya haber verirler. Ama aslında bu iri balık hiç de tehlikeli değildir. Durum Paklar Müdürlüğüne bildirilir. Müdür iri balığın yokedilmesini ister.

19.30 **Barana**

Sivas'ın başlık parası

Dizi programın bu bölümünde başlık parası nedeniyle anlaşamayan kız babasıyla oğlan babasının komşularının yardımıyla bu işi nasıl tatlıya bağladıkları işlenecek. Ayrıca Sivas'tan gelen mahalli ekip ile Ege Folklor Eğitim Merkezi Halk Oyunları Ekibi sırasıyla şu oyunları oynayacaklar: "Sivas halayı, Karahisar Oyunu, Temüroğlu Oyunu.

23.15 **Hastane**

Yeni buluş

Doktor Stevens bir virüse karşı madde geliştirmiştir. Ancak yetkililer bu maddenin insanlar üzerinde denenmesine karşı çıkarlar. İlk olarak maymunlar üzerinde denenmesini, daha sonra insanlar üzerinde denenebileceğini söylerler. Doktor Stevens' in sevgilisi olan ameliyat hemşiresi ise gizlice yeni buluşu üzerinde deneyiverir.

23.15

TV oyunu

Üç bölüm halinde hazırlanan programın ilk bölümünde, köylüler şehirden bir damat isterler. Şehirli damat ile köylü kız evlenirler. Ancak yerli yersiz ziyaretler damadı rahatsız eder. Damat sonunda evden kaçar.

Oynayanlar: Yılmaz Köksal, Hulusi Kentmen, Sami Hazinses, Turgut Boralı, Füsun Erbulak, Ahmet Acan, Erol Taş, Kayhan Yıldızoğlu,

Yapım: Tumay Dane

BİZİM TELEVZİYONCULAR

TV yayınının yüzde 70' ini dış kaynaklı yapımlar oluşturuyor

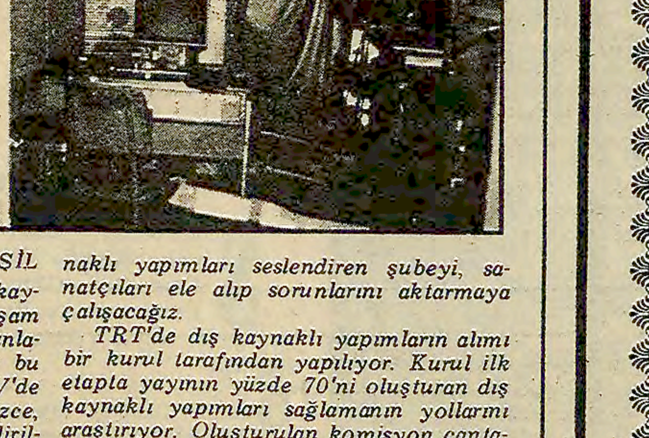

MEHMET YEŞİL

TRT, yayınının yüzde 70'ini dış kaynaklı yapımlar oluşturuyor. Her akşam televizyonumuzu açtığımızda bu oranlamayı saptamak mümkün. Peki neler bu yayınlar? Dizi filmler, belgeseller, TV'de sinema ... Bu dış kaynaklı, İngilizce, Fransızca, Almanca ve Rusça seslendirilmiş filmler ülkemizde, kendi dilimize nasıl kazandırılıyor. Bunu merak ettiniz mi? Etmişsinizdir. Bizler de merak ettiğimiz için araştırdık.

Önce şunu öğrendik, dış kaynaklı yapımlar olmazsa, alınan filmler Türkçeye çevrilip seslendirilmezse televizyonumuzu saat 9.15'te kapatmak zorunda kalacağız.

Bu, ülkemiz televizyonu adına hiç de sevinilecek bir olay değil. Ama biz bu yazımızda soruna neden yerli yapım daha fazla olmuyor diye yaklaşamayacağız. Yayının yüzde 70'ini oluşturan dış kaynaklı yapımları seslendiren şubeyi, sanatçıları ele alıp sorunlarını aktarmaya çalışacağız.

TRT'de dış kaynaklı yapımların alımı bir kurul tarafından yapılıyor. Kurul ilk etapta yayının yüzde 70'ni oluşturan dış kaynaklı yapımları sağlamanın yollarını araştırıyor. Oluşturulan komisyon çantasını ve uçak biletini kaptığı gibi ülkemizin kültür anlaşması imzaladığı ülkelere veya film pazarlarına binlerce lira dökmek için uçuyor. Ve bir ay sonra TRT film seslendirme şubesinde yeni yayın döneminin polisiyeleri, aşk masalları, hikayeleri Türkçeye çevrilmeye başlanıyor. İşte böyle başlıyor yıllık yayın planını doldurma, programları güzelleştirme ve zenginleştirme çalışmaları. Ve film seslendirme şubesi kolları sıvıyor.

Yarın: Filmlere seslerini verenler

MEHMET SEYDA/Roman

ÜŞÜTÜKLER

40

Savcıda insaf ne gezer?

Pat Chamters bunları dikkatle not etmekte, bir ipucu ele geçirmeye çalışmakta idi. Not defterini yukardan aşağıya şöyle doldurmuştu:

Cumartesi saat sekiz buçuk: Otobüste bir kadın başkasının unuttuğu bir paketi eve götürüp açınca korkusundan aklını oynattı. Paketin içinden kesilmiş bir burunla oyulmuş bir çift göz çıkmıştı. Paketin üstü Banker Hardy Kruger adına yazılmıştı. Bankerle görüşüldü sonuç sıfır. Bankayı bırakmış evinde oturuyor. Kendi yerine oğlunu çalıştırıyor. Bir içim su olan karısı herhalde adama boynuz taktırıyor. *"Dostum yoksa da birkaç düşmanım olabilir.."* diyor *"Onlar da olsa olsa kredi açmadığımız bir kaç kişidir."*

Alınan adreslere gidildi; hepsi Hardy Kruger'den daha varlıklı kişiler. Banker Hardy Kruger milyoner, kredi vermediği adamlarsa milyarder. Benim şu para dalaverelerine bir türlü aklım ermedi.

Öbür cumartesi saat sekiz buçuk; Canım işkembe çorbası çekmişti. Sirkeci'de bir işkembeciye girdim. Girmez olaydım kokudan içim dışıma döndü. Neyse sonunda kokuya alışır gibi oldum. Zerde kaseleriyle Arnavut ciğerinin üstüne binlerce sinek konup kalkıyordu. Sayın Belediye Başkanına bir protesto telgrafı çekecekken caydım: ELETE parasına yazık. Türkler karasinekle sivrisineği çok seviyorlar. Bu hayvanların yok edilmesini istemiyorlar. Burnum kokuya iyi kötü alışmak üzereyken gözlerim de karanlığa alışınca gördüm ki duvarlar boydan boya insan ölüleriyle dolmuş. Artık orada duramaz, oturamazdım; durumu telefonla Savcı'ya anlattım. *"Pat hayırdır inşallah sen şimdi uyanıken de düş görmeye başlamışsın.."* dedi. Yirmi yıldır kullanmadığım izinlerimi toptan kullanmamı eğer kullanmak niyetlisi değilsem istifa etmemi öğütledi.

Savcı da insaf ne gezer!

(Özel not: Bu işi çözse çözse Cılk Kamber nam-ı diğer Hırtoğlan çözer)

Başka bir cumartesi saat sekiz buçuk: New-York caddelerinde bir körün değneği ile kalabalığı dağıtarak alaturka bir şarkı söyleyerek dolaştığı görüldü. Polis Fredy'nin yeminli ifadesine bakılırsa şarkının sözleri şöyle imiş: *"Bekledim de gelmedin/ Sevdiğimi bilmedin/ Gözyaşımı silmedin/ Hiç mi beni sevmedin? / Söyle, söyle, hiç mi beni sevmedin?"*

Sözde Zeki Müren New York'a gelmiş. Ancak Türkiye ile yaptığımız özel haberleşmeden edinilen bilgiye göre Zeki Müren kör değilmiş. Ayrıca sesi pek etkileyici imiş. Nitekim daha sonra kör şarkıcının geçtiği tüm yollarda kadınların düşüp bayıldıkları görülmüş. Polis Fredy bunun nedenini adamın dağıttığı *"En Son Halk Şarkıları"* adlı kitapçığa bağladı. Her şarkının sonunda *"Kabak Tadı Verdi Çetesi"* damgası varmış. Fredy de eksik olmasın kadınların sıkılı yumrukları arasından toparlayabildiğince kitapçık toplamış.

Dolayısıyla bu cumartesi bayılan çok ama ölen yok.

Son cumartesi saat sekiz buçuk : Harlem'de 100 numaralı sokakta oynayan zenci çocuklar kaçırdıkları toplarını komşunun damından almak üzerelerken aynı apartmanın üçüncü katında üç zenci kızın üzerine bıçaklar atıldığını ve bu kızların çırılçıplak olduklarını gelip karakola haber verdiler. Apartmana baskın verildi. Bir şey bulunamadı. Tüm çocuklar tutuklandı.

(Not: Onu bilir onu söylerim. Hırtoğlan eğer bu işi çözmezse, ben nah şu bıyıklarımı keserim)

Oysa ünlü ve sorumlu Pehlivan'ın o günlerde değil bu düğümü çözmeye kendi düğmelerini bile çözmeye gücü yetmiyor, çıkışmıyordu. Nedeni şu ki öpe öpe öldürdüğünü sandığı Leydi Gönülalma (ya da Lady Melba) gerçekte ölmemiş, ama kendisince uygun bir süre için yitiklere karışmış. Özel bürosunun tüm perdelerini indiren pehlivanlar Pehlivan'ı : *"Gönülalma, Gönülalma'cığım nerelerdesin? Ya yerdesin, ya göktesin!"* diyerek başını ve bağrını yumruklamakta, kırkı dolunca onun ruhuna bir mevlut okutmayı düşünmekte idi.

Mevludu da ancak Hafız Burhan gibi bir hafız okurdu. Sultanahmet'te okusa sesi Çamlıca'dan, New York'ta okusa Niyagara'dan duyulurdu. Ağzını bir açtı mıydı, içinde çarşı pazar kurulurdu.

(DEVAM EDECEK)

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

KURULUŞUNDANDAĞILIŞINA KADAR TÜM OLAYLARLA THKP-C

BÜTÜN
YÖNLERİYLE
12 MART
YAŞAYANLAR 3. BÖLÜM
ANLATIYOR 8

"Eylemler dışında boş oturuyor bir şey okumuyorduk."

Soyulan Türk Ticaret Bankası Erenköy Şubesi

- Sahte kimlik sorununu çözmek için mart başında Ulaş Bardakçı gece gizlice Eminönü Nüfus Memurluğuna girdi ve mühür, başlık ve boş nüfus cüzdanları aldı. Fransa'dan da kimliklerdeki yazıları silmek için gerekli maddeler getirilmiş ve her türlü kapıyı açacak bol miktarda anahtar sağlanmıştı.
- "Alınan para çok azdı. Para durumunun düzelmesine imkan yoktu. Bankalardan az para çıkması para getirecek başka tip eylemler yapmayı zorunlu kılıyordu. Büyük bir işadamını kaçırmayı ve karşılığında fidye almayı herkes uygun gördü."

- *"Çevremizle hiç bir bağımız kalmamıştı. Yakınlarımızla görüşmekten kaçınıyorduk"*

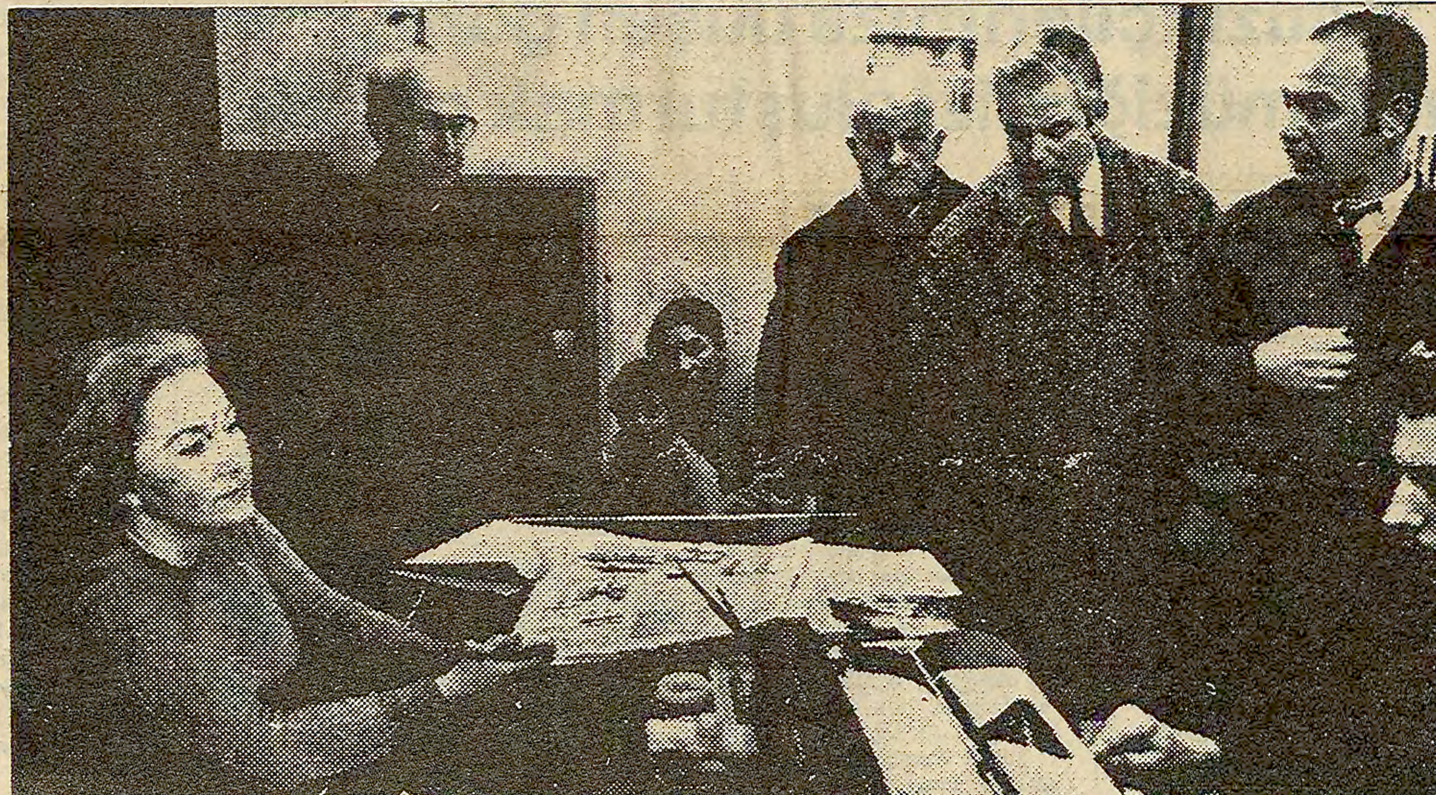

Bankanın Müdiresini Mahir Çayan enterne etti. Olaydan sonra Banka Müdiresi olayı gazetecilere anlatırken bankada alarm tertibatının olmadığını ve silah tehdidinden çok korktuğunu söyledi.

MAHİR Çayan ve arkadaşları İstanbul'da Necmi Demir'i buldular. THKP-C'nin kurulduğunu açıkladılar. Böylece Çayan grubuyla İstanbul'daki taraftarları arasında ilk kez örgütsel bağlar kuruluyordu.

Çayan grubunun İstanbul'daki taraftarları 15-16 Haziran 1970 işçi mücadelesinden sonra bir "Marmara-Trakya Komitesi" kurulmasına ve işçiler arasında çalışma yapılmasına önderlik etmişlerdi. Bu çalışma içinde birbirine yakınlaşan grup, Mihri Belli'ye karşı bir muhalefet başlatmıştı.

Sonbaharda Mahir Çayan, İstanbul'a gelerek grupla görüşmüş, ancak bu görüşme örgütsel ilişkilere dönüşmemişti. Mihri Belli taraftarlarının yoğun saldırıları altındaki grup, işçiler arasındaki çalışmayı da gevşetmiş, grup içinde farklı eğilimler doğmaya ve bireysel çalışmalar gelişmeye başlamıştı.

Yahşi Karamollaoğlu o günleri şöyle anlatıyor:

"Okulların açılmasıyla başlayan Dev-Genç toplantılarıyla birlikte işçiler arasındaki çalışmadan kopulduk. Hızlı bir gerillacılık eğilimi başladı. Biz o zaman DGSA ve İTÜ'den bir gruptuk. Mihri Belli'yi şiddetle eleştiriyorduk. Ama maceracı eğilimlerimiz de giderek artıyordu. Kimse bizimle bağ kurmayınca kendi aramızda bir örgüt oluşturmaya karar verdik. Daha sonra doğru bulduğumuz bir harekete katılırız dedik."

Necati Sağır da şunları anlatıyor:

"Kendi aramızda küçük bir grup oluşturmuş, bir ev tutmuş ve çeşitli çevrelerle ilişki kurmaya başlamıştık. Cihan Alptekin'le konuştuk. Daha sonra Ankara'ya gidip Yusuf Küpeli ile görüştük. Kesin bir karara varamıyorduk."

Bu grup dışında kalan Çayan taraftarları aralık ayında bir toplantı yaptılar ve Mahir Çayan'ın kendilerine ulaştırdığı "ASD'ye Açık Mektup" broşürünün el yazmasını incelediler. Mihri Belli'ye tavır almayı gereksiz bulduğunu söyleyerek daha sonra Deniz Gezmiş grubuna katılan bir kişi dışında, Çayan grubunu desteklemeye karar verdiler. Bu toplantıya katılanlar önce TİP içinde, sonra da "Marmara Trakya Komitesine" bağlı olarak çalışan Çayan grubu taraftarlarıydı.

Çayan'ın İstanbul'a gelişi ve kavgalı toplantı

GRUP henüz zayıftı. DGSA-İTÜ grubuyla da birleşememişti. Ocak ayında Mahir Çayan'ın İstanbul'a gelip, Dev-Genç toplantısında konuşmasını örgütlediler. Toplantı çok elektrikli başladı. M.Belli taraftarları bir hafta öncesinden Mahir Çayan'ı İstanbul'da konuşturmayacaklarını ilan etmişlerdi. Gürültü patırtı yapılıyor ve silahlar çekiliyordu. Nahit Tören havaya ateş etmeye başladı. Eskiden beri PDA grubuna birlikte uyguladıkları yöntemler, bu kez Mahir Çayan ve arkadaşlarına yönelmişti. Çayan, Küpeli, Cevahir ve Sinan Kazım Özüdoğru, sonunda konuştular. Mihri Belli'ye karşı çıkışları hayli etkili oldu.

Bu toplantının ardından Necmi Demir de cezaevinden çıktı. Çayan grubu İstanbul'da da toparlanmıştı. Ve bu toparlanma, saflarında maceracı fikirlerin iyice yerleşmesini de beraberinde getirmişti. Mart başında İstanbul'a yerleşen Mahir Çayan Ankara Küçükesat Ziraat Bankası Şubesini kendilerinin soyduğunu, İstanbul'da da bu tür eylemlere devam edeceklerini söylediğinde, grup hiç de şaşırmadı.

İstanbul'da faaliyete geçiş

"GERİLLA timinin" İstanbul'daki faaliyeti Ziya Yılmaz ve Ulaş Bardakçı'nın daha önce yaptıkları hazırlıkları temel aldı. Hızla yeni evler tutuldu. Yeni işyerleri açmak için girişimde bulunuldu. Bu faaliyetlerde İstanbul'daki kadroları kullanmak istemiyorlar, Anadolu'dan "şehir gerillasına" yeni elemanlar çekmeye devam ediyorlardı. Tupomaro'ları örnek alarak garaj, atölye açmaya çalışıyor, lüks semtlerde garajlı bir kiralık villa arıyorlardı.

Birkaç ay önce Ulaş Bardakçı Ankara'da bir Yargıtay üyesine ait bir Anadol çalmış, arabayı uzun süre garajda bekletmiş, sonra 3 bin liralık tadilatla arabayı tanınmayacak hale getirmişti. İstanbul'a gelişlerinde bu arabayı da birlikte getirdiler. Ayrıca Antep'ten iki makineli tabanca getirtmişlerdi.

Bir sanatçıyla ilişki kurup, yan örgütlenmede ondan da yararlanmaya çalıştılar, ama fazla adım atamadılar.

Nüfus kağıdı soygunu ve parasız kalış

SAHTE kimlik sorununu çözmek için mart başında Ulaş Bardakçı gece gizlice Eminönü Nüfus Memurluğuna girdi ve mühür, başlık ve boş nüfus cüzdanları aldı. Fransa'dan kimliklerdeki yazıları silmek için gerekli maddeler getirtilmiş ve her türlü kapıyı açacak bol miktarda anahtar sağlanmıştı.

Örgütün elinde hiç para kalmamıştı. Lüks semtlerdeki evlerin kiraları, mobilyası ve bu evlere uyacak kıyafetler büyük yekün tutuyordu. Acele bir banka soymaya karar verdiler. Ulaş Bardakçı ve İstanbul'dan bir taraftar Türk Ticaret Bankası Erenköy Şubesinin soyguna en uygun banka olduğunu tespit ettiler. Mahir Çayan, Ulaş Bardakçı, Oktay Etiman ve İstanbul'dan bir başka taraftar soygunda kullanılmak üzere bir araba çaldılar. Ankara'dan getirilen Anadol'u soygunlarda kullanmak istemiyorlardı.

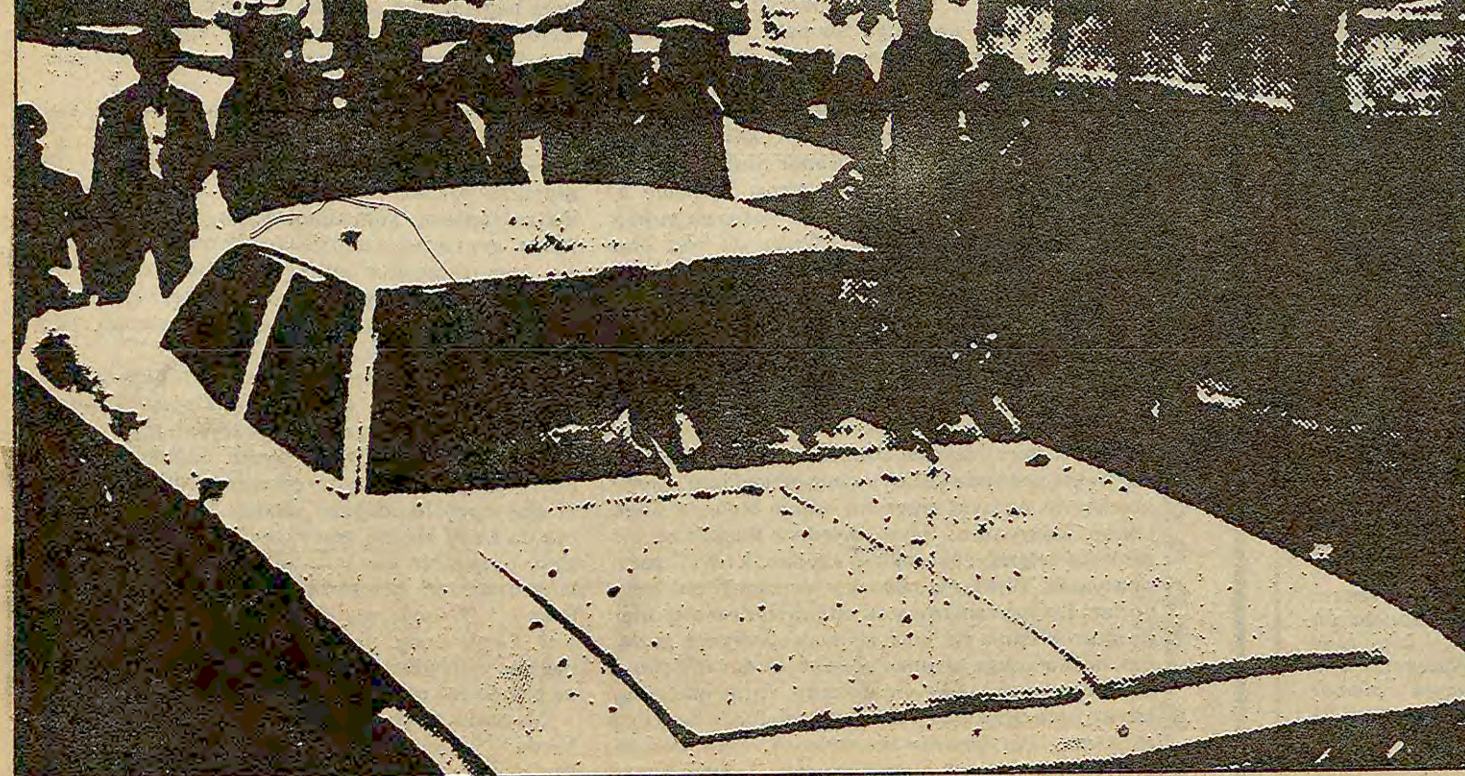

Çayanlar, Türk Ticaret Bankası Erenköy Şubesini soyduktan sonra soygunda kullandıkları arabayı Celal Bayar'ın Çiftehavuzlar'daki köşkünün önünde yaktılar. Araba bir Amerikalıya aitti.

Türk Ticaret Bankası Erenköy Şubesi soygunu

SOYGUNA Mahir Çayan, Hüseyin Cevahir, Kamil Dede, Oktay Etiman ve Ulaş Bardakçı katıldı. Ziya Yılmaz gözcülük yaptı.

●Kamil Dede'yi dinleyelim: "Erenköy banka soygununa kadar Şişli'deki İlbay apartmanında kaldım. Bu eylemden birkaç gün önce Erenköy Taşmektep Sokaktaki evi kiraladık.

"Eylem yapmakta acele ediyorduk. Örgütün parası bitmek üzereydi. Olaydan 3 gün önce Levent'ten bir araba çalındı. Ruhsatından arabanın bir Amerikalı çavuşa ait olduğunu anladık. Kaçış planında hemen bir değişiklik yapıldı. Eylemden sonra bu arabayı yakmaya karar verdik. Böylece Amerika'ya karşı bir eylem de yapmış olacak ve soygunculuktan duyduğumuz tedirginliği azaltacaktık! Arabayı yakacağımız yeri önceden tespit ettik. Hazırcevap Sokakta Celal Bayar'ın evinin önünü seçmiştik.

"Soygundan iki gün önce plakasını değiştirerek çalınan otomobili Anadolu yakasına geçirdik. Göztepe ile Erenköy arasında bir sokağa parkettik. Soygun günü (15 Mart) İlbay apartmanından çıkıp, Anadol ile karşıya geçtik. Göztepe'de bankaya oldukça uzak bir yerde arabayı parkedip, belimizde otomatik tabancalarla bankaya kadar yürüdük. Ulaş daha önce Amerikalının arabasını çalıştırarak, bizden biraz önce bankanın yanındaki yola gelip durdu. Biz yürüyerek bankaya girdik ve soygunu yaptık. Telefon etmek isteyen bir memuru Oktay sert bir şekilde engelledi ve tehdit etti. Benim yüzümde boyun atkısı vardı. Diğer arkadaşlar da peruk kullanıyorlardı. Kasadan paraları Cevahir aldı. Mahir bayan olan banka müdürünü enterne etti. Bankadan çıkarken, Oktay'la ben kapıya bir çay kutusu koyup, bomba olduğunu söyledik. Çalıntı arabaya binip olay yerinden hızla uzaklaştık. Kararlaştırılan yerde durduk. Ulaş, Oktay ve ben arabayı hemen terkettik. Daha sonra Mahir ve Hüseyin arabayı benzinle yakıp, oradan uzaklaşmışlar. Yakın bir sokağa bırakmış olduğumuz Anadol'a gittik. Üçümüz yeni tuttuğumuz ama henüz eşyalarını taşımadığımız eve gittik. Bizi orada bir kız arkadaş bekliyordu. Ulaş kapıcıya bizi parkeleri cilalamak için tuttuğu adamlar olarak tanıttı. Gerçekten de o gün parkeleri cilaladık. Kapıcı da gelip birkaç kere bizi gördü. Çalınan parayı saydık. 14 bin liraydı. O geceyi boş evde geçirip, ertesi günü İstanbul yakasına, İlbay apartmanına geçtik.

Alınan para çok azdı

OLAYI radyodan ve gazetelerden takip ettik. İpucu verilmemişti. Kimin yaptığı, hangi örgütün yaptığı bilinmiyordu. Zira o eyleme kadar ve o eylem sırasında örgüt ismi açıklanmamıştı.

"Alınan para çok azdı. Para durumunun düzelmesine imkan yoktu. Beş-altı bin lira ev kirası veriliyordu. Diğer masraflar da önemli bir yekun tutuyordu. Bankalardan az para çıkması para getirecek başka tip eylemler yapmayı zorunlu kılıyordu. Büyük bir işadamını kaçırmayı ve karşılığında fidye almayı herkes uygun gördü.

"Ben Ankara'dan ayrılırken çevreme Karadeniz'e kitle çalışması yapmaya gidiyorum demiştim. Oysa şimdi yaptıklarımız ne kadar farklıydı. Evlerde alabildiğine boş zaman tüketiyorduk. Hemen herkes ideolojik çalışmaya ilgisizdi. Beraber kaldığım kişilerin kitap okuduklarını, siyasi gelişmeler üzerine tartıştıklarını hemen hiç görmedim. Mahir'in kaldığı evde oldukça fazla kitap vardı. Ama Mahir ancak THKP-C tüzüğünü hazırlarken biraz kitap karıştırdı. Eylemlerin dışında ya evde boş bir şekilde oturulur ya da dışarıya çıkılıp çeşitli yerler gezilirdi. Gezmelerin iki amacı vardı. İstanbul'u tanımak ve soygun yapılacak yerleri tespit etmek. Bir de zevk için gezmek. Araba bizde olduğu için her gece çıkıp şoförlük talimi yapıyorduk. Sinemaya da oldukça sık gidiyorduk. Hemen hemen herkesten tecrit durumundaydık. İstanbul'da bağımsız olan birkaç kişi dışında hiç kimseyle ilgimiz yoktu. Tanıdıklarımızdan köşe bucak kaçıyorduk. Kimsenin bizi görmesini istemiyorduk.

Yarın: Adres ararken eyleme başladılar

Televizyonda bugün

16.55	HABERLER
17.00	İNGİLTERE FEDERASYON KUPASI NAKLEN YAYIN
19.00	FLIPPER Sürekli dizinin "Şeytan Balığı" adlı bölümü yayınlanacak.
19.30	BARANA Bu haftaki programda Sivas yöresinde başlık parası işleniyor.
20.00	HABERLER
20.40	MİNİK KONSER
20.45	TELEVİZYON OYUNU "KIZ EVLENDİRME"
22.15	ZAMAN ZAMAN İÇİNDE Halit Kıvanç'ın sunduğu programda Afife Edipoğlu, Müzeyyen Senar, Nurhan Damcıoğlu, Yıldıray Çınar, Oktay, Esin Avşar ekrana gelecek.
23.15	HASTANE Yayınına bir süre ara verilen sürekli dizinin 11. bölümü yayınlanacak.
24.00	HABERLER

(Geniş haber 7. sayfada)